

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő: **JÉSZI JÓZSEF.**
Felelős szerkesztő: **BRAUN SÁNDOR.** A SZERKESZTŐSÉG.Kiadja:

Egész évre 28 k., (14), 1/2 évre 14 k., (7), 1/4 évre 7 k., (3.50), egy hónapra 2 k. 40 fillér, (1.20 frt).
Egyen szám Budapesten 8, vidéken 10 fillér.

80—90° árnyékban.

Budapest, július 20.

(K.) Nyolcvan-kilencven fok meleg — árnyékban: ez, ugy-e, csinos temperatura, még ha Fahrenheit szerint számítjuk is? Hát London ilyet panaszol és Newyork se marad mögötte. De ezt az infernalis hőséget legalább nem ők okozzák: se az angolok, se a yankeek. El is fog mulni felülük és fognak ők még reszketni is, nem is olyan sokára. Jönnek azonban telegrammok, amiket első pillantásra politikai üzeneteknek illenek venni s ezek sokkal pokolbitt tüzekről mesélnek. S ezek a telegrammok a szélrózsa minden irányából jönnek. Nem is olyan hőséget jeleznek, melyhez a nap járásának valamelyes köze volna. Emberi tüzek lobogása, nem egyharnar elmuló indulatok lángolása, nehezen izolálható szenvedélyek pusztító szikrázása van ezekben a telegrammokban jelezve s legyen bár részvétünk az angolokkal és yankeekkel, akik árnyékban is hiába kapkodnak egy kis hűs levegő után: igazi érdeklődésünk azok felé fordul, akik nem futhatnak a rettenetes hőség elől, mert a tüzet maguk hordják, maguk szítják és maguk szenvedik. A saját szenvedélyeik égettjeit, a saját pokluk szenvedőit illeti a mi nagyobb részvétünk.

Olvasunk például a Spanyolországból jövő telegrammokat. Szökdösnek most onnan a papok és sirnak a borbélyok. Miért? A papok, miután egészen hatalmukba kerítették a népet, egészen gyűlöltté is tették magukat. Uralkodni próbáltak a népen, rabszolgává aljásították s most tapasztalniuk kell, hogy minden rabszolga fellázad egyszer s olyankor mértéktelen, mint minden rabszolga. A spanyol nép, miután megunt a papi zsarnokságot, nem éri be azzal, hogy lerázza magáról az igát, hanem vére szomjazik, rombolni

akar, rettenetes bosszun töri a fejét. Sorra hajszolja a papokat, beveri a kolostorok ablakait, lövöldöz a reverendákra és halálra keres mindenkit, aki tonzurát visel. A mai telegrammok mesélik éppen, hogy Saragossából álruhásan menekülnek a papok, de az álruha sem segít, mert a szenvedélyes spanyoloknak mindenki gyanus, aki beretvát látott. Megállítanak mindenkit, aki bajszatlan és akinek fejét le nem kapják, legalább a kalapját verik le, hogy meggyőződjenek, nem-e tonzurás az ipse? Jaj a bajszatlanak és százsor jaj a tonzurásnak! Ilyen körülmények közt még a pap is megnöveszti bajuszát, szakállát s ezért mondtuk, hogy sirnak a borbélyok. Saragossában most nincs beretvált ember. Figaro sir, a pap pedig fut: — ez a vége a százados papiuralomnak s el lehet mondani, hogy az emberi indulatok ilyen szertelen lángolása elég forróvá teszi a spanyol temperaturát. Ezt a hőséget, mely napon és árnyékon egészen egyforma, senki se jut eszébe megmérni. Se Celsius, se Fahrenheit szerint. Pedig ettől a hőségtől nem szabadul Spanyolország akkor sem, ha majd lehullott a hó és bundába is reszket a hidalgó. Ezt a hőséget nem a nap bocsátja rá, úgy hordja magával, úgy szítja önmaga. S a világ, ha nem is sajnálja Figarót, akinek majd csak kiderül megint, de sajnálja a saját hibájért szenvedő papságot és azonfelül szeretne biztos sorompókat felállítani a Franciaországból és Spanyolországból kihajszolt papok ellen. Mert valahová csak fognak menni s talán ki szabad mondani, hogy nincs olyan ország, mely keveselné a saját meglévő papjait.

Nagyon csinos hőség mutatkozik a különböző, még nem szünetelő parlamentekben is. Az alsó-ausztriai tartománygyűlésről olvastuk ma, micsoda komédiát rendezett a világ

multságára. Óh, a kedves Schneider ur, milyen elmésen jegyezte meg, hogy mikor disznó zsidókról beszélt, a disznókat nem akarta megsérteni. Mintha föltételezhetne volna valaki Schneider urról, hogy édes testvéreit akarna megsérteni! Óh nem, Schneider ur, a disznók egy pillanatig sem voltak kétségben az ön intenciója iránt. De mennyi Schneider ur van odaát s a Schneider urak mennyi szenvedélyes zsitának, mennyi indulatot vadítanak! A szenvedélyek és indulatok perzselő tüze pedig végignyaldos egész Ausztrián, melynek ropogó tetője alatt különben sem sok szeretettel pihennek a széthuzó nemzetiségek. Aztán olvassuk, hogy a brüsszeli parlamentben milyen hőfokra hevítette a kedélyeket Demblon szocialista képviselő, aki a kultuszterácát kritizálta s mikor a jobboldalról rászóltak kedélyesen, hogy infámis rágalmozó, akkor elkezdte szidni a parlamentet, a királyt s aki egyáltalán csak szidható. Ezért viszont fejébe repültek ilyenforma parittya-közbeszólások: „söpredék“, „jezsuita“, „ökör“, „bitang“, „cseppirágó“, „fakir“, „bolhátancoltató“ stb. Természetesen verekedés lett a kölcsönös kedélyeskedésből s a brüsszeli parlament temperaturája felszökött, talán magasabbra is, mint Londonban, ahol végre is csak valami kilencven fok árnyékban, az is csak Fahrenheit szerint. Egyébként pedig, ha a mai telegrammok csak az alsó-ausztriai és a brüsszeli tanácskozások hőfokáról számolnak be: ez tiszta véletlenség. Mi tudjuk, hogy ez a tónus és ez a temperatura most körülbelül mindenfelé állandó, s minthogy nincs hozzá köze a nap járásának, elmúlása egyhamar nem is várható.

Oh micsoda diadalmas konkurenciát csinálnak ime a nép félvezetői és megtévesztői a szegény primitív napnak! Micsoda türhetetlen hőségbe borítanak népeket, elméket és sziveket! S ez nem muló hőség, ez ránehe-

TÁRCA.

Két asszony.

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Írta: *Thury Zoltán.*

Rab István, a nádasí jegyző, elvált a feleségétől. Nem igen volt uri ember Rab István, mert amikor már kétféle költöztek, még mindig haragot tartott az asszonytól. A gyerekeket például közelébe se bocsátotta s a cselédnek az volt a parancsa, hogy ha az után jönni találja az a dög, hát el kell kergetni a kis fiút meg a lánykát még a rácsos kerítés mellől is. Nem tudom, hogy milyen az elválás, de azt hiszem, hogy mégse kellene annak ilyen utálatosnak lenni, ha például más emberről van szó és nem Rab Istvánról. Ez az ember semmiképpen se tetszett nekem. Tele van vizsgálattal s valami nagy protekció tarthatja a hivatalában. Mondják, hogy talán a báró, aki szintén rézeges ember és együtt iszik vele. — Olyan dolgai vannak például, mint amilyen a legutóbbi eset is. Fültövön vágott egy parasztot, aki azóta süket és mintha meg is háborodott volna egy kicsit. Máskor meg egy kis parasztlányt megrugdosott. Én istenem, még jó, hogy Nádason csupa magyar ember lakik. Nem viszik ki az országból ennek a jegyzőnek a híret. — Az asszonynak egy kis háza meg néhány hold földcséje volt a falu végén. Annnyira a végén, hogy télen idáig lemerészkedtek a farkasok. Szemben a malommal. — Ott huzta meg magát. Visszament a maga kis uraságába parasztnak, mivelhogy még az apja is az volt és úgy jutott a jegyzőhöz, hogy nagyon csinos volt lánykorában. Csak aztán ment tönkre. Mind a két gyereke után nagy betegségek ment kereszt-

tül, s most talán harminc éves, de negyvennek látszik. — Csizmát húzott, a köténye zsinórjába gyűrűt szoknyában kapálta a krumplit, kukoricát s csak esténként indult el egy kicsit körülödalogni a házat, a miben az iroda volt, meg a lakás a gyerekekkel. Minthogy azonban az urának volt gondja arra, hogy a gyerekeket ne lássa, szomorúan ment haza s babot, lenesét, vagy vetni való buzát szemelgetett esténként otthon, mialatt csendesen telesirdogálta maga előtt az asztalt. Egyszer a kuttyát, egy iszonyu nagy mérges állatot, is ráusított a jegyző. Hanem az mégis becsületes kutya volt. Rárohant és morgott, nyöszörgött, a mikor megismerte.

A jegyző aztán egyszer emlegetni kezdte, hogy házasodik. Két csikót vett Dálnokon és könnyű szekéren, lassan-lassan a rud mellé taníttatta őket. A lovat szerette, igazságtalanul szerette, mert még akkor se húzott végig rajtuk, ha a kocsi ki se mozdította a helyéből, megállottak az után táncolni. — Csak beszélt hozzájuk: — no drága, no cseppem, cseppem, előre, szépen, szépen... Ezzel a két lóval ment el az új felesége után egy bizonyos, nem is igen messze lévő faluba, Halmágyra. — A mikor hazajöttek, már esteledett. A házak előtt a padokat teleülte a nép. Néhol kártyáztak is, durákoztak, és a zsidó boltban harmonikán játszott a segéd. Néha abba-hagyta a nótát a közepén és bement a boltba dohánnyal, szivart kiszolgálni, aztán, amikor kijött, folytatta. Egyáltalában ünnepi este volt. Csendes, pihenő nap, amiben a falu erőt gyűjt a következő hétre. A jegyző lovai megállottak a falu közepén és sehogy se akartak indítani. Az alkonyatban már nem igen lehetett tisztán látni, hogy milyen az asszony. Különben is nagy kalap volt a fején... A jegyző pedig morgott a lovaknak: — gyi cseppem, gyi, drága... Az iroda mellett kinyitották a kaput és a kocsi szépen keresztül kanyarodott a keskeny

hidon. Még éppen csak annyit lehetett hallani, hogy az asszony azt mondta: — jaj — s talán a lőcsbe vagy a gyeplőbe kapott bele. Valami ilyes mozdulatot lehetett inkább érezni, mint látni. — Odabenn még le se szerszámolhatták a lovakat, amikor megint kettétörött a zsidó bolt előtt valami dallam. A jegyző régi felesége jött kockacukorért, de a becsületes, hazugsághoz nem szokott arcon meglátszott, hogy egyéb dolga is van.

— Hát milyen? — kérdezte a segédet minden bevezetés nélkül.

Az is megértette, hogy miről van szó és felelt:

— Csinos, úgy látszik, kis fitos. Kegyednél kisebb, de úgy vettem észre, hogy egy kis kövérkés nőcske. Nem az én gusztsusom.

— De milyen?

— Hát mondom, kövérkés. Alig lehetett már látni.

Nehézkesen cammogott haza az asszony és végtelenül szomorú volt. A reménytelenség maga, hogy hát csakugyan így kellett történni a dolognak. Eddig tudniillik még mindig várta, hogy hazaviszi az ura. Azt mondja majd, hogy: — nem szenvedhetlek, de a gyermekek mégis tetőled valók. Hát neveld őket, én majd átvitetem az irodába az ágyam. — Dehát mégse így történt. Itt a mostoha és a szegény egyszerű, kicsi eszű asszonynak végighasogatta a fejét azon az estén és a rákövetkező éjszakán mindaz, amit a mostohákról valaha hallott. Hogy az úgy fésüli a gyereket, hogy kitépi a haját és hogy eldöngöti majd a kis lányt meg a fiút s talán még kever is valamit az ételükbe. — Nem átkozódott, csak sirt. Az ágya szélén ült egész éjjel meg járkált a szobában és nyögve sugdosott: — Gyurica, édes lelkem, Zsuzsika, édes lelkem... — Úgy hívták tudniillik a gyerekeket. Másnap körüljárta a házat délelőtt is, dél-

zedik országokra és nemzetekre, kiaszalja belőlük az életnedvet, kiperzseli belőlük a friss erőt, rommá égeti védő hajlékaikat. Omló államok, foszló szervezetek jelzik a nyomát, s gyorsabban terjed meg a lángnál is, olyan gyorsan, mint a — divat. Vagy nem látjuk-e, hogy az indulatokra való lelketlen vadászat, a legdurvább parlamenti tónus, az erőszakos vad tempó, az érintkezésnek leg-lehetősebb kicsapongása miként terjed országról-országra? Nem általános-e immár, ami néhány esztendővel ezelőtt még elszigetelt és utálatos jelenség volt? Nem divat-e már Brüsszelben, ami barbár szimptoma volt a legutolsó Balkán-parlamentben? Igen, ez az emberi indulatokból s a legcsunyább indulatokból táplálkozó hőség árad tovább és tovább, mi pedig, idehaza hüselő magyarok, okosan teszszük, ha a hőség áterjedése ellen a szabadelvű haladás folyamatát szélesbítjük, a jogállam árnyas erdejét plántáljuk, a nevelés véddé ernyőjévé kifeszítjük. Hogy sohse legyen részünk ilyen hőségben. Azzal a másikkal, ami felülről sugároz le ránk, majd csak megbirkózunk valahogy. Még ha nyolcvan-kilencven fok volna is, persze Fahrenheit szerint...

BELFÖLD.

A privígyei választás. A privígyei kerületben, amely a néppárti *Juriss* Mihály halálával üresedett meg, nagyon rosszul állhat a néppárt szénája. Ugyanis az ultramontán sajtó belekapott a rendes választási nótába: a kormánypart erőszakoskodása miatt zajgat. Hogy a javvesztékes mennyire jogosult, azt nagyon érdekesen világítja meg a következő nyitri tudósítás:

Nyitra, július 20.

A privígyei választás eredményét itt nagy érdeklődéssel várják. A szabadelvűpart jelöltje tudvalegőleg *Markhot* Aladár budapesti ügyvéd. A néppárt a vallás és kereszt-hatalmával igazt jelöltje, *Ernst* Sándor pápai kamaras érdekesben. *Rakovszky* István és *Zmeskál* Zoltán országgyűlési képviselők, sok pap és állandóan sok növendékpar korteskedik. A fészületre eseltek meg a választókat, hogy a néppártra fognak szavazni. A választókkal elhitették, hogy a pápa is érdeklődik a választás iránt s azért küldte el egyik kamarását jelöltül a versélyben levő vallás védelmére. A szabadelvű jelöltre, aki egy ősi nyitramegyei nemes család sarja, ráfogták, hogy zsidó. Hivatalos erőszakot is emlegetnek hoiott a hivatalos világ egészen távol áll a korteskedéstől. A választás kedden lesz. Előke dr. *Gyürky* Géza főügyész, másodelőnk *Klobusiczky* Károly, he-

után is. S este újra elindult. Legalább a hangját szeretete volna hallani az új asszonynak. Abból is meg lehet érteni, hogy milyen. Azonban semmit se hallott. Csak éppen hogy az ura jött ki egyszer a házból és hátrament az istállóba. Mikor a lépését meghallotta, már elmúlt és a kerítéshez lapulva, nem mert megmozdulni addig, míg újra be nem ment. — Végre is azonban egyszer majd csak kibújik a házból az asszony. Látogatásba mennek majd mindenfelé. Mert már sóvárgott utána s hamarosan megint uri asszony lett belőle. A jegyzőné. Kikértesedett, föleseresedett lábaira topánkákat húzott, kiöltözökött és sorba látogatta az urakat. Nem azzal a nyugalommal, ahogy falun megcsinál a látogatás, hanem izgatottan szaladgálva erre-arra. Kéreste a másikat. Lihegett bele, ugy futkosta be a falut és ha valahova betoppant, mindjárt körülvizsgálta a szobát. Attól félt, hogy dugdosásá előle a másikat s hogy megnyugtassa a familiákat, hát kelletténél többször is ismételte, hogy ő békeséges asszony. Eppen ezzel keltett gyanyut s most már csakugyan eldugták előle a jegyző úr feleségét, ha jött. Attól félték, hogy leönti valami folyadékkal vagy késsel megy neki. Furcsa volt a viselkedése. — Egyszer az állatorvosnénál nagyon megzavarodtak a vendégek, amikor jött. Hébegetek és hirtelen beespódott a konyha felőli ajtó. Az asszony az ablakra meresztette a szemét. Várta, hogy aki ott bement, hátul jön majd ki s az udvaron át menekül előle. Csakugyan egy csinos kis asszony jött ki a konyhaajtón. Városias, dusan csipkézett alsósoknya látszott ki a kötése alól és sietve rohant át az udvaron. Az asszony utána rohant s a kapunál utólrerte. Addig is azonban kiabált utána: — asszonyság, asszonyság!...

Az új asszony szepegeve állott meg, amikor látta, hogy már nem menekülhet. Az utcára is kinézett, hogy talán jobbról vagy balról az ura jön... De az ut végül-végig üres volt. Egy kotló

lyettes előnkök *Pongrácz* Géza és *Hajdu* Géza. A belügyminiszter a választáshoz egy század katonaságot és husz eszendőt rendelt ki. Azt hiszik, hogy a néppárt terrorizálása ellenére is a szabadelvűpart jelöltje fog győzni.

Ugron Gábor beszámolója. *Ugron* Gábor augusztus 25-én beszámoló beszédet mond *Szilágyi-Somlyón*. Az a hírforrás, amely ezt tudatja, hozzátesszi azt is, hogy pártjának majdnem minden tagja leakisir Ugront kerületbe. A beszámoló mindenesetre elég érdekes politikai esemény lesz a maga nemében. *Ugron* Gábor mindig érdekes tud lenni, most pedig még külön érdekességet ad a beszámolóban az a körülmény, hogy először lép választói elé a Rimler-ügy óta.

Rimler Ugronról. *Rimler* Gyulának, *Ugron* Gábor volt üzletárának mai számunkban közölt elbeszélését elég érdekesen egészítik ki azok a nyilatkozatok, amelyeket a világlátott férfit egy estilap tudósítója előt telt. Közöljük ezekből a következőket:

Ugron Gábor képviselőhöz, háromévi összeköttetésünk (majd megadták, ki „firkált” több levelet, ő-e nekem, vagy én-e neki!) egész tartama alatt, mint pártvezérhez — „primus inter pares” értelemben — rendületlenül ragaszkodtam és amidőn személye és reputációja a legkeményebb vádakkal illettették, francia, orosz és szláv politikai barátaink előt tudalmérem keltem. Mindezekről különben könyvem tanúságot teszen, valamint arról is, hogy őt, mint államférfiut, magas talapzatra — *Bismarck* és *Cavour* mellé — helyeztem.

Bámulat fogott el tehát eleinte, midőn hebehurgán dezavualt, később pedig lelkeim felháborodott, midőn minden ok nélkül galádul rágalalmazni kezdett. *Rejtélyes viselkedéséről a leplet a becsületbíróság majd le fogja rántani!*

E helyütt még azt is ki kell emelnem, hogy a lapokban ő maga beismerte, miszerint ama bizonyos X nevű „párisi új ismerősével, (*Henri* *René*nek hívják, foglalkozásra nézve „hátramozdító” *Deschanel*-nél, a francia képviselőház elnöknél, ki őt nekem annak idejében bemutatta s akinek, tudniillik *Henrinak* — az ő saját kérelmére — én adtam ajánlólevelet *Ugronhoz*) hátam mögött levelezni nem restelkedett.

Ugron képviselőnek viselkedése egyébiránt nagy ügyünket francia, orosz, cseh és a többi szláv elvtársaink előtt kikeit Bécsbe érkezésem (július 20.) óta a mai napig előszóval és írásbelileg informálnom kellett, szintén nyilvánosan kompromittálta.

Ezen külföldi politikuskok ugyanis ugy vélekednek, hogy csakis *becsületbíróság* dönthet érvényesen a fölött: vajjon az én könyvem tartalmaz-e valótlanlát, avagy pedig *Ugron* állításai ütököznek-e össze az igazsággal; nemkülönben a fölött is vajjon ama vádak, melyekkel engem *Ugron* orvul beszenyezett, állnak-e vagy sem?

Reá nézve a helyzet csak akkor válland igazán

kaparásztott rajta s messze, egészen messze tehenek jöttek. Mire melléje ért a másik asszony, már rendesen beszélt. Fátyolozott, fáradt volt a hangja s egy kicsit félrebillentve a fejét, olyan alázatosan tudott nézni, hogy a jegyzőné bátorságban emelte föl rá a pillantását s egyszerre megsajnálta.

— Asszonyság — mondta — hát miért fél tőlem? Nem vagyok én valami városi eseléd, amilyenről az uságok irnak. Nem bántok én senkit. Ha azt hiszi, hogy van valami szándékomb magával, hát tapogasson végig. Semmi sincs nálam, amivel ártalmára lehetnék. En nem bánantom. En már ott vagyok, asszonyság, hogy senkit se bántok. A jó Isten igit akarta, hát ez így van akarva. Mit tudok én azon segíteni. Hanem ha jót akar velem, hát jöjjön el velem. Csak egy kis félóra. Ha magának nincsen nekem semmi mondanivalója, hát nekem van. Nem az uramért, hanem a gyermekeimért. Ha magának lesz gyermeke, majd maga is tudja, hogy mi az. En az anyimeket négy hónap óta nem láttam. Nem akarok megsérteni senkit. Ha tud az én régi uram mással élni, hát éljen. Ha magának is lett az ura, hát nekem abba sincsen már semmi beleszólásom. Hanem az Isten áldja meg, asszonyság, a gyermekeim... En nem megyek többet férjhez, nekem nem kell több férfi, hát gyermekeim se lesz több. Csak ez a kettő...

Lassan megindultak. Mind a ketten érezték, hogy az ablakon át nézik őket s ez kellemetlen volt nekik. A kis asszonynak hozzáalkalmazta a szapora járását a másik asszony lomha, fáradt lépéseivel s mohón figyelte reá. Az pedig folytonosan beszélt, mindig egyformán, szenvedély nélkül, ahogyan a szájába tolakodott a szó.

— Az én volt urammal nehéz boldogulni. Nem akarom kisebbiteni, ne higgye. Mit akarnék én magukkal... Hanem hát nehéz vele boldogulni, jegyezze ezt meg, még hasznára lesz, ha rám hallgat. A kosztból nem sokat csinál, hanem

kritikussá, midőn hiteles okmányokkal ki fogom mutatni, hogy könyvem az utolsó betűig valót tartalmaz, midőn most már ő maga kénszerít engem annak beigazolására, miszerint ő nemcsak pártelőkora kért *Delcassé* francia külügyértől irás- és szóbelileg anyagi támogatást, nem csak dr. *Stefanovics* Milossal állott indirekt összeköttetésben, s vele a szervezendő francia-oroszbarát párt által inaugurálandó belső és külső programu iránt megegyezett, hanem az utóbbival múlt évi oroszországi utazásomat illetőleg is teljesen egyetértett, sőt mindketten kijelentették, hogy szükség esetén az irányadó orosz államférfiakkal Szentpétervárot (*Ugron* még Bukarestet, mint alkalmas tartózkodási helyet is javaslatba hozta) tárgyalásokba boosátkozni hajlandók lennének, ami különben csak becsületére vált volna!

Nemde báró *Rieger* László példaul engem nem demental, bár hozám intézett levelét a *Neue Freie Presse* szintén ferde világításban tüntette fel?

Igen ám, csakhogy ezen illusztris államférfi — ki e napokban csehországi birtokán vendégszeretetére érdemesített — egész életének eredményes politikai térvykedése és jelzett levelének tartalma között a legcsekélyebb ellentét sem forog fenn.

Mig *Ugron* Gábor hogyan álland majd a világ előtt, ki fogja neki elhinni, hogy nem-e azért hátrált meg, miszerint magának, a német birodalom karjaiba való omolhatás előjából, egérutat biztosítson...?!

Az állami tisztviselők mozgalma.

Budapest, július 20.

Napról-napra nő azoknak az államtisztviselőknél-táborra, akik csatlakoznak a Tordáról megindult mozgalomhoz, a magyarányu szervekedéssel hívják föl a kormányt, hogy helyzetük annyit keserve csalódás után végre alapos rendezésre és sürgös javításra szorul. A csatlakozással egyidőben több helyütt memorandumba foglalják a tisztviselők kívánásait, amely a maga figyelemreméltó eszmével értékes anyaga lesz a kongresszusnak.

Ily memorandumot készített a *beszterce-naszód-megyei* tisztviselői kar is.

A nagyterjedelmű emlékirat szerint az országos mozgalom célja nem lehet pusztán csak a fizetéselésre irányozva, bár igaz, hogy a tisztviselők legelőbb sebe, hogy több ezrek évi fizetésé meg a létminimumot sem éri el. A közel jövőben hatalmi állásukat, gazdasági létüket, egész államiságukat gyökeréig érintő feladatok várnak megoldásra. E feladatok között szerepelnek jogrendszerünk teljes kiépítése, s a közigazgatás államosítása és az adóreform, valamennyi évtizedek óta sürgetett nagy kérdés mely az állami tisztviselők egyetemének tevékeny, buzgó, sőt áldozatkész közreműködése nélkül el sem képzelhető, meg sem kísérelhető. Arra a kérdésre, hogy ilyen közreműködést várhat-e a tisztviselőktől az állam, megílel a tisztviselői kar harmadinos multa és mindmostonán reménytelen jövőre mellett is soha meg nem rendült kötelességtudása és hazafias érzülete. De hogy anyagi és szellemi tekintetben jelen viszonyok között képesek lesznek-e a tisztviselői eredmé-

van sok egyéb követelése. Ha utazik, akármilyen korán, maga menjen vele a kocsiig. Azt nem tűri, hogy az asszony aludjék, amikor neki föl kell kelni. Ezen vesztünk legelőbb össze. Aztán min is? ... Hát igen... Valami aláírást kért. En azt mondtam, hogy én nem tudom a törvényt, hát én nem írok semmit. Ha magától kér, hát csak írja. Mindegy az. A fő a békeség. Aztán, ha gyereket ad az Isten, hát vigyázzon magára. Ne keljen fel korán. Tönkrementy. Lássá, én törtém magam a gazdaságért... A hogy feküdtem a gyerekekkel, már egy hétre rá az volt a gondom, hogy mi van a tehenekkel meg a pulykákkal... Sok szép pulykám volt... Némely esztendőben százötven pengőt csináltam csak pulykából... S aztán megújítják az embert a férfiak. S ha valamit mond a Pista, hagyja rá, ha nincs is igaza. Rájón ő aztán magától arra, hogy tévedett, de ha bizonyítják neki, megköti magát. Ilyen a férfi... Az asszonynak már hosszú volt az ut s hogy segítsen magán, a másik asszony karjába öltötte a magát. Az segített neki a menésben s tovább beszélt.

— S lássa asszonyság, hát lássa, én nem bántok senkit. Ugy éljen, ahogy tud, ő is, maga is. Hanem valamit hazudjon neki és küldje el hozzám legalább egyszer egy héten a gyermekeimet. — Megállott és szembefordult. — Asszonyság, én már a gyermekeim nélkül nem tudok élni. S nehogy bántsa őket, az Istenre kérem, ne bántsa. — Asszonyság, magának is lesz gyermeke s aztán gondolja meg, hogy hát mit csinálna, ha hallaná, hogy az édes kicsi fia haját kitépi a fésű. — Könnyörögve összecsapta a kezét s eszelősen nagyot kiáltott: — asszonyság!

A másikkal tele volt a szeme könnyvel. Az asszony nézte s lassan közelebb húzta magához. Mikor már a mellére hullott, megint szomorúan, alázatosan kérte:

— Csókoljon meg.

nyes közreműködése, ez olyan kérdés, melyre az államtól és társadalomtól a tisztviselő várják a választ. A társadalomért annak a szíve dobbanása: a sajtó hálás lekötöttségével megelégedik. Most csak az állam válna a következő. Erre nézve azonban szükséges, hogy minden illetékes tényleg teljesen tisztában legyen a tisztviselő jelenlegi helyzetével.

Első sorban ezért elodázhatalan kérdés a tisztviselő helyzetének gyökeres rendezése, érte azazalt a minősítési, fizetésrendezési és nyugdíjtörvények megfelelő módosítását és a közzolgálati viszonyok egységes rendezését bírói garanciákkal ellátott felelős elítélésével kapcsolatban. A minősítési törvény (1883: XL) revíziója által az állami alkalmazottak nem csekély része mentesítették a tisztviselői állással járó társadalmi terhektől. Az állami tisztviselőket illetékes szabályozásáról szóló 1893: IV. törvény cikk kiegészítése és revíziója azért szükséges, mert a tisztviselőket az átlagos életviszonyoknak megfelelő javadalmazást a hibátlanul működő hivatalos szervezet egyik lényeges biztosítékának tekintik.

Az anyagi helyzet javításának egyik pontját kell, hogy képezze az 1881: LX. törvényeknek a 500 forint minimumra vonatkozó rendelkezésének végrehajtása, a további méltányos módorot képezi, hogy a családostan tisztviselőknél lehetővé tessék a gyermekeik neveltetéséről való gondoskodás, ami most csak a mindennapi kenyer rovására történhetik. Holott a bíróságok, a büntetésközpont előirt felelmei illetékek, időközönként a játékos állami sorsjátékok jóvedelmével is növelve, könnyen volnának olyan alap létesítésére fordíthatók, melyből az állami alkalmazottak, gyermekeik számához képest, azok neveltetésére állandó segínyt nyerhetnének. A pénzügyi alkatmásoknak, igaz, milliót a Bach-korszak kedvezményezéséből, nyolc milliót érő olyan alapjuk van. Egy ilyen alap, az állami alkalmazottak gyermekei és árva részére biztosított tandíjmentességgel kapcsolatban, mindenestre jobban megknyitve a tisztviselőket helyzetét, mint a mozgalom nekisérlett lefuvásával egyidejűleg ívletett hitelszövetkezeti eszme.

Az állami tisztviselőket jelentékony kontingense — az összes pénztári személyzet — anyagi helyzetének könnyebbítését jelentené, ha a pénztári biztosíték celtalan intézménye megszűnnék. A biztosítéki rendszer fenntartása esetén is kimondandó volna azonban, hogy a biztosíték óvadékképes értékpapirokban is lehet.

A nyugdíjtörvény (1885: XI.) humánus irányban való módosítása is elsőrangú feladat. A negyvenévi köteles szolgálati idő a hivataloskodás óskorából való. Ma nem csak fizikai és szellemi munkát végez a tisztviselő, nem csak lelki és testi ereje, de mindegyikét idegrendszerre van a végletekig kihatású. Ez az idegrendszer harminc év alatt teljesen elhalk. A köteles szolgálati idő tehát harminc évben állapítandó meg.

Az özvegvi nyugdíj minimális összegének emelése is elodázhatalan. Az 500 korona özvegvi nyugdíj, melyből esetleg két gyermek is eltartandó volna, egyszerűen képtelenség. Valamint az is, hogy csak három előtárat gyermek után adatok nevelési járulék. Az atya előtt néhány órával elhalt gyermek ba csak két testvére maradt árván, azok jogát is magával vízi a másvilágra, míg ba egy órával túlélt atyát, testvéreinek megszerzi a nevelési járulékhoz va ő igényjogsultságot. Temetési járulékat az elhunyt tisztviselő után csak özvegve vagy gyermekei kaptak. Tehát vagyontalanul elhalt nőlten tisztviselő temetéséről a kartsarak hónap végén a közjótékonyaság gondoskodnak. Pedig a nőlten tisztviselő után nem haral az államra nyugdíjterher és befizetett szolgálati díja fedezné a temetési költségeket.

Sorrendben utolsónak hagytuk — mondja a memorandum — a hatasában legveszedelmesebb jellegű sérelmünket. Szolgálati viszonyainkat részben még a XVII. századból való császári pántések szabályozták. A közzabadság szempontjából fontos alkotmányjogi kérdés ez! A 34 év óta alkotmányosan kormányzott Magyarországon a törvények végrehajtása részben olyan közegekre van bízva akik a maguk igazaira nézve független bíróhoz nem fordulhatnak.

Igaz hogy a királyi tanfelügyelők, állami építési hivatalnokok, pénzügyigazgatók, tanácsosok, titkárok és számvéveségi főnökök, összesen hatszáz állami tisztviselő felett nagyobb nyilvánosság és a szabad védelem némi biztosítéka mellett a törvényhatóság közzgazgatás bizottsága gyakorolja az elsőfokú felelmei bíraskodást. De a közzgazgatási tisztviselőkk többi nagy tömegére nézve az imént vázolt módon meg végbe a megfigyelme és. Országos jaiszóval kiált ez az alkotmányvi szempontból közzvesztélyes állapot régióti orvoslásért. A kormányzattal millióit legközelebről érdekl, hogy anyagi és kulturális nagy érdekek gondozói saját egzisztenciájukra nézve bírói jogvédelemben részesüljenek.

A közzabadságot jobban érintő sürgősebb kérdés nem lehet, mint felelmei viszonyainknak olyképvé való rendezése, hogy az összes — bíróságon kívüli — állami alkalmazottak felelmei ügyeiben a II. fokú bíraskodás, az 1871: VIII. t.-c. rendelkezéseinek megfelelő alkalmazása mellett, a magy. kir. közzgazgatási bíróságra ruháztassék.

Összegezve az eddig elősoroltakat, kérjük: 1. Altitest alkalmazását minden vonalon, a lehelőségig.

2. 1600 korona minimális fizetést és a katonai lakbér illetményekkel összhangzóbb lakpénzt.

3. Korpótlék rendszeresítését mindazon állami alkalmazottak részére, akik éhhibájukon kívül 10 éven belül elő nem léptethetők.

4. Az átlótlóközödesi kész kiadások megtérítését előléptetés esetére is.

5. Nevelési alap létesítését az állami alkalmazottak gyermekei és árva részére, tandíjmentességgel kapcsolatban.

6. A pénztári biztosítékok eltörlesztését, esetleg annak megengedését, hogy a biztosíték óvadékképes értékpapirokban is lehet.

7. A köteles szolgálatnak 80 évre való leszállítását.

8. 1000 korona minimális özvegvi nyugdíjat.

9. A nevelési járulék adományozását i ellátatlan gyermek részére is.

10. Temetési járulék engedélyezését nőlten tisztviselő után is.

11. Egyedárusági nagyarádák kezelésének állami tisztviselő özvegvi részére való kedvezményes biztosítását.

12. Az állami szolgálati viszonyok egységes rendezését s a másodfokú felelmei bíraskodásnak független bíróságra való átruházását.

A memorandum szerkesztő bizottsága a vármegyei tisztviselőkk közgyűlése elő terjesztette munkálátát, amely a memorandumot egyhangulag elfogadta. Kimondotta továbbá, hogy óhajta az országos kongresszusnak mielőbb való egybehívását, melyre a saját kebeléből képviselőkkül Tamás Károly, kir. ítélőtáblai bíró és Metzner Mór, pénzügyigazgatóság titkárt küldötte ki.

A Szekesfejvároitt alakult helyi bizottság tegnap tartotta Benedek Sándor kir. közzgazgatási ítélőtáblai elnöklete alatt második értekezletét. Ez értekezleten elnök indítványára határozataba ment, hogy az országos kongresszus előkészítésére egy minden irányban arra hivatott s a fővárosi államtisztviselőkket összesegít képviselő bizottság alakítása céljából, a közztisztviselőkk országos szövetsége egyrésztől és a budapesti államtisztviselőkk 1901. június 22-iki értekezletéből kiküldött bizottság másrésztől a kongresszus előkészítésére a teljes paritás elvei alapján egy közös bizottságot formál s erről a határozatról közös körlevélben értesíti a vidéken alakult összes helyi bizottságokat s egyszersmind felkéri öket, hogy járuljanak hozzá az országos kongresszusnak Budapesten leendő megtartásához. Ily módon a mozgalomnak országos jellegét adni hivatott két bizottság egyesülése a mai napon megtörtént s a fővárosi állami tisztviselőkk újult erővel egyesülve folytatják a küzdelmet jogos kívánalmak elérésére.

A nyitrai állami tisztviselőkk vasárnap, június 30-án délelött népes értekezletet tartottak Maróty Antal kir. táblabíró elnöklete alatt. Az értekezleten határozatilag kimondták, hogy csatlakoznak a toradaiak által megindított mozgalomhoz. Kimondták továbbá egy országos tisztviselő kongresszus tartásának szükségességét és a kongresszus helyéül Budapestet jelölték ki. Állandó bizottságot választottak melynek elnökei lettek: Magyar Miklós kir. tanácsos pénzügyigazgató és Maróty Antal táblabíró jegyző. Ötös Ödön pénzügyigazgatóság számvéveségi főnök, tagjai Beki Károly pénzügyi tanácsos pénzügyigazgató helyettes Horvát József törvényészi bíró, dr. Pazár Zoltán törvényészi bíró, dr. Gáspár Lajos albiró, dr. Benesik János aligvez, Várkonyi Nándor lemelrészi felügyelő, Cselták Gyula mérnök, Poppelka János kir. adótárnok, Lósy Géza telekkönyvezető és Bócz Antal törvényészi irodatiszt.

A tésodi államhivatalnokok e hó 2-án megtartott értekezletükön kimondták a csatlakozást a szegedi államhivatalnokokhoz. Szükségesnek tartják a kongresszus összehívását Budapestre. A helyi intéző bizottság elnöke Bényei Gyula kir. járásbíró. Kongresszusi tagok: Nagy Zoltán kir. albiró és Harmath János kir. telekkönyvezető. Érdekes indítványt fog képezni az, hogy a járásbíroságoknál megbízott vizsgálóbírók is részesüljenek a központi vizsgálat 600 koronás személyi pótlékában.

A Topánfalván lakó állami tisztviselőkk is örömmel s egyesült erővel csatlakoznak a magyar állami tisztviselőkk érdekében Tordáról kiindult lelkes mozgalomhoz. Nagy számmal eleltek meg a topánfalvi kir. járásbíroság tagjainak elhívására a kitűzött értekezleten s állandó bizottsággá alakultak, megválasztották intéző elnöké Budorsky János járásbíró, jegyzővé Jancsó Gyula erdész, ezután elhatározták, hogy országgyűlési képviselőjük felelmeit a mozgalomra felhívják és kériék miszerint minden lehető megtengyen arra nézve, hogy a kormány is valahára fölkarolja a magyar állami tisztviselőkk ügyét. A megválasztott szűkebbkörű bizottságot megbízta azzal, hogy a hiriapi mozgalmat terjeszse, kellőképpen felszinen tartsa a tisztviselőkk kérdést s általában megtengyen minden lehető, hogy az állami tisztviselőkk anyagi helyzetének javítása s szolgálati viszonyainak törvény által való rendezése rövid idő alatt megvalósuljon.

A szombathelyi állami tisztviselőkk közreműködésé-

vel ez évi június hó 27-ik napján megtartott értekezlet a következő határozatokat hozta:

1. Örömmel üdvözöli a megindított mozgalmat s ahhoz való csatlakozását kijelenti.

2. Az értekezlet szükségesnek tartja, hogy az év szeptember havának elején Budapesten országos tisztviselő kongresszus tartassék.

3. Az értekezlet kimondja, hogy az országos kongresszuson képviselteti magát, de annak módozatra nézve a további lépéseket a szegedi intézőbizottságtól várja.

4. Az értekezlet a tisztviselőkk kérdése tekintetében a következő kéreimek teljesítését kéri és várja a törvényhozástól: a) A tisztviselőkk megaláthatos biztosítása végett a fizetés és lakspénz felemezését. b) A nyugdíjtörvénynek kedvezőbb megváltoztatását. c) A fizetés fokozatos emelkedésének biztosítását, előléptetés hiányában korpótlék alakjában. d) A tisztviselőkk gyermekeinek az állami és az államiagg segélyezett tanítványokban való tandíjmentességét. e) A szolgálati pragmatikát.

(Vasutasok értekezlete.)

A jobbparti üzletvezetőség meghívására ma este népes értekezlet volt a Vasúti és Hajózási Klub létermében. Az értekezlet korelnöknek Baranyai főmérnököt választotta meg, aki röviden vázolta az értekezlet célját. Az országos értekezlet által kiküldött hatvanötös bizottság működéséről ugyanis ezideig nincsenek tájékozva sem a jobbparti, sem a vidéki tisztviselőkk. Felkéri tehát a bizottság jelenlevő tagjait, hogy közöljék a memorandum szövegét, esetleg ösmertessék a hatvanötös bizottság működését. Természetes, hogy ez az értekezlet nem akar direktívákat adni a bizottságnak. Margúitt felszólalásban odakonkludál, hogy mi nem kérhetjük a hatvanötös bizottság tagjaitól a memorandum közlését, mert ez a memorandum, amelyet a hatvanötös egy albizottsága készített, csak ma lett készen teljes szövegében. Néhány nap múlva kinyomatják és a 232-es bizottság minden tagjának megküldik, hogy ahhoz hozzászóljának. Különbön sincsen célja a nagy sietésnek, mert az a memorandum sikerét esetleg hátráltatja. Az előkészítésre kitűzött terminus is rövid volt, de azok, akiknek a memorandumot át akarják adni: Ludvig Gyula államvasutai igazgató elnök és a miniszterek ugy sincsenek most a fővárosban és a parlament, amelyhez színtén benyújtják, csak szeptemberben nyílik meg. Szabolcsi ad ezután felvilágosítást a hatvanötös bizottság működéséről. Lorbeer József, a fümei bizottság delegáltja a vidéki tisztviselőkk érdekében szóalt föl, akik teljes bizonytalanságban vannak afelől, hogy az értekezlet mikor lesz. Es nehogy a vidéki tisztviselőkk hiabavaló áradtságot okozzanak felvilágosítást kér arra vonatkozólag, hogy ki hívja össze majd az országos értekezletet. Kéri egyuttal, hogy a vidéki tisztviselőkk szolgálati viszonyaira való tekintettel ez az értekezlet vasárnap legyen.

Baranyai elnök felszólalása után az értekezlet kimondta, hogy az országos értekezletet a 65ös bizottság hívja majd össze és ellogadta egyuttal Lorbeer József indítványát, hogy az értekezlet csak vasárnap legyen.

KÜLFÖLD.

Oszták-magyar-román katonai konvenció. Minden újságolvasó ember tudja, hogy Románia a hármasszövetség keleti elővédje. Ma egy estilap ezt újságolja, hogy ez a viszony egy egészen új keletű katonai konvenció révén már szabályozva van és hogy báró Beck, a vezérkar főnöke ennek ratifikálása céljából járt multkor Szinajában. A konvenció hozzátelleges tartalma ez volna:

Románia háboru esetén kétszázötvenezer emberből álló és nyolc hadtestre osztott hadsereget, azonkívül a háboru tartamától függő tartalékcsapatokat képes előállítani. A konvenció értelmében míhelt Oroszország mozgósít, Románia hadi erejének legalább is felét a galac-jassyi vonalon a Pruth mentén előre tolja, amely félvonalas által sakkban tartja azt a stratégiai szempontból fontos orosz vonalat, amely Bender-Kirinev és a Scherninka-Kasatin-Konstatinov által képezett háromszög közepén fekszik. Ezáltal a tisztán demitropoli (Krim) katonai kerületeknek Pruth-menti csapattezeit leköti. Ilyenformán az orosz haderőnek ez a része, mely béke idején 82. háboruban pedig 176 zászlóaljából áll, nem egyidejűleg a keleti inváziós hadtesttel, amelynek tudvalegölge az a rendelkezése, hogy az oszták-magyar-osz konfliktus esetén monarkhiákba beborjón. A román hadsereg többi részének az volna feladata, hogy a Közép- és az Alduna

UJ IDŐK.

Herczeg Fereon lapja valóságos album-füzettel indult meg az új negyedben. Közleményeinek a gazdagsága, képeinek a szépsége révén a legnagyobb külföldi képes lapokkal kiállja a versenyt. Januárban pompás, nagyméretű, keretbe való színes képet ad teljesen díjtalanul előfizetőinek. A magyar háznak magyar művészi díszre lesz ez a gyönyörű reprodukció. Az Uj Idők előfizetési ára negyedévre 4 korona. Előfizelhetni postautalványon a kiadóhivatalnál Budapesten, Andrássy-ut 10. — Mutatványszámot kérésre szívesen küldünk.

mentén foglaljon állást *Bulgária megférése végett*. Az osztrák-magyar monarchia magára vállalja azt a szerepet, hogy Szerbiát lekösse továbbá, hogy Widdin fölött a bolgár hadsereg ne operálhasson Románia ellen.

Ez a katonai konvenció mintegy természetes következménye a hármasszövetségnek, mert mi sem természetesebb, mint az, hogy egy *Hohenzollern* által kormányzott állam, amely különben is rá van utalva monarchiánkra, nálunk keressen oltalmat Bulgária, illetve indirekt Oroszország ellen. Hogy a román hadsereg nem megvetendő tényező, azt bebizonyította az orosz-török háborúban, amikor nagyban hozzájárult az oroszok által kivívott győzelemhez.

Lehet, hogy nemsokára elkövetkezik az az idő, amikor hivatalosan fogják publikálni ezt a konvenciót. Ez az időpont pedig akkor lesz, ha *Sándor* király, valamint *Ferdinánd* és *Nikita* fejedelemek Pétervárra utaznak, mert ez a hármas utazás a Balkán slávsz konföderációnak ratifikálását jelenti. Több, mint bizonyos az is, hogy erre válaszképpen éppen olyan éleat-val fogják publikálni az osztrák-magyar-román katonai konvenciót, mint 1888-ban a német-osztrák-magyar szövetség szövegét.

A Vatikán a nagyhorvát eszmékért. Az a gyűlés, melyet *Rampolla* bíboros Magyarország eliten táplál újabb akcióra ragadtatta a pápa államtitkárárt: most már nyíltan a magyarelles horvát túlzók pártjára állott, amiről a következőket jelentik Rómából:

Több század óta áll fenn a *Szent Jeromosról* elnevezett kongregáció, amelyet még *V. Sixtus* pápa alapított a dalmát zarándokok támogatására és a Rómában élő szegénysorsú dalmátok segélyezésére. A kongregáció törzsvagyona, amely több millióra rug, a horvát püspökök már régóta sóvárogva várják az azt óhajtanák, hogy ezt a pénzt politikai céljaikra használhassák jól.

Fáradásuknak eredménye is van, amennyiben sikerült keresztülvinniük azt, hogy *Msgr. Pázmány* ki-nevezték a kongregáció rektorává. *Pázmány* tudvalevőleg magyar származású renegát és mint ilyen *Strossmayer* híve. Egyike azon ágenszeknek, akik Nagy-Horvátország eszméit rajonganak s ennek megvalósításán fáradoznak.

E mellett érdekes és karakterisztikus jelenség az, hogy *Pázmány* még csak nem is tud horvátul. Mindeme tulajdonságainál és erényeinél fogva *Rampolla* bíbornok kégyét is élvezti, aki, mint ismeretes, az osztrák-magyar monarchia nyílt ellensége és mint ilyen, lelkes barátja és támogatója a monarchia ellen irányuló tendenciáknak.

Strossmayer és *Stadler* püspökök *Pázmány* kinevezetésével megtették az első fontos lépést arra, hogy a kongregációt elhorvátítsák és azt teljesen a maguk érdekszférájába hajtsák. Röviddel ezelőtt egy a pápához intézendő petíció számára aláírásokat is gyűjtöttek, amelyben arra kérik *XIII. Leó* pápát, hogy a kongregáció alapítványát horvát kollégiumnak adományozza. Közben pedig arról is gondoskodtak a nagytiszteletű püspökök, hogy a *Szent Jeromos* palotájára kifüggesztették a jövendő Nagy-Horvátország címerét s ezzel mintegy formálisan proklamálták annak birtokbavételét.

Ezek az önkényes intézkedések nagy visszatetszést szülnek a római dalmát származású hívők között. Az elégedetlenség annyira nagyobb, mert nem *Msgr. Parscsiot*, aki hírneves tudós és nagytudományú lelkész hírében áll, a kongregációból kizárták, mert a horvát püspökök eljárását kritizálni merészkedett. A dalmátok ennek következtében az osztrák kormányhoz akarnak fordulni, amelynek közbenjárása révén remélik, hogy a már elkészített pápai bulla érvényességét, amely a kongregáció alapítványát egy horvát kollégium rendelkezésére bocsátja, hatályon kívül helyezhetik. Ha ez az intervenció esetleg nem járna sikerrel, ugy a dalmátok az olasz kormányhoz szándékoznak jogorvoslatért fordulni és sokkal szívesebben hajlandók a tulajdonukat képező kongregáció vagyonát Olaszországra átruházni, mintsem hogy azt a Nagy-Horvátország eszméjéért rajongó agitátorok rendelkezésére bocsássák.

A szerb király vétője. Alkotmányos országban szokatlan esetről ad hírt a belgrádi táviró. *Sándor* király a nisi választó kerület szokásos üdvözlő táviratára az udvarmesteri hivatal által azt válaszolta, hogy nem fogadja el az üdvözlést, mert a nisi választók egyhangúlag proklamálták *Avakumovic* liberális pártvezért, aki mindig a királyi intenciója ellen dolgozik. A király elmozdította állásából a nisi polgármestert és egyuttal tudatta a nisiekkel, hogy a nisi helyőrséget máshová fogja tenni, ha a nisiek megválasztják *Avakumovic*-ot. A király példája könnyen végzetesé válhatik, amennyiben ugy magyarázható, hogy a korona nem tekinti kötelezőnek az alkotmány szellemét s így akadhatnak választók is, akik ugyannerre a nézetre térnek. Hogy

akkor minő felfordulás lesz Szerbiában, azt nehéz elképzelni. Ha a királyi szóból jelszó lesz a kortestányákon, akkor veszedelembé kerül egy a korona tekintélye, mint az alkotmány tisztelete. Ezt ugy látszik nem magyarázták meg a királynak az ő tanácsosai. Bármily kedvezőtlen képet formált a külföld a szerb kormányról, azt még sem feltételezhetni róla, hogy holmi párttaktikai kérdésekbe vonja bele a koronát.

Reformok a Balkánon. Pétervárról jelentik, hogy a cár utasította összes külföldi diplomáciai képviselőit: tudassák kormányaikkal, hogy *Oroszország* legközelebb a Balkán keresztény tartományainak reform-programját fogja előbb terjesztetni, amelyeknek keresztültelére a portától garanciát fognak kérni. Ez a hír, ha igaz, akkor birna fontossággal, ha a cár e kezdeményezése az osztrák-magyar monarchia véleményének és beleegyezésének kikérdezése nélkül történt volna meg. Elvégre a cár nem játszhatja jogosan a balkáni keresztények pápájának szerepét. Hisz a balkán keresztényei nem csupán orthodoxok. Valószínű, hogy ezt a hírt csak az orosz politikusok terjesztik, akik aggodalmas szemmel nézik monarchiánk keresztény délszlávjaiank felvirágzását s a most kiépített stratégiai bosnyák vasutat, amely, mi tagadás, kissé mégis keresztet a panszláv törekvéseket. Talán e hatások semlegesítése céljából hoznak most az orosz lapok hasábszámra cikkeket, amelyek monarchiánknak a Balkánon szenvedett kudarcaival vigasztalják az orosz közönséget.

A khinai bonyodalom. Pekingben az idegen követek most azon tanácskoznak, hogy mennyire lehetne a mostani vámtarifát, tekintve a kártérítés összegének kamatait, emelni. A kölcsön tárgyában folyó tárgyalások haladnak. Remélik, hogy nem nagyon sokára sikerül a kérdést rendezni. A vámk tekintetében arra utalnak, hogy nagyon nem szabad emelni, hacsak Khina egyidejűleg nem biztosít megfelelő kereskedelmi kedvezményeket, hogy a vámk emelésével a khinai kereskedőkre nehezedő terhek kiegyenlítődjének.

Tiencincből az a hír jött, hogy a németek hatalmas kaszárnyákat építenek. Véglegesen elhatározták, hogy az ideiglenes kormány még egy évig fennmaradjon.

A délafrikai szabadságharc.

London, július 20.

A kormány kezd foglalkozni azzal a kérdéssel, hogy a háború esetleges befejezése után, kiket telepítsen le azokra a területekre, ahonnan a lakosságot részben kipusztították, részben foglyul ejtették.

Londonban már meg is alakult egy telepítési bizottság, amely az eddigi népesség kiszorítására és angol alattvalók letelepítésére törekszik. A legfontosabb az, hogy Dél-Afrika új lakossága túlnyomóan angolokból álljon; ámdé honnan vegyék ezeket az angolokat? Az anyaországból nem vehetik őket, mert gazdasági és más kérdésektől is eltekintve a szárazföldi és tengeri véderő legelőbb anyagától fosztják meg magukat. Ausztrália vagy Kanada kormánya a maga törekvései mellett szintén aligha lesz hajlandó népességét Dél-Afrika bába engedni. A római mintára létesítendő katonai gyarmatok pedig nem is alkalmasak Dél-Afrika benépesítésére és az ottani állapotok konszolidálására.

Az angol kormány feltűnően hallgat arról, hogy mi történnék a Ceylonban és Szent-Ilona szigetén őrzött boer foglyokkal. A telepítési bizottságnak nyíltan hirdettet elvei arra vallanak, hogy ezeket nem szándékozik hazájukba visszabocsátani.

London, július 20.

A *Central News* egy *Harrysmith*-ből érkezett távirata alapján, a Reitz melletti támadást, amely alkalommal az Oranje köztársaság kormányának tagjai angol fogságba kerültek, a következőképpen írja le:

„A boerok nyilván nem tudták azt, hogy Reitz szomszédságában *Broadwood* tábornok ott állott seregével. Az angolok a várost július 10-ikének éjjelén teljesen körülférték. Később aztán észrevették, hogy a városba vezető egyik használaton ut őrizet nélkül maradt. Hajnalhasadáskor az angol katonák bevonultak a városba és a Steyn-kormány tagjait, valamint még több magas állású férfit elfogták. Valamennyien aludtak. A fogságba ejtettek között voltak: *Piet Steyn*, a kormányelnök fia, *Cronje* András tábornok, *Wessels* generális, *David* és *Brain* parancsnokok, *Fraser*, az elnök titkára *de Villiers*, a boer végrehajtó-tanács titkára, *Brebner*, a szabad köztársaságok kincstárnak igazgatója és még más huszonöt. Mikor az angolok rájuk támadtak, az őrség nagy lármat csapott, mire a boerok éjjeli öltözetükben kiszaladtak házaikból és kiabálni kezdtek:

— Jönnek az angolok! — Nagy zűrzavar támadt, mindenki a lóva után nézett. Maga *Steyn* meztelán fu-

tott ki az udvarra és hamarosan elfogta az első gazdátlan lovat. Azzal rajtatermett és nyereg nélkül toványgalt a használatlan kis uton. Minduntalan életveszélyben forgott. Az egyik angol katona száz lépésről rá is célozott, de a fegyver nem sült el s így *Steyn* mégis megmenekült. A kormányhoz tartozó többi hivatalnoknak már el volt zárva az utjuk és kénytelenek voltak megadni magukat. Azt mondják, hogy a város elfoglalása és a boerok elfogatása alkalmával egy puska-dördülés sem hallatszott. *Steyn* kormányelnök levelei, ugyszintén több államokmány és mintegy ezer font sterling készpénz az angolok kezébe kerültek, amit a legközelebbi vasuti állomásról biztos helyre el is szállítottak.

London, július 20.

Az angol hadügyi hivatal nemrég jelentette, hogy egy angol hölgyekből álló bizottság Dél-Afrika bába készült, hogy az ott lépten-nyomon tapasztalható nyomort enyhítsék. A hölgyeket főleg az indította erre a lépésre, hogy az angol táborokban rendkívül kegyetlenül bánának a fogoly boerasszonyokkal és leányokkal. A londoni *Globe* a következő sorokkal fordul e terv ellen:

Eddig nem történt meg, hogy egy felelős kormány ilyen abszurdumot akarjon keresztül vinni. Ha a dolog nem volna annyira komoly, azt hinnék, hogy a hadügyminisztérium tréfát üz velünk. Nincsen semmi kifogásunk azok ellen, akiket esetleg beválasztanak a bizottságba. De az mégis csak borzasztó, hogy egy vérszomj háború, hogy ilyen missziók kiküldése egyáltalában szóba kerülhet. Ez csak egy újabb példája annak, hogy milyen gyáván hallgat a kormány minden, az ellenség javára fölhangozó jajeszékeltésre. Lehet-e csodálni, hogy tisztjeinkben hiányzik a felelősség érzete és a kezdes bátorsága, amikor eljárásukat egy sereg öreg asszony felülvizsgálhatja és bírálhatja. A szoknyauralom, amelylyel eddig csak csufolták a kormányt, ugy látszik, most valósággá lesz. A háborút eddig is az nyújtotta, hogy esztelen érzékenységgel viseltetünk az ellenség iránt.

London, július 20.

A Reuter-ügynökség jelenti *Middleburg*-ből (Fokföld): *Kitchener* 34 hadára itél fogolynak megkegyelmezett és büntetés nélkül Bermuda szigeten tiltódtó életfogytig tartó kényszermunkára változtatta — A Reuter-ügynökségnek jelenti *Kronstadt*-ből, hogy *De Wet* néhány emberével állítólag nem messze *Rejtől* délnyugatra van.

Fokváros, július 20.

Az itteni lapok panaszkodnak, hogy *Fokvárosban* folyton szaporodik a büntett és az erőszakosság s hogy a hatóságok nem tesznek kellő rendőri óvintézkedést. A büntetettek számát állandóan szaporítják azok a kétes jellemű elemek, amelyek a világ minden részéből jönnek *Fokvárosba*.

New York, július 20.

Az Egyesült-Államok kormánya nyilvánosságra hozta *Reichmann* őrnagynak a jelentését, aki mint amerikai katonai attasé, a boer hadsereghez volt beosztva. *Reichmann* legelőször is azt a nagy hibát konstatalja, hogy a boer hadseregben a politikusok domináltak és csupa magas társadalmi állású politikusokat tettek meg tábornokokká. Ilyen volt többek közt *Snyman* tábornok is, aki olyan rosszul intézte *Mafeking* ostromát, hogy közelébe se tudtak jönni a városnak.

— A boerok — mondja *Reichmann* — kitűnő lövészek, de rossz katonák, sőt minden egyes boer ugyszólván a katona negációja. Fogalmuk sincsen fejelemről, nem engedelmeknek a parancsnak és emiatt nem lehetett sok kitűnő hadtervet megvalósítani. Tűzben azonban bámulatos nyugodtsággal viselkednek, sőt mindegyik valóságos hős. A boerok fejelemzettlenségének köszönhetnek az angolok, hogy egy-egy futásuk után nem ildőzték őket rendszeresen. Ha például a spionskopi vagy a tugei katasztrófa után ildőzik az angolokat, ugy irtózatoss és helyrehozhatatlan csapást mértek volna rájuk. Másik bajuk a boeroknak, hogy pazarolják a löszerkészletüket. Amikor vasuton szállították őket, az egész uton lövöldöztek a hangyabolyokra és ezt még a parancsnokok parancsára, sőt rimázkodására sem hagyták abba. A legjobb katonák az idegen légiből kerültek ki. Kitűnően teljesítették azonban a földterítő szolgálatot és még a leghepehupásabb ösvényen is bámulatos ügyességgel mentek a biciklín. Taktikai szempontból az afrikai háborúból semmi fontos tanuságot sem lehet levonni. A boerok ügyesek a pozíció megválasztásában, de kis tűzérőségük következtében gyorsan voltak kénytelenek azokat földadni. Az ő Krupp- és Creuzot-ágyúik jobbnak mutatkoztak az Armstrong-ágyúknál.

Az angol katonaságnál *Reichmann* azt mondja, hogy a lovasság csak nyeregben tud küzdeni és ez nagy hiba. A győzelem azonban végre is az angolok

oldalán lesz, mert van emberanyaguk, de főképp pénzük és ez a háboruban a fődolog.

Brüsszel, július 20.

Steyn és Reitz levélváltásának boer körökben nem tulajdonítanak fontosságot. A transvaali követtség a boerok helyzetét az afrikanderek tömeges ostromlása következtében rendkívül kedvezőnek tartja s kijelenti hogy a háború minden valószínűség szerint még soká fog húzódni és fegyverletételről szó se lehet.

Brüsszel, július 20.

Krüger környezetében nagy megdöbbenést okozott, hogy az oranjei kormány tagjai loagságba jutottak. A foglyok legnagyobb része a háborúspárthoz tartozik s most valószínű, hogy a szabadállamban a béke-párt felülkerekedik.

London, július 20.

Asquith tegnap a tisztelőre adott lakomán beszédet mondott, amelyben azt hangoztatta, hogy Dél-Afrikában új Kanada kezd fejlődni. Az államférfiak főadata az impériumot ugy alakítani, hogy érdemes legyen benne élni. A liberális politikának az impériumot nem csak el kell ismernie, mint meglévő tény, hanem örömmel is kell üdvözölnie, mert a népet meg kell győzni róla, hogy a liberális párt nemzeti párt, amelyre nyugodtan rá lehet bízni a birodalom jövőjét.

HIREK.

Budapest, július 20.

— BUDAPESTI NAPLÓ. Július 15-én új előfizetés nyílt a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejárt, méltóztatásukra a megújításról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— Lapunk legközelebbi száma hétfőn délelőtt jelenik meg.

— Személyi hírek. Császa György kálcsai éreke a zombori új templom építésére 20.000 koronát adományozott és megengedte, hogy a zombori egyházpénztár 20.000 koronás alapja is e célra fordítsassék. — Kossuth Ferenc országgyűlési képviselő két hétre Olaszországba utazott Kossuth Lajos Tivadar látogatására. — Lányi Bertalan miniszteri tanácsos, az igazságügyminisztérium törvényelőkészítő-osztályának főnöke, több heti szabadságidőre Liptóba utazott. — Pulszky Ágost országgyűlési képviselő, aki tegnap Rátótól visszaérkezett, ma több heti üdülésre a Salzammergutba utazott.

— A király — orosz ezredének. Az orosz Kexholm-testőrezred táviratilag üdvözölte fennállásának 192. évfordulójára alkalmából királyunkat, aki az ezred tulajdnosa. Ő jelsége a következő távirati válaszzt küldte:

Sziből köszönöm az ezred-ünnep 192. évfordulójára alkalmából küldött jó kívánságukat. Kérem önt, vezérőrnagy ur és az egész Kexholm-gárdeazredet, fogadják legszívesebb szerencsekívánataimat. Ferenc József.

— Báró Fejérváry jubileuma. Báró Fejérváry Géza honvédelmi miniszter tiszázados katonai jubileumára, mely a jövő hónapban lesz, nagyban készülődnek egy a polgári, mint a katonai körök. A miniszternek az alkalmossal remek diszkardot és pompás albumot ajánlanak át, amely most készült Morti Pál festőművész s iparművészeti iskolai tanár műtermében. Az album, melynek óriási méretei is meglepők, egyike lesz a magyar iparművészet legszebb alkotásainak.

— A selmeczbányai polgármester Ferdinánd fejedelemléni. Selmeczbányáról táviratozzák nekünk: Sztinyay József polgármester és Krausz Kálmán rendőrfőkapitány tegnap tisztelegtek a Szent-Antalon időző Ferdinánd bolgár fejedelemléni, aki közel egy órán át társalgott velük. A fejedelem németül, majd magyarul is beszégetett különböző magyar és külföldi dolgokról, de helyi kulturális kérdésekről is, így a magyar levéltárakról és muzeumról. Azt az óhatását fejezte ki, hogy a szentantali Koháry-tele levéltárat rendezni kellene, amiként a selmeczbányait rendezik. Bejelentette, hogy gyermekei és maga is a napokban meglátogatják a selmeczbányai muzeumot. A bolgár népről nagyon elismerően beszélt. A bolgár — ugymond — nagyon szorgalmas, becsületes és eszes, de egyben lobbanékony természetű, mint a magyar. Sok rokononást talált az általa annyira szeretett két nemzet, a magyar és bolgár között. A fejedelem, ki nagy kísérettel van, sokat dol-

gozik, különösen Markov miniszterrel. Most a bányákat tanulmányozza, mert, mint mondta, ő is bányász és Bulgáriának sok bányája van.

— Rudolf-emlék Mayerlingben. Emléket állítottak Mayerlingben egy kedves halottnak. Nem most, már régebben, s alig tudtak róla többen, mint néhányan a bizalmas körből valók. Mélyen, csöndesen gyászoló anyai szeretet állította az emléket, s szinte rejtegette idegen szemek előtt. Most már az anyai szív is kihűlt, s elmondhatják felőle, milyen mélyen és titokban tudott szeretni és gyászolni. A Berliner Börsen-Courrierben egy bécsi tudósítás szól arról az emlékről a következőkben:

Erzsébet királyné két szobrárt leplezték le az utóbbi hetekben Ausztria-Magyarországon. Az azonban nem került nyilvánosságra, hogy a szerencsétlen Rudolf trónörökösnek is van már régóta márványemléke Mayerlingben, ahol meghalt. Néhány kilométerrel messzebb a magasabban fekvő temetőben, a Heiligenkreuz-kolostor közelében emelkedik Veesera báró síremléke, amelynek márványlapjára rá van véve, hogy virágzó korában hirtelen meghalt Mayerlingben. Ismeretes dolog, hogy Ferenc József király a mayerlingi vadászakasztélyt és a hozzá tartozó épületeket az aggok menedékhelyévé alakította át. Az egyikben, annak emlékére, hogy boldogult Rudolf trónörökös különösen szerette a vadászatot és szent Hubertot több ízben védőszent-jének is nevezte s azért is, mert a trónörökös atyai jóindulattal viselkedett az erdéseivel, rokkant és szolgálatra képtelen erdszereket ápoltak. A menedék-helynek udvarában, illetőleg kertjében már több, mint egy évvel ezelőt pompás s igazi művészkéztől faragott emléket állítottak föl Rudolf trónörökösnek. Az emléken a szerencsétlen trónörökös dombornyi arcképe látható. Arcvonása merev és hideg, olyan az arca, mint akkor volt amikor a kastély szobájában holtan feküdt. A trónörökös képe fölött egy tájdalmas női alak hajol. A női alak Erzsébet királyné fiatalkori arcképe után készült. A gúnyos kiterjesztett szárnynyal egy lejtőt, magas oszlophoz támaszkodik. Az emléken csak a trónörökös neve, születésének és halálának napja olvasható. Az emlékek különös jelentőséget ad az a körülmény, hogy Erzsébet királyné utasításai nyomán készitette Bolognyban egy előkelő olasz szobrász. A Rudolf-emlék a mayerlingi kertben emelkedettebb helyen áll. Minthogy idegent nem bocsátanak a kertbe, eddig senki sem tudott az emlékről, amelyet az anyai szeretet emelt.

— A halál, mint epizód. Most, hogy az egész művelt világ mélyszéges részvétellel fordul Jassnaja-Poljánára felé, ahol az emberiség egyik legnagyobb gondolkodója és költője a halállal vívódik, különösen érdekes, mint vélekedik a halál kérdéséről maga gróf Tolstoj, a jassnaja-poljánai remete. Mielőtt Tolstoj a Feltámadás című regényét befejezhette volna, megbetegedett és három hetig élet és halál között lebegett. Amikor jobban lett, 1899. szeptember 11-én a következő levelet írta Cserkoff barátjának és kiadójának Londonba.

Tegnapelőtt kaptam meg a Feltámadás utolsó fejezetének levonátát. En nem vagyok vele megelégedve, azonban minthogy ez a munka kész, örömmel szentelem időmet egy másiknak. Igazán csodálatos és rám néve szerencse, hogy annyira szeretem a betegséget; ez az állapot a régi nézeteket szétrombolja és új világításban mutat be mindent. Igazán kár foglyogyni. Amikor a fájdalmakat érzem akkor vagyok megelégedett. Az életrel való gondolkodás, amelylyel mindig gyarkarban és gyarkarban foglalkozom és amiről mindig tisztább és tisztább fogalmakat nyerek, adja meg a lelki boldogságot. En a halált átmeneti állapotnak tartom, az élet egyik epizódja az; eszméimet majd tisztán megmagyarázom. Azok olyan megnyugtatóan fognak az emberekre hatni, hogy a halált nem félelemmel, hanem örömmel fogadják majd.

Aki ezeket a fenséges sorokat írta, most haldoklik. Nem írhatta meg könyvét a halálról, de a halállal való hősi tusajában szive vérével tesz tanúságot meggyőződése mellett. Tolstoj, a halál hitvallója, fenséges példát ad nekünk, az élőknek.

— Jellacsics öcsöse. Zágrábról jelenti egy táviratunk, hogy gróf Jellacsics György altábornagy, Jellacsics József egykori horvát bának a testvéröcsöse, ma délbén Novidvoriban, Zágráb mellett, 96 éves korában meghalt. Özvegvet és két leányt hagyott hátra. Fiai, Markó és György, előtte haltak meg nőtlenül.

— Ottó főherceg fia Debreczenben. Ottó főherceg fia, Károly főherceg Gyuláról Debreczenbe utazott. A főherceget báró Berg huszárkapitány várta. Gyalog sétáltak be a városba, majd bérkocsin sétakocsizást tettek. A főherceg a Bika-szállóban vacsorázott Wallis őrnagy és Berg kapitány társaságában. Később oda-jött báró Leonhardy, a Vilmos-huszárok ezredese, akit a főherceg szivesen üdvözölt és asztalához meghívott. Hajnalban a főherceg a város ötszogatán gróf Degenfeld József főispán, Wallis őrnagy és báró Berg társaságában kikocsizott a Hortobágyra. A reggeli a Kadaros-csárdánál fogyasztották el, ahová a Bika-szálló vendéglőségét rendelték ki. A társaság kilenc órákor folytatta tovább útját s megérkezésük után bemutatták a főhercegnek a Hortobágy nevezetességét. Délután két órákor a hortobágyi csárdában magyaros ebéd volt. Az ifjú főherceg Debreczenből igen sok magyar képeslevelezőlapot küldött szét. A Hortobágyon a főherceg nagyon sajnálta, hogy nem lehet sasra vadászni. A gazdasági tanácsos meghalotta, hogy a hortobágyi halász egy vadlibát fogott. No, gondolta magában, ez vad is, le is lehet lőni. Mindjárt említette is a kis hercegnek:

— Királyi fenség! A halász egy vadlibát fogott, azt eleresztjük s lőhet rá.

A jövőbeli trónörökös erre végtelenül kedves indignációval jegyezte meg:

— Mit gondol kérem tanácsnok ur, hiszen ez nem vadászat; ez a galamblovászathoz hasonló állatgyilkolás lenne.

Nem is lett a vadászból semmi. A fenség eleresztette ugyan később a vadlibát, de nem lőtt rá, hanem nagy kedvteléssel nézte, amint a vadliba a Hortobágy vizén eleresztve, gyors uszással igyekezett a sást elérni s ott elrejtőzni.

Rendkívül jó kedve kerekedett a főhercegnek a kőrt alatt. A kedvező időben gyönyörű délibáb tűnt fel a láthatárban. A természet csodálatos játékával oda emelte a kis herceg tekintete elé a rezgő levegőbe a hortobágyi csárdát és a hidat. A főherceg, aki még sohasem látott délibábot, örömmel lelkesülten nézte és csodálta a természet játékát.

— Oh be szép — jegyezte meg — milyen kár, hogy ezt ilyen hűlen le nem fotografálhatom!

Mert ami neki megtetszett, mindent fényképezett. Hirtelen elővette kamera obskuráját, beállította... egy... kettő... három... és örömmel jelentette:

— Hosszú érdekes képpel gazdagabb vagyok!

Hosszú kocsikázás után a csárda elé értek, ahol Vecsey Imre polgármesterhelyettes hívta fel a főherceg figyelmét arra, hogy Chyilinsky lovag fényképezés itt van és szeretné lefényképezni az egész társaságot:

— Ezekről a fényképezésekről sehol sem lehet biztonságban az ember! Kérem szépen, nincs ellene kifogásom, ha... fényképezzen le minket s aztán viszonzószolgálat fejében majd én fényképezem őt.

A kis herceg óhajára a társaság tagjai mellé állottak s Chyilinsky, amint képét igazította, szórazkozottan elszóltá magát.

— Királyi fenség, tessék valami kedvesre gondolni!

— Jó! Majd a saskeselyűre gondolok — mondta mosolyogva.

A főhercegnek bemutaták Fülöp Jánost, a délcegg ökörsordást is. A főhercegnek roppant megtetszett a napsütéses, természetes ember.

— Milyen szép magyar ember! — jegyezte meg s azzal visszafordult kíséretéhez s oda ugta:

— Ezt fogom fényképezni Chyilinsky helyett. Es erre felállította Fülöp Jánost, aztán az ő fényképező készülékét s nagy derűtség mellett utánozta az előkészületekben Chyilinskyt:

— Gondoljon valami kedvesre! — szólt oda Fülöp Jánosnak. — Tessék mosolyogni.

Egy... kettő... három.

— Köszönöm! — mondá mosolyogva. Egy képpel újra gazdagabb vagyok.

De a főherceg ezzel még nem elégedett meg, hanem fényképezte az ötszogatot, szebb méneket s a csárdát is...

— Kassa város muzeuma. Kassa város új muzeumának most vetik meg az alapját. Wallace Gyula közoktatásügyi miniszter, aki a vidéki városok muzeum-alapítási törekvéseit a leghathatósabb módon támogatja, Kassa város új muzeumához miniszteri biztossal, a muzeum alapítói és berendezési munkáinak vezetésére Mihály Józsefet, az Iparművészeti Muzeum első őrt nevezte ki egy évi időtartamra.

— Házasság. Szántó Sándor körjegyző Ráhoról eljegyezte Boross Mariska kisasszonyt Horról.

Fényképezési műkedvelőknek

Kitűnő fényképezési szalon- és utazó apparátusok, új, felülmúlhatatlan pillanatnyi kézi-apparátusok

MOLL A. császári és királyi udvari szállítónál, BÉCS, Tuchlauben 9. sz.

Kívánatra nagy képes árjegyzék.

Ezen üzletág alapítottat 1854-ben.

— **Aki meg akarta ölni a szultánt.** Multkor tűz ütött ki a szultán palotájában, a kinősekkel tall Ildiz-kioszkban. Éjszaka történt ez, amikor a szultán már aludt és aludt a palotaőrök is. Akkor esett meg az az eset, hogy a szultán kipattanván ágyából, felkapta a revolvert és lelőtte a palotaőrök parancsnokát. Erről hír érkezett az európai lapokba olyan formában, hogy az Ildiz-kioszkban palotaforradalom tört ki, amely azonban füstbe ment, mivelhogy előre besugták a szultánt. Azután következtek a letartóztatások és a kegyetlen ítéletek. De senki meg nem magyarázta, hogy miféle módon szövéődött ez az összeesküvés és hogy ki volt annak az Ildiz-kioszkban támadt tüvésznek a gyújtogatója. Csak ma jött egy felvilágosító távirat. Természetes, hogy új török fondorkodásról van szó s az összeesküvés szíto ebből a titkos pártból került ki. De mivel a szultán legközelebbi környezete csupa kipróbált, hű emberből állott, hát ugyancsak nehéz volt a terv végrehajtására módot találni. Az utjörökök azonban kitűnő emberismerők lehetnek, megtalálták céljukhoz az eszközt: a mellőzt asszonyt. Ugy hívják, hogy *Hanader Uda*. Csodaszép asszony, sokáig legkedvesebb felesége a szultánnak. De igazi feleségévé még sem lehetett a nagyurnak, mivelhogy nem ajándékozta meg öt fiúgyermekkel, ami az ilyen rangemelés feltétele. De a szép asszonyt mégis nagyon szerette a szultán, kitüntette bizalmával és kinevezte a három főfelügyelőjének. És kitüntette az asszony rokonait is: két fivére a szultán főhadisége, sógora meg a szultán kamarása. De a szép asszony mégis mellőzöttnek érezte magát. És a sértett asszonyi becsvágyat üggyesen kihasználta az utjörökök. Belevonták Uda tervei közé. Az asszony ráállott. Ő gyújtotta aztán föl a szultán hálószobája mellett levő termet. De most őt is törvény elé állították. Örökre száműzték a nagyur környezetéből és száműzték messzi Arabiába, Taifa faluba. Tegnapelőtt vitték erős őrizet alatt, gőzhajón a messzi, szomorú számkivetésbe.

— **Petőfi-relikviák.** Felsőszádnál több ideje már, hogy a szabadság halhatatlan költője nyomtalanul elveszett a csataterén és még mindig találkoznak félig elkallóva vagy titkos kegyelettel megőrizve emléktárgyak, kézírások, amelyek becses ereklyék lesznek majd a Petőfi-házak. Kéry Gyula, a Magyar Szalon helyettes szerkesztője, aki a Petőfi-társaság megbízásából néhány éve járja lankadatlan buzgóssággal a Petőfi lángelke iránti lelkesedéstől áthatva az országot, hogy a még künnlevő relikviákat összegyűjtse s Petőfi életének eddig ismeretlen adatait megszeresse: a minap ismét néhány becses emlék birtokába jutott *Sass László* tolmageyei földbirtokos vendégcserező házában Borjádán. *Sass László* atyja, *Sass István* ugyanis legmeghibtebb barátja volt Petőfinak, aki igen gyakran fordult meg *Sassék* házában. A három *Sass-lesány*, *Zsófi*, *Erzsi* és *Janka* — mind a hárman még életben vannak — 1846-ban serdülő leányok voltak s Petőffel igen sokszor elbeszélgettek. Az egyik, *Sass Zsófi*, éppen menyasszony volt, mikor a költő látogatába volt náluk. Megkérte hát Petőfit, hogy írjon neki néhány sornyi emlékvetsét. *Petőfi* rögtön leült s megírta a következő néhány sort *S. Zs. kisasszony emlékkönyvébe* oimen:

Méhek s virágok kertednek lakói;
Méhes, virágos kert legyen szived:
Ha nyílik benne szerelem virága,
A barátságna méhét is bevéd,
Mert jól tudod: szép a virág, azonban
Tavaszzal él csak, és ez oly rövid,
Míg a szerény méh munkálódásából
Megédesít téli napjaid...
Ha e tanácsom nem lesz sikertelen:
Engedd, hogy én is méh legyek szivedben.

Petőfi Sándor.

Az emlékvets első sorának az a magyarázata, hogy *Zsófinak* méhese és remek virágjai voltak a kertben. A kéziraton az első tekintetre megismerem Petőfi irását, az ő szép, gömbölyű betűit. A tízoros emlékvetsen egyetlenegy javítás sinosen, s egyike Petőfi legszébb kéziratainak. *Zsófi* e kéziratot egy könyvvalaku emléktokban helyezte el s kegyelettel megőrizte mindmáig. Most pedig könnyezve, reszkető kezekkel adta át *Kérynek*, hogy nyissa a többi relikviához. Az átadást hiteles nyilatkozattal igazolta. A nyilatkozatban elsárgult levelekről és szálmavirágról is van szó. *Petőfi* ugyanis *Sassék*tól elbuzoszott, hogy *Pestre* jöjjön. De a paksi állomásnál lekésést a hajóról s kénytelen volt visszatérni *Borjádára*. A kocsija szőlőhegyek közt vezetett s ő leszállt, s a kalapját körülírta szálmavirággal. Visszaérkezve a házhöz, *Erzsi*nek és

Zsófinak adott a virágokból egy-egy szálát, s ezek megőrizték mint drága emléket, ugyanabban a papírosban, amelybe akkor, csaknem 60 évvel ezelőt be-göngyölték. *Sass László* birtokában van az a kard is, amelyről *Petőfi* a Magyar nemesi irta, és az a pad, amelyen ülve *Petőfi* nem egy versét írta. *Kéry Gyula* fáradságos kutatásai könnyítésére kéri, akiknek *Petőfi*-relikviái vannak vagy tudnak róla, értesítsék őt lakásán (Budapest, Ferenc-körút 81. sz.)

— **Színész-nyomorúság.** *Yealand* Edit és *Yealand* Ida volt a nevük és színésznők voltak Londonban. Az ő reményüket sem váltotta be a színpad ugy, amint álmodoztak róla s ha csak a dicsőség maradt volna távol tőlük, talán még huzták volna családott életüknek a terhet. De nagyobb volt a baj. Ugy esett, hogy nem kaptak szerződést és nyomorogni kezdtek. És mikor már addig koplaltak, hogy már reménykedni se tudtak többé, meghaltak. Az utolsó szálmászál, amibe még belekapaszkodtak, az volt, hogy *Amerikába* mehettek s ott kereshetnek, de erre a tervükre is bebizonyosodott néhány nappal ezelőt, hogy nem valósulhat meg. Mély elkeseredésükben és kétségbeesésükben erre mérget ittak. Déléltől tizenegy órakor *Yealand* Edit ki akart rohanni a szobájából, de már a küszöbön összeroskad.

— **Megötlem magamat!** — kiáltotta oda háziasszonyának és néhány perc múlva meghalt. A huga még élt egy kis ideig. Hiába jött hozzá rögtön orvos, még utközben halt meg, amikor a kórházba vitték.

— **Az ismeretlen tündér.** A *félárva* címe alatt megemlékeztünk mai lapunkban egy hatéves kis árva furól, akiből elhunyt édes apjának emléke pó-tát csinált. A kis *Weinberger* Kornél sorsa annyira meghiattott, hogy mesélnünk kellett róla, — ugy érez-tük. És ime, nem hiába. A jó isten nem jöhet le az égből, hogy bennünket megsegítsen, de jó embereket küld, akiket eszközül használ fel batorítá-sunkra. Ma déiben özvegy *Weinberger* Lipótnének Sziv-utca 3. szám alatt levő trafikja előtt egy uri hölgy szállt ki fogatából, a kis Kornél után kér-dezősködött, megcsokolta, dusan megajándékozta és szóttan távozott. Jött és eltűnt, mint ismeretlen tün-dér, nem maradt egyéb nyoma, mint egy könnyesepp az özvegyasszony szemében és a tündérit hit a gyer-mek szívében. Nagy jótéteményt tett a fájdalom apró dalnokának. Nem az ajándékával, hanem azzal, hogy fölbresztette benne a hitet a tündérekben. Akik, ha baj van, jönnek, segítenek és távoznak. És ha megint baj van, visszatérnek.

— **Alkik még a bírót is meglopják.** Már az analomig sokat olvashattunk azokról a kitűnő férfiakról, akik a büntetőtárgyalások szorgalmas hallgatói, s akik vagy már loptak, vagy még csak ezental fognak lopni. A csavargóknak, foglal-kozásnélküli csöselékeknek állandó szórakozóhelyei a büntetőtörvényszék tárgyalótermei, ahol részben mulatnak, részben tanulnak és újabb időben már gyakorolják is azt, amit teóriában a vádlottak-tól hallanak. Egyre-másra hangzik a panasz, hogy mi-alatt a bíró büntetést diktál az emelvényről a tolvaj fejére, a hallgatóság körében ugy loznak, mint a parancsolat. Ezt a perverz mulatságot ed-dig csak a hallgatóközönség rovására mivelték a tolvaj-gyakornokok, ügyvédek és hírlapírók zse-beiben szereztek kézügyességet. Most azonban már a bírák holmijáig is elmerszékednek. Ma az egyik büntetőbíró panaszt tett, hogy a felsőkabát-ját és néhány jogi könyvét ellopták, mialatt benn tárgyalt. Ha a rendőrség nem küld oda állandó vendégnek néhány ügyes detektívét, még meg-történhetik, hogy *Iustitia* palotája lesz a legbi-zonytalanabb hely széles Budapesten...

— **Kormos Adolf ügye.** *Aradról* jelentik, hogy a *Kormos-Szelle*-ügyben a vizsgálatot az aradi tör-vényszék vizsgálóbírója elrendelte. Tegnap vette át az ügyet *Ribiczey* Ferenc törvényszéki bíró *Nagy József* bírótól, kihez az ügyésznek a vizsgálat elrendelését kérő indítványa után került s tegnap késő délután hozott határozatával — *Meszlenyi* Antal királyi ügyész indítványa értelmében — *Kormos Adolf* kuriai bíró ellen megvezetetés büntetés, *Szelle József* ellenében pedig megvezetés büntetés ügyében a vizsgálatot el-rendelte. Amennyiben a telek megfellebbezik a hatá-rozatot, az úgy a vádtaácsos elé kerül, mely legközebb nyolc nap alatt dönt a dologban. A vizsgálat vezeté-sére — mint egy estilapnak hírül adják — az igazság-ügyminiszter külön vizsgálóbírórt rendel ki.

— **Gyilkosság az árverés előtt.** *Rómából* táviratozzák: *Sardinia* szigetén, *Tarsóban*, tegnap az utcán agyonlőtték *Dessi Vul* kiadót és az ügyvédjét. Mind a ketten azért utaztak *Tarsóba*, hogy egy birtokot árverésen megvegyenek.

— **A vízvezeték inkvizitorai.** A buda-pesti vízvezeték fölött uralkodó uraknak, ugylát-szik, nincs más gondjuk, mint a békés polgárok folytonos zaklatása. Nincs hét, hogy panasz ne érkeznek ellenük, nincs nap, hogy alkalmaszokait tapintatlanságok ne követnének el. Csak nemrégiben botránkozott meg az egész város egy eseten, amikor a vízvezeteki Torquemadák megbüntettek egy hőlyget, aki nem akarta beereszteni a fürdő-szobájába a vízvezeteki ellenőrt abból az egyszerű okból, mert furdött. Most pedig kétszázéneqven pol-gárra róttak ki 40—50—100 koronáig terjedő bír-ságot, amért a nagy melegben hűs italt óhajtván inni, a vízvezeték csapja alatt hűtőte be a borát, ugy, hogy vizet eresztett rá. Ezt a sok hallatlan büntényt a vízvezeteki ellenőroök konstatálták, akik sorra járták a lakásokat, s ahol ilyesmit vesznek észre, kegyetlenül felírják az illető nevére. A vízvezeteki urak pedig, akik jégbe-hűtött sörrel és borral élnek, sorra büntetik a szegény embert, amiért ily módon segített magán. Már most csak kettőt kérdezzünk. Először azt, hogy mennyiben kára az akár a vízvezetéknek, akár a városnak, akár bárkinek ezen a világon, ha va-laki hideg vizet csurgat a boros palackjára, hogy kellemesebb tegye az ebédjét? Második kérdé-sünk pedig az, hogy miért engedik meg az em-berek a vízvezeteki ellenőroök tolokodását és miért nem csapják be az orruk előtt az ajtókat, amikor ilyen ostoba és kellemetlenkedő meg-bizással lépnek be hozzájuk? Mert annyi szent, hogy kicsinyes és ostoba az ilyen viz-inkvizíció, hogy tolokodás és zaklatás a viz-detektivek mű-ködése. A vízvezeteki vizet ne ugy spórolják, hogy szegény embereket előbb megzaklatnak, aztán megfosztanak néhány kellemes perctől, vé-gül pedig megbüntetnek. Másképpen takarékos-kodjanak, hogy miképpen, ezt nekik kell tudni, mert ezért fizetjük őket. Vizre szükség van, na-gyobb szükség, mint némely külföldi tanulmány-utakra, ahol az urak a város pénzét költik. Ezen a pénzen inkább több iható vizet produkáljanak, s aztán állítsanak belőle iskolát, ahol az alkalmazottait szoktassák le a hencogésról és a zaklatásról.

— **Megtámadott ügyvéd.** *Újvidéken*, mint tudó-sítónk táviratozza, izgalmas utcai jelenet keltette fel ma a járókelők figyelmét. Déléltől tizedeli órakor történt, hogy a minir *Nemes Sándor* ügyvéd és lap-szerkesztő *Königstättler* Ottóval a Duna-utcaiban járt, szembe került velük *Szemző Gyula* *Grigorovics* Milo-vaival és *Mijatovics* Györggyel. *Szemző* megállította *Dr. Nemes* és fölemlt ököllel nekikta-madt. *Dr. Nemes* balkezevel leütve a sujtásra emelt ökölt, jobb kezé-vel revolver szegzett *Szemző* mellének.

— **Ha megüt, lelvőm!** — mondta. A tizenkilencéves ifju visszavonult erre barátaihoz s szidalmakkal illette az ügyvédet, ki a szidalmakat ugyanazzokkal a szavakkal viszonzva, végül még megjegyezte:

— **Nem párbajjal, hanem a bíróság előtt intéz-ük el majd ezt az ügyet.**

Az ügynek az előzménye pedig az, hogy *Dr. Nemes Sándor* volt Ungár ügyvédje s ő járult tanácsosul annak a bácskai esetnek a végő kifejlé-séhez, amelyben a fiatal *Szemző* az egyik főszereplő. *Dr. Nemes*, akinek tavaly is két karpárba-ja volt sulyos feltételek mellett s mint tudósítónk írja, soha-sem tért ki a lovagias ügyek elől, most is szolgáit volna elégtétellel, ha kérték volna tőle, bár ügyvédi minő-ségében teljesített eljárásáért nem érezte volna magát erre kötelezve. Jelen esetben nem maradt egyéb hátra, mint hogy a büntető fölölemlést megtegye.

— **Dr. Konrad gyógyintézete.** *Edlach* gyógy-Intézet a premi magaslaton 600 méterre emelkedik a tengerszine fölött; jobbról a 2000 méter magasságu *Raz*, balról a 600 m. magasságu *Schneeberg* védí meg a szőlőt és csapadéktól *Edlachot*, melynek éppen ezen okokból egészséges, üdítő éghajlata van. Ehhez járul a sok tenyves, mely az intézetet körülveszi. A sanatóriumban nincs elég hely a betegek fölvetésére. Szállókban és magánlakásokban helyezték el a ne-gyedrészt a könnyebb betegeknek. Vannak itt *Ameri-kaikai*, németek, franciák, de legfőképpen magyarok. A lögyógyimód: idegesség, szivbaj ellen naubeimi rendszer szerint. A szobák nagy kényelemmel van-nak berendezve, villamvilágítással, társagó, játszó-terem. villanyos-szénasavas fürdők. *Dr. Konrad* nagy segítségére van *Dr. Rodler* *Ferdinand* segédorvos. Megemlése méltó az az ut, amelyet a jövő héten kezdenek építeni *Edlach* és *Semmering* között. A mér-nökök ma tartották utolsó értekezletüket. Az ut *Edlach* hegyeiéből indul ki és spirál a-akban vezetik egész végig. A jövő nyárra kész lesz. *Edlach*tól a végpon-tig másfél óra alatt lehet letjutni, míg a mostani ut 4¹/₂ óra.

— **Társorsjáték engedélyezése.** A pénzügy-miniszter megengedte, hogy a *M. Kir. Postamesterek és Kiadók Országos Egyesülete* társorsjátékot rendezzen nevelő- és menedékháza javára.

Az új kornak megfelelő.

E kályhák minden stlyben és különböző új mintákban és szí-nekben készíttetnek. TELEFON: 108.

PUCHER-féle SZAB. GYORSMELEGÍTŐ

mely a több éven kipróbált és tökéletesített szabadelom folytán, minden javításokat fölöslegessé tesz, úgy minőségben, mint tüzelőképességében a legjobb eredményt érte el, minek folytán ezek tartósságukat tekintve a legolcsóbbak. Képes árjegyzéknyen és bérmentve.

C SERÉPKALYHA,

PUCHER ANDRAS TEMESVAR Józsefyáros, Preyer-utca 4. saját ház.

— **Szuomi gyássa.** Messze szakadt atyánkfial, a finnek szomorúság esztendejét élék. Gyászfátyolban járnak az asszonyaik, az emberek meg szomorú, keserű pillantást vetnek Kelet felé, ahonnan egykoron a magyar törzsekkel együtt hosszú rajban bevándoroltak, hogy hazát alapítsanak az ezer tő mellékén. De onnan Kelet felől keserves veszedelmeket fenyegettek most őket. Nem a kincsüket, vagyonukat, életüket, de valamit, ami mindennél sokkal drágább, visszasszerelhetetlen, pótolhatatlan: *nemzeti létüket*. Szuómi, a gyászos Finnország most éli legsötétebb napjait. A következő generáció majd felejt és él a jelenéknél, de akik ma gondos szemmel nézik fajuk sorvadását, azokat az a szomorú sors verte, hogy látniuk kell, mint pusztul el lassan nyelvük, nemzetiségük, mindaz, ami őket külön választotta a nagy szláv tenger többi népétől. Most oktan módon oroszosítja őket a cár, holott minden történelemelővő ember tudja, hogy a világon a leglojalisabb és törvényt leginkább tisztelő nép a finn. Mégis erőszakkal és ok nélkül elveszik privilégiumaikat, lassankint körülménybálják nyelvük terjedésének határait, eltörölték honvédelmüket. A cár ukáza kettőn kívül beszűntette az összes finn ezredeket s ezen túl a finn legényeket orosz csapatokba sorozták be, ahol még az altiszti rangig sem vihették a muszka nyelv ismerete nélkül. Ez a finnek eloroszosításának kezdete. Kezdete egy nemzetiség, egy nép halálának. Tragikus dolog, minket, a finnek fajrokonait, duplán fájdalmasan érint. Oly szomorú, oly keserves és vigasztalan Szuómi gyássa!

— **Bresol szövetségesel.** Amerikai lapokban most leírják összes részleteit annak a pokoli tervnek, amelynek Umberto király áldozatává esett. Ismerik a nevét midazoknak, akik — ugyszólván — Bresel kezébe erőszakolták a tört. Egynemely összeesküvőt már Olaszországba csaltak, ahol a törvény kezébe jutott. Több cinkostárs pedig utban van Európá felé és a rendőrség véleménye szerint valami rettenetes új kűldetéssel van megbízva. Egynemelyek Kanadába menekültek, de az összeesküvők többsége Patersonban maradt, ahol a rendőrség éber figyelemmel kíséri működését. Remélik, hogy a közelebbi napokban elfoghatják az összes főbb cinkostársakat és pedig úgy, hogy rájuk is bizonyíthatják gaztettüket. Ertesítették az olasz rendőrséget, hogy Carlo Annale, az anarkisták vezére Toledóból (Illinois-állam) hazájába utazott. Mikor Umberto király meggyilkolása után felmerült a híre annak, hogy Bresel nem oselekedett csak a maga jószántából, hanem a petersoni anarkisták megbízásából is, — Olaszországban valami kitűnő detektívet kerestek. Választásuk Umberto Molorira, az anconai titkos rendőrség fejeire esett, aki tavaly ősszel New-Yorkba utazott, ahol állnival megkezdte működését. De alig volt sikere, mert a petersoni „vörösek” nagyon is vigyáztak és minden újonnan megérkezett földi iránt a legnagyobb bizalmatlansággal viselkedtek. Egy Segura nevű görög embernek végre sikerült, hogy Bresel cinkostársait az olasz kormányhoz kiszolgáltassa. Signor Brambi, a new-yorki olasz konzul fedezte föl ezt a ravasz görögöt, aki a new-yorki rendőrségnek már nagy szolgálatakat tett. A konzul magához kéréte a görögöt a Lotos-clubba és megmagyarázta neki, hogy egy olyan férfura volna szükség, aki semmi veszedelmétől se riad vissza és aki anarkistának játszani ki magát, hogy a petersoni összeesküvők bizalmát megnyerhesse. A sóvány kis görög azt válaszolta, hogy képesnek érzi magát a nagy feladat megoldására. Néhány nap mulva Segura ócska munkásruhában Patersonba utazott, ahol szerény szobásként bérelt ki magának. Tudta, hogy a főjével játszik, és hogy minden gyanut magától elhárítson, munkásnak állott be a selyemgyárba. Itt lelkiismeretesen végezte a munkáját, este pedig el-elátogatott a sörcsarnokokba, hébe-hóba pedig megjelent a Strait-Streeten levő Salonban, az anarkisták társaságában. Lassan-lassan megismerkedett a vezéralakkokkal. A mikor egyszer este Bresel „tettőre” fordult a beszéd, lelkesen dicsőre a királygyilkos hősieségét és kijelentette, hogy az ő leghőbb vágya is, hogy valamikor az ügy érdekében nagyot oselekedjék. A vörösek bizalmatlanságát legyőzte azzal a lelkesedéssel, amellyel a királygyilkosságot dicsőítette. Egy hónap mulva már a „szociológusok társulatának” tagja lett; és a szövötteket az anarkia legfőbb egyesületé. Senkise gyanított volna benne az árulót. A Reds bizalmatlan vezérei teljes őszinteséggel nyilatkoztak előtte és így lassan-lassan megtudta az Umberto király ellen alakult liga egész történetét. Megismerkedett mindazokkal, akik a gyilkosság tervéről már előre tudtak, sokkal előbb, mielőtt még Breselnek a gaztettet véghez vinni kellett. Az egyik főcinkostárs mondta el neki, mint gyűlekeztek össze egyszer május elején éjjelkor, hogy sorshuzással eldöntették, ki legyen a gyilkosa az olasz királynak. A petersoni Bartholdi-Hallban történt; a titokban beva-

tott férfiak egy nagy asztal körül csoportosultak; keskeny papírodulákat dobtak egy kalapba és minden jelenlevőnek humnia kellett egy cédulát. Az a cédula, amelyen a halál szót lehetett olvasni, jelölte ki a boldogtalant, akinek Umberto király életét kellett kioltania. A végzetes cédulát Bresel Kajetan huzta, aki, mint Segurának mesélték, igen levert volt, amikor a végzet döntéséről értesült. Noha teljes lélekkel anarkista volt, nagyon kellett volna fogott hozzá a terv megvalósításához. Egy 1900. július 10-ikéről keltett levelében kéri a szövetségeseket, ne hagyják el szegény feleségét, akitől semmi hírt se kap. Nem is tudja merre jár, mert az asszony megígérte neki, hogy rögtön az ő elutazása után máshová megy lakni. Mondják meg a feleségének, ne bánkdójkék férje sorsa miatt, aki csak a kütelességét teljesítette. — Breselnek ezt a levelét meg tudta szerezni Segura és az olasz kormányhoz intézett jelentésébe becsatolta. — A görög detektív, aki tisztában volt azdel, hogy élete az Oceánon túl fabatkát sem ér, az idén márciusban hirtelen eltűnt a petersoni vörösek köréből. Miután az olasz konzul védelme alatt kidolgozta jelentését. Olaszországba sietett.

— **Koritovszky hagyatéka.** Csudák csudája, ilyen is van. Koritovszky Mora Konstantin lovagnak, az öngyilkossá lett lengyel szélhámosnak hagyatéka is van, sőt már olyan is van, aki csődöt kért rá. Koritovszky valamikor tagja volt a Park-klubnak s belépésekor kétezer korona díjat fizetett be a klub pénztárána. Erre a kétezer koronára szemet vetett egy fúrge és élelmes hitelezője az öngyilkos loagnak. Lefoglaltatta, s már-már abban a boldog hibben élt, hogy a veszett fejsze nyelét sikerül visszasszerzenie. De a veszett fejsze nyelére mások is reflektáltak, s hogy a fúrge hitelező ne kaphassa meg a pénzt, egy második hitelező azonnal csődöt kért erre a „hagyatékra”. Ki hitte volna, hogy Koritovszky lovag hagyatéka fölött még veszekedés is lesz?

— **Orvosok és tisztviselők.** A Magyar Tisztviselők Betegséggyógyászati Egyesülete újabb megoldást keres arra, hogy kielégítve az orvosi kar méltányos igényeit, — mint most kibocsátott felhívásukban mondják — működésképesse tegyék az egyesületet. Működésüket alapszabályaikat, hogy az orvoskérdés a szabad orvosválasztás alapján oldassék meg. A módosított alapszabályok szerint a sokat vitatott kérdést a következőképp kívánják rendezni:

Az orvos szabadon választható s a díjazás szabad egyezkedés tárgya. Orvosi díjazás fejében a tagok osztalékban részesülnek. Az osztalék a beiratai díjak és tagjárulékok címen befolyt jövedelemből a gyógyszerék ára, temetési segély, szülési segélyek és a kezelési költségek levonása után fennmaradó tiszta jövedelem 80%-a, mely a tagok által bejelentett orvoslátogatási napok számaával elosztva, az egyszeri látogatásnak megfelelő díjazást adja, amelyet a tag annyiszor kap, ahány orvosi látogatást, az egyesület által kiadandó kimutatáson az orvos által igazolva, a tag bejelent.

A felhívás a kérdés végleges megoldásáról így szól: Módosított alapszabályaikkal által az orvos-kérdés, — amely csaknem csirájában ölte volna meg az oly nagy közszükségletet kielégíteni hivatott humánus és emberbaráti intézetünket — a szabad orvosválasztás alapján immár szerencsés megoldást nyert. Az orvosi kar méltányos igényeinek nemcsak oly irányban van elég tere, hogy tagjaikkal szabadon választhatják a kezelő-orvost, akivel a díjazásra nézve is szabadon egyezkedhetnek, de oly irányban is, hogy még a leg-szerényebb tagtársunk is képesítve lesz — az igazolt orvosi látogatások alapján nyernődő osztalékból — kezelő-orvosát megfelelő díjazásban részesítse, sőt ezen osztalékra az egyesületi tag kezelő-orvosának elsőbbségi igénye alapszabályszerűleg is biztosítva van. A kezdet nehézségein immár túl vagyunk! Hálas köszönet érte azon önzetlen tagtársainknak, kik, midőn szerződött orvosaink lemondának s az oly fontos orvos-kérdés Darokos kardjaként fűgött egyesületünk kétes jövője felett a magyar köztisztviselők érdekében egyfelől és másfelől a tisztviselő kar reputációját is megővendő, az egyesület kötelekében megmaradva, szent kötelességüknek tartották, anyagi áldozatok árán is, a Magyar Tisztviselők Betegséggyógyászati Egyesületének feuntartását. Bizalommal fordulunk tehát a magyar köztisztviselői kar minden egyes tagjához, kérve, hogy egyesületünk tagjai közé belépni s az egyesületet erkölcsi és anyagi támogatásban részesíteni és ezáltal a kitűzött nemes cél elérésén közreműködőn méltóztassanak. Aljlon előttünk Felséges Urunk, apostoli királyunknak az élet által annyira helyesnek igazolt jelmondata: Egyesült erővel s ne felejdük, hogy a régi jó magyar közmondás is azt tartja: Segítség magadon és az ísen is megsegít!

— **Egy anya meggyilkolása.** Nagykanizsáról jelentik, hogy a csendőrikt letartóztatták s ma reggel Nagykanizsára hozták Botka Miklós jelsóháthti előkelő földbirtokost. Botka áldott állapotban levő kulcsárnökét úgy megrugta, hogy az megszülte gyermekét s nyomban utána meghalt. A gyermek életben maradt.

— **A zágrábi szerelmi dráma.** Zágrábban ma kezdődött a tárgyalás az öngyilkossá lett Szerkulj tanitónő ügyében. Szerkulj tanár, az öngyilkos fivére, a meggyalázás és a házassági ígérettel való csábítás vádját visszavonta. A tárgyalást héttől folytatják. Tresszicet tovább is fogva tartják.

— **Szerencsétlenség a gyakorlótéren.** A debreceni honvédezek gyakorlótéren ma nagy szerencsétlenség történt, amelynek megint egy önkéntes katona lett áldozata, ugyanoly körülmények közt, mint egy héttel ezelőtt az aradi gyalogezred egy Szabó Árpád nevű fiatal önkéntese. Ma reggel a debreczeni honvédezek 15. százada, táviratozza tudósítónk, a nyulasi gyakorlótéren gyakorlatozott. Szuronyrohamb közben a század egy árkot akart átugrani. Ugrás közben az első sorban futó Tibold Mihály önkéntes tizedes hirtelen visszafordult. A háta mögött Bányai József örvezető feltűzött szuronyal futva, nem vette észre Tibold fordulását és az önkéntest oly szerencsétlenül szurta hasba, hogy azonnal meghalt. Tibold kitűnő katona volt. Apja czeplédi takarékpénztári igazgató, akit fávatilag értesítettek a szerencsétlenségről, fia holtestét hazaviteti Czeglédre.

Debrecen, július 20.

Bányai József örvezető, aki Tibold önkéntest agyonszurta, délután szivgyörsök, majd örüllési rohamok lepték meg. Beszállították a katonai kórházba, ahol gondosan őrzik, hogy kárt ne tegyen magában. Az önkéntesnek Cegléden lakó szülei táviratban jelezték, hogy a hajnali vonattal Debrecenbe érkeznek. Fogadásukra egy tiszt van kikülvöve.

— **A keszthelyi gyermekmérgezés.** Laskay Ti-vadar keszthelyi fakeskedőt, mint jelentették, letartóztatták, mert feljelentést tettek ellene, hogy hónapokkal ezelőtt meghalt két gyermekét megmérgezte. Az exhumálásnál csakugyan gyermekmérgezés konstataáltak. Az a kérdés most, írja levelezőnk, ki adta be a mérget? Laskayról mindenki az állítja, hogy élt-halt a gyermekeiért s hosszas betegségükben a legnagyobb odaadással ápolta őket. Laskaynak sok haragosa van. Nincs kizárva, hogy ugyanaz, aki névtelen levélben feljelentette, adta be a mérget, hogy bosszuját kitöltsse. Az apa ellen bizonyítékok nincsenek és a közönség sem hisz a vádban.

— **Az amerikai sztrájk.** A Daily Mailnak jelentik New-Yorkból: Már most egészen világos, hogy az acéltrósz munkásainak sztrájkjáról tulozott híreket terjesztettek. Kitűnt, hogy nem kétszáz ezer, hanem csak harmincezer munkás sztrájkol, a többi vonakodik Schaffner kommandójának engedelmessékedni. Azt hiszik, hogy a sztrájk nemsokára kompromisszummal fog végződni.

— **Vizsgálat egy polgármester ellen.** Uvidékről táviratozzák, hogy Szell Kálmán miniszterelnök, mint belügyminiszter helybenhagyta a közigazgatási bizottság határozatát, amely szerint Petzy Popovics István királyi tanácsos, polgármester ellen a fegyelmi eljárást megelőző vizsgálat meginditatta, mert Miletics temelésén a városházára zászlót tűzött ki. A miniszter egyben elutasította a polgármesternek a bizottsági határozat ellen beadott felebbezését. A miniszter döntése közmegnyugvást kelt Uvidéken.

— **Jótekonycélu nyári mulatság.** Fényesen sikerült jótekonycélu mulatságot rendezett tegnap este a törökbatáni ifjúság. A hangverseny — mely a jótekonycéura szép összeget jövedelmezett — Radó Amália művészi játékát a közönség zajosan megtap-solta. A hangverseny tanc követte.

— **Meggyilkolt leányka.** Párisban felháborodással tárgyalnak egy csunya gyilkosságot. Az eset a következő: Poitranet halásznak a felesége kilenc esztendő leányával felcsónakázott a Marne folyón Maison-Alfortig hogy egy korcsmárhoz öt kilo halat vigyen. Mikor kiszálltak, az asszony a gyermeket a hallal együtt az egy kilométernyire iekvő korcsmába küldte. A leányka azonban nem tért vissza az anyjához. Az anya elment atána a korcsmába, hol azt a választ kapta, hogy a gyermek már jó ideávára visszaindult. Erre az anya többbedmagával keresésére indult s nemsokára megtalálta a holtestét egy bokorban. Meg volt fojtva, a nyaka körül egy vörös zsebkendő volt ostarva. Mire a rendőrség megérkezett, a vörös zsebkendő eltűnt. A tettes lophatta el, aki bizonyára ott volt az összesereglett nép közt s el akarta tüntetni ezt az árulvó válható jelet. Letartóztatták egy csomócsavargót, de valamennyien igazolni tudták az alibi-jüket. Az első orvosi vizsgálat kiderítette, hogy a kis leányt csufaságot követtek el, de később visszavonták azt a megállapítást, s úgy változtatták meg, hogy azok a csonkítások, amelyek a holtesten láthatók, máshonnan erednek. Az anya, aki a partról leányát szemmel kísérte, látta a korcsmába bemenni s onnan ki is jönni, csak tíz percig fordította a figyelmét máshová, mint ahogy ő vallja. A gyilkosnak tehát csak tíz percet volt arra, hogy áldozatát félreclálja, megfojtja s megcsónkítsa, azután pedig eltűnjék. Holott az anya a partról nem látott leányá kíséretében senkit. Ami még csak titkokat adhatna teszi a dolgot.

— **Agyonvert gazdatiszt.** Titókról táviratozzák, Sztójadinovic Ivan mitroviczai gazdatisztet tegnap éjjel Kevilon orozva agyonverték. A gyilkosokat elfogták.

— **Szerencsétlenség egy gyógyszerárban.** Besztercebányán a Gülner-féle gyógyszerárban nagy szerencsétlenség történt. Hatvan kilogramm benzín meggyuladt és lángba borította a pincében levő különféle folyadékokat és kőzenet, valamint a laboratóriumot is. A kár körülbelül 15.000 korona. Három laboráros súlyos égési sebeket szenvedett. A szerencsétlenség akként támadt, hogy a pince nagy felhőszakadás következtében megtelt vízzel és felborult a benzines edény. A benzín kifolyt és a szolga égő gyertyájától meggyuladt.

— **Halálozás.** Gyulay Nagy József Mátészalkán 72 éves korában meghalt.

— **Sztrájkoló selyemfonók.** Az újvidéki selyemfonó munkások tegnap beszüntették a munkát. Rövidbél munkaidőt és több bért követelnek. Remény van rá, hogy a rendőrkapitány békéltető fellépésének meg lesz a kívánt sikere. A sztrájkot négy elboosztatott munkású biztosságra mondták ki.

— **A sikasztó pénztárnok.** A magyar fém- és lámpadrugár részvénytársaság sikasztó pénztárnokát Balogh Máttyást a rendőrség mindenfelé keresi. A gyár most 200 korona jutalmat tűzött ki a sikasztó kézrekerítőnek.

— **Véletlenségből.** Tütről írják: Reiser Imre nagybecskereki távirda-vonalfelügyelőt, akit tegnap Silomsijashi Mija perlaszi postakocsis pisztolytűzés közben véletlenül agyonlőtt, ma nyári részvétellel temették el. Nagybecskerekéről a postahivatal felügyelője két postaszittel és 6 szolgálóval jött el a temetésre. Reiser neje és egy gyermek gyászolja. A postakocsis letartóztatták, de még aznap szabadon bocsátották.

— **Közbiztonsági állapotok.** Az Erzsébet királyné-ut és vidékének közbiztonsági állapota a legnagyobb mértékben veszélyes. A botrányos állapotok megvizsgálása végett az odaváló lakosok e hó 22-ikén, hétfőn este 7 órakor érkezőt tartanak a Berkovics-féle vendégházban.

— **Rendőri hírek.** Hobics Eszter cselédnő az Ákácfa-utca 54-ik szám alatt lévő szolgálati helyén leugrott az emeletről. A Rókus-korbáca vitték, ahol az é szaka kiszendvedt. — Emitteltük, hogy e hó 16-án a Dráva-utca sarkánál egy férő holttestét fogták ki a Dunából. Ma fölsmerék. Spitzer Salamon 30 éves szabósegéd az illető, aki valószínűleg betegségre miatt lett öngyilkos. — Ma reggel Csenete István, szolnoki születésű 35 éves házmeszi József-utca 35. szám alatti lakásán marólugot ivott. Mentők a Rókusba vitték.

— **Cigányzene a Telefon Hírmondóban.** A Telefon Hírmondó összes állomásán keresztül ma este cigányzene lesz hallható. A zene-közvetítés 8 órától 11 óráig tart, de félbocsátja az a tördelődés, amely 8 óra 15 perckor van és a fél 10—10 óráig tart esti felolvasás, amelynek keretében az est folyamán érkezett legújabb híreket olvastatta fel a beszélő újság. A cigányzene-átvitelt, amelyet előzetesnek szórakoztatására közvetít a Telefon Hírmondó, az Emke-kávéházól történik, ahol Zöldi Marci zenekara játszik.

(x) **Az Egyenruházati Közlönyek második kiadása** augusztus hó 1-én kerül ki a sajtó alól. Ez a könyv minden október 1-ére bevonuló önkéntesnek nélkülözhetetlen segédesség. mert minden folyamodványmintát, utbaigazítást és minden néven nevezendő tájékoztatást benne illehet. Akinek erre a hasznos könyvre szüksége van, küldje be a címét e hó 31-ig a Weiner és Grünbaum céghez (Váci-utca 2.) s díjtalanul megkapja a könyvet.

(x) **A legegységesebb nyaktenők.** darabja 15 krajcár, megtekinthető Kertész Pál kirakatában, Kerespesi-ut 44. a Népszínházzal szemben.

A cselédek.

— Levél. —

Budapest, július 20.

Nem lépek szívesen soraimmal a nyilvánosság elé, de nem hagyhatom felelet nélkül azt a cikket, mely 19-én *Cselédek* cím alatt a *Budapesti Napló* pénteki számában megjelent. Sok helyes és igazságos panasz közt a cikk írója, cseléti mizériáinkért a cseléd-szerzőket okolja és egyuttal a Márta-egyleten is elveri a port, a miért az nem tudott ezeken a bajokon segíteni. Hogy miért haragszik a Márta-egyletre, nem egészen világos előttem. Hiszen a Márta-egylet a cseléd viszonyokat akarja javítani, persze az állam, a város a rendőrség és a társadalom segítségével. Az egylet megtette kötelességét; létesített közvetítő-irodát és a mily gyorsan gyenge erejéből kitelt: cseléd-otthont is, hogy a cselédek a „cupringerek” és kvártélyos asszonyok demoralizáló beolvasása alól felszabadítsa.

Az állam, város és a többi tényezők segítségét hiába kérte. A társadalom csak akkor vesz róla tudomást, ha valamelyik újságban leszidják, hogy hát milyen éhietetlen az a Márta-egylet, mely még nem is tud mindenkinél megfélelő cselédet szerezni.

A Márta-egyletet nem az egyedüli feladata, hogy mindenkinél minden áron cselédet szerezzen, ezt az egylet nem is teheti. Azon nem változtathat, hogy vannak szerényebb és magasabb igényű cselédek. Utóvégre azok közt éppen úgy vannak kategorizáltak, mint akár a hivatalnokok közt is. Nem követelhetem egy képzetesebb szakácsnőtől vagy szobaleánytól, hogy durvább munkát vállaljon. Ha vállalja, an-

nál jobb, de kényszeríteni nem lehet. Akad rendszeresebb alsóbb kategóriájú cseléd, ki a durvább, megerőltetőbb munkát csekélyebb fizetés mellett elvállalja; az ilyeneket azonban sokkal többen keresik és így bizony előfordul, hogy — kivált nyáron, amikor nagy része haza is megy mezei munkára — kevés van belőlük. Ilyenkor még az is megtörténik, hogy az alkalmat felhasználva — sztrájkra készülnek és nagyobb igényekkel lépnek fel. Ezen nem lehet segíteni. A világon mindenütt az áru és kereslet közötti levő különbség határozza meg az áru értékét. Olyan cselédet azonban, akinek munkája nem ér annyit, amilyen nagyok az igényei, senki sem tartja és ha ez irányban többször volt reá panasz, az iroda helyiségéből ki ugyan nem szidják, de be sem eresztik. Ez irányban tehát megteszi kötelességét a Márta-egylet. Persze ha az állami közeg az is kivált rendőrségünk a cseléd-könyvek kiadásakor a leányokat a Márta-egylet utasítaná, lenne elegendő romlatlan cseléd, amivel rajtuk és a közönségen is segítve lenné.

Ezelőtt három évvel a Márta-egylet kétszer hozott székely leányokat Budapestre, hogy egyrészt a közönségre jó cselédekkel ellássa és hogy a székely kivándorlást megakadályozza. A kísérlet sikerült, de az ottani intéző körök, miért — ők tudják — elleneztek az akciót és oly hevesen agitáltak ellene, hogy az egész dolog abban maradt. A székely leányok ismét Románia felé veszik útukat.

Ez a telettem Th. észrevételeire. Sokat kellene még mondanom. Viszont valóhatnám a társadalom, mely csak követel, de nem támogat, — azonban érzem, hogy már is több helyet foglaltam el, mint amennyi megillet. Csak még néhány megjegyzésem van a bejelentéseket illetően. Véleményem szerint lényeges javulást a cseléd-könyvekkel üzőt visszaállítás körül csak a cseléd-könyveknek aróképpel való kötelező ellátása adhat. Továbbtúl és annál még rosszabból háznak nem védhetjük, míg a cselédeknek minden tartózkodási helye a könyvben bejegyezve és a rendőrség által ellenjegyezve nem lesz és ő kíváncsi kérdézősködésünkre a nem beirt időre nézve nem felelhet így: „Othon voltam.”

Sokat szeretnék még írni, hiszen családi tűzhelyünk tisztasága, nyugalmunk és 50.000 szegény, tudatlan teremtés erkölcsé fogor szobában, de szavakkal ezen nem segíthetünk. A Márta-egylet azonban részen áll és ha — amit remélünk nemsokára bekövetkezik — a cselédörvény revíziója sorra kerül, a Márta-egylet be fogja bizonyítani, hogy nem éhietetlen. Remélhető, hogy az illetékes körök figyelembe veszik évek során szerzett tapasztalainkat és a törvény átalakításánál meghallgatják véleményünket.

Zipernowsky Károlyné,
a Márta-egylet alelnöke.

Öngyilkos csendőr-alezredes.

— A *Budapesti Napló* tudósítójától. —

Budapest, július 20.

A Váci-köruton levő London-szállodában ma délután agyonlötte magát kotvici lovag Zgorszky László csendőr-alezredes, a budapesti csendőrkerületi parancsnokság helyettes volt parancsnoka. Két hónappal ezelőtt még ő vezette a kerületi parancsnokság ügyeit. Ebben az időben azonban valami betegség támadta meg a daliás katonát és felsőbb hatóságtól szabadságot kért. A Margit-köruton lakott, amíg aktív szolgálatban volt, amikor azonban szabadságra kellett mennie, az Alsó-Ausztriában levő Perchtoldsdorf-ba költözött feleségével együtt s azóta ott élt boldogan. A derék katonának családi élete is szinte mintaszérum volt: feleségét az imádás szerette.

Amióta valami súlyosabb természetű ideg-baj miatt három hónapi szabadságot kapott Zgorszky alezredes, egyszer sem fordult meg Budapesten. Volt bajtársaival azonban állandóan fenntartotta az összeköttetést s gyakran írt nekik tartózkodási helyéről levelet; ezekben a levelekben azonban mindig csak boldogságáról beszélt. Bajtársai így nem is sejtették sőtél szándékát amely öngyilkosságra vezette.

A csendőrkerületi parancsnokságnál nagyon szerették lovag Zgorszkyt, aki előkelő lengyel nemesi családból származott és habár nem is volt örökös családi vagyona, nagyon rendes, reális életet élt és e mellett jó katona volt. Az ulánusoktól lépett át a csendőrséghez amikor azt az intézményt megalapították. Az ulánusoknál főhadnagy volt s ugyanezzel a ranggal akceptálták a csendőrségnél is. Nagy lelkiismeretessége és jeles talentuma azonban megnyitották előtte az utat s pár éve már hogy alezredes lett. Kiváló katonai erényei folytán a király a Ferenc József-rend lovageresztjével is kitüntette.

Mint már tettebb emítettük, pár hónappal ezelőtt ideg-baj támadta meg a jeles csendőrt, hogy hogy kénytelen volt szabadságot kérni. A betegség megtörte és lehangolta, úgy hogy bajtársai — mielőtt

szabadságra ment — már látták rajta az életuntagság jeleit. Ekkor azonban még senki sem gondolt közülök arra, hogy lovag Zgorszky ilyen szomorú módon fejezi be pályáját, mert mindenki bizott abban, hogy egy kis pihenés visszaadja majd régi rugékonyságát. Azzal váltak el tőle, amikor elment szabadságára, hogy: — A viszontlátásra!

Ez a viszontlátás azonban nagyon szomorú volt. A csendőrkerületi parancsnokság tisztjei ma este csak holtan látták viszont az ő kedves bajtársukat, Zgorszky alezredest.

Tegnap este a bécsi gyorsvonattal érkezett Budapestre az alezredes. Valami hivatalos ügyben kellett megjelenni a csendőrkerületi parancsnokságnál. Erre vonatkozólag tegnapelőtt kapott hivatalos irást a parancsnokságtól. Alighogy megkapta ezt az irást, nagyon izgatott lett. Elbucszott feleségétől és elindult Budapestre.

A vonaton találkozik egyik régi ismerősével, Kovács államvasuti főmérnökkel és Bécsből fogva vele tette meg az utat Budapestig. Utközben jó hangulatban volt. Sokat beszélt Kovács főmérnöknek jövendő terveiről. Néha-néha azonban — minden ok nélkül — elkomorlyodott és hosszasan bámult ki a vonat ablakán.

— Rossz sejtelmém vannak — mondta a főmérnöknek — úgy érzem, hogy meghalok nemsokára. A jóbátat azonban ekkor még legkevésbé sem gondolt erre az eshetőségre.

Tegnap este a nyugati pályaudvarról a London-szállóba ment lovag Zgorszky alezredes. A második emeleten lévő 42-ik számú szobát nyitották ki neki. Ekkor még jó kedvében volt, a pincérekkel még tréfálkozott is.

És éjszakát nyugodtan átaludta s ma reggel nyolc óra tájban kelt fel. Reggelijét a szobában költötte el; majd tíz óra tájban felöltözött és gyaog eltávozott a szállodából. A csendőrkerületi parancsnokságnak a Sándor-utcában lévő helyiségében járt s ott valami hivatalos ügyet intézett el. Itt még — miután elvégezte hivatalos dolgát — vidáman elbeszélgetett tisztársaiival, majd elbucszott tőlük. A bucsuzás szokatlanul meleg volt, de nem tünt föl senkinek, mert az alezredesnek még hosszabb szabadsága volt.

Déli egy óra tájban érkezett vissza lovag Zgorszky a London-szállóba. Egyenesen felment a második emeleten lévő szobájába s becsengette a pincért.

— Hozzon egy feketekávé, meg adjon tintát és tollat — mondta a pincérnek.

Mikor a pincér visszatért a megrendelt dolgokkal, az alezredes a pamlagon hevert.

— No, most hagyjon magamra — mondta a pincérnek — aludni akarok.

Ezután magára zárta az ajtót az alezredes és levélíráshoz fogott. Úgy látszik, hogy izgatottságában nem tudott jól írni a tollal, mert nemsokára ceruzával folytatta az írást.

Nem sokkal négy óra után hatalmas durranás zavarta föl a szálló csöndjét. A hang az alezredes szobája felől jött. A szálló személyzete be akart nyitni lovag Zgorszky szobájába, de az ajtó zárta taláta. Mintán hiába zörgetett, rendőrt hívtak s értesítették a szomszédban lévő mentőket, ahonnan dr. Virostek Győző parancsnok sietett át a szállóba.

A rendőrség s a mentők szinte egy időben érkeztek a szállóba. A személyzet addig nem merte föltörni az ajtót. Belülről azonban fájdalom nyögést hallottak az emberek s a haldokló kétszer is szívet rázó hangon ismételte:

— Jaj Istenem, mi lesz velem!

Az ajtó ezután a főközséssel kinyitották. Ott fektült a boldogtalan ember az ágyon, nagy vértócsában. A golyó a jobb halántékán ment be s a bal halántékán kijőve az oldalt álló szekrénybe furdózott.

Még élt az alezredes, mikor a mentők odaértek, de pár perc múlva meghalt. A rendőrség az asztalon két papírlapot és három levelet talált. Az egyik papírlapra ceruzával a következőket írta az alezredes:

Ujságíró uraknak!

Kérem öngyilkosságomat a lapokban nam tárgyalni. A másik papírlapon tintával végakarátát írta le németül. Ez *Perchtoldsdorfban* kelt tegnap. Címe: *Mein letzter Wille!* (Végakaratom.) Ebben kéri, hogy egyszerűen, katonai pompa nélkül temessék el. Feleségét pedig csak a temetés megtörténte után értesítsék haláláról. A cédula oldalán ceruzával ez a megjegyzés áll:

— Bőrröndümben ötven forintot találnak. Ebből fizessék ki a szobám árát és az imént elfogyasztott fekete kávé.

A levelek közül az egyik feleségének címezett: *Ihrer Hochwohlgeboren der Frau Laura Adelige von Zgorski, Perchtoldsdorf bei Wien.*

Az ágy mellett egy összegyűrt hivatalos boríték hevert az alezredeknek omezeva.

A rendőrség a téraparancsnokságot értesítette az öngyilkosságról, ez pedig a csendőrküldési parancsnokságnak jelezte a dolgot. A kerületi parancsnokság intézkedett, hogy az alezredek holttestét a XVII-es katonai kórházba vigyék, ami este nyolc óra tájban meg is történt. A kerületi parancsnokság a temetés iránt való intézkedéssel Nyisztor Sándor csendőrfőhadnagy segítségét bízta meg.

NYÁRI ÉLET.

Az öntözők.

— Jelenet. —

(Hirtelen sápor kerekedik a városban. Az utcákon megijed, csapongólegények elszármag. Kapu alá húzódnak, ahol már kuorog egy másik öntöző.)

Az egyik öntöző: Jó napot, kolléga.

A másik: Már megint beavatkozott a dolgunkba az istennek.

Az egyik: Igen, igen. Egyébként mi az ujság? Tudja-e, hogy a főkapitány haragszik ránk?

A másik: Ne monddja.

Az egyik: De mondom. Átírt a fővároshoz hogy ripakodjék ránk. Allítólag nem vagyunk tekintettel a közönségre. Apropó, kolléga, hogy áll a célöntözéssel?

A másik: Közönségem, jól. Tegnap lespricceltem egy ur fejéről a kalapot hasbaeleskendeztem egy lovat és egy hölgynek, aki tátott szájával állt az utcáron, sikerült a torkát megöntözniöm.

Az egyik: Ez szép. Tud maga robogó konflisba is öntözni?

A másik: Na hallja, ha még ezt se tudnám! (Bűszkén): Ugy nézzem reám, hogy én már a tüzőlkocsist is leöntöztem, pedig az megy a leggyorsabban!

Az egyik: Hiába, önről nem hiába mondják, hogy a legjobb célöntöző Pesten. Hogy áll a fehér cipőkkel?

A másik: Kötöngöm. Most ezekre utazom. Már meguntam folyton hordároka lövöldözni. Igazi lövészhez nem illik az álló célpont. (Lelekesen); Nekem mozgó céltábla kell! Lovak, kirándulók, kocsik, biciklisták! Mi?

Az egyik: Ugy van. A lövöldében is mindig a táncoló tojásra célozok.

A másik: Az emberek nem okosak. Nem jönnek rá, hogy a boerok minden sikerüket kitűnő cél-lövéshez nem illik az álló célpont. (Lelekesen); Nekem mozgó céltábla kell! Lovak, kirándulók, kocsik, biciklisták! Mi?

Az egyik (rövid habozás után): Mindegy.

A másik: Na látja. Es nem kicsinyesség ez ellen panaszkodni? Azért mert én letecskenem a hölgyek fejéről a kaapot, még lehet belőlem jó tüzer!

Az egyik (csöndesen): Talán vízér?

A másik: Ahogy jobbnak találja.

(Az eső eláll.)

Az egyik: Na megyek öntözni.

(A csapolegény beilleszti a csövet.)

Az öntöző: Hoó, hopp!

(Az első vízszaggal lövött egy omnibusztól, két hölgyet, három urat, egy biciklistát, egy szaladó hordárt, egy kocsist és két lovat.)

A másik (a tulsó oldalról átkiált): Gratulálók!

— o. —

SHINHÁZ, ZENE.

Budapest szépe. Jöhet már a kánikula minden poklával, megvan a budai szinkör kasszadarabja. Ami azt is jelenti, hogy a pestiek már mehetnek esti szórakozásra Budára s vacsorázhatnak a szalmaözegegyekre berendezkedett híres korszakban. Mindezt a jót és kellemesét a Budapest szépe című új látványos operett teremtette meg. Az angolstíli, eredeti darabnak ma este volt a bemutatás előadása a Fővárosi Nyári Színházban. Zsufolásig megtelt az aréna és a mai nagy siker még sok-sok telt házat jósol a pompás ujdonságnak. Faragó Jenő és Márkus Géza a vidám, ületes és kedves libretto szerzői; a szép zenét részben szerezte, részben összeállította roppant ügyesen Barna Isz. — Budapest szépe egy irógépés kisasszony. Kedves leányka, szerencsére hibát csinál egy végrendelet másolásában és így milliókhoz juttatja a kedvesét, meg sok kacagató bonyodalomhoz az új darabot. Színes, változatos minden kép, fölön Budapest minden érdekessége, néhány mulattató aktuális személyisége, továbbá a derék boersereg is. És ok valamennyien táncolnak, énekelnek, a közönség meg tapsol és ujjaz. A sok muzika gyönyörűsége a füleket, a pazar kiállítás a szemnek, a kacagató öleletek egymást követik, szóval pompás mulatság a Budapest szépe. A nagy sikerben a szerzőkkel az idő-

zatrakész direktoron kívül csaknem az egész társulat osztozkodott. Külön-külön dícséretet érdemelnek valamennyien. A címszerepet, Mici gépiró-kisasszonyt Sárosi Paula kedvesen, temperamentummal játszotta, józú partnere volt Leóvey. Bájosan játszott Kremenó egy újságról. A sok szereplő közül kedvelő és vídamsággal szolgálták a darab sikerét Parlagi, Faragó, Pázmán, Sebestyén, Mihályi, Havasi, Szabó, Farkas és a többiek is. Ügyes és gondos volt a színes képek, a festői felvonulások és az érdekes csoportjelenetek rendezése. A siker történetébe tartozik még, hogy a darabba Sidney Jones és Konti József is írt betétet. A három szerzőt a közönség sokszor a lámpák elé hívta a löszereplőkkel együtt. A hölgyek tömérdek virágokérták a kaptak. Megérdemelték a virágot, a hőségben roppant buzgósággal járták a táncokat, amelyekre Hansné, a Népszínház balletmesternője tanította be őket.

Kisfaludy Színház. Ma este Zöldi Márton nagysikerű darabjában Haasz Paula, a bilizsi opera drámai primadonnája vendégszerepelt nagy sikerrel. A kisasszony művésziesen énekelte Hadassa szerepét és a nagy és díszes közönség zajosan megtapsolta énekét. A felvonások után pedig többször szólította a lámpák elé.

A Kisfaludy-Színházban 23-án, kedden, Egressy Ákos, a Nemzeti Színház művésze, egyik legkitűnőbb alakítását mutatja be jutalomjátékait: A velencei kalmár Shylockját. Holnap vasárnap, nyolcadszor kerül színe Zöldi Márton Eszter című nagysikerű melodráma. Hétfőn szünet. Kedden Egressy Ákos jutalomjátékát a Velencei kalmár, szerdán szünet csütörtökön Eszter, pénteken szünet, szombán ton A bor, vasárnap tizedszer Eszter.

Pályázat egyfelvonásos vigjátékra. A Budapesti Nemzeti Társaskör Faludi Gáborhoz, a Vigszínház igazgatójához 500 koronát küldött be azzal a kérelemmel, hogy ezt az összeget a Vigszínház igazgatósága pályadíjjal tüzze ki a beérkező, viszonylag legjobb egyfelvonásos vigjáték megjutalmazására. A háromtagú pályabíróság kinevezésével, a jelölés levelek megőrzésével s a pályadíj kiadásával a díj beküldői Faludi Gáborot bízták meg, aki a Társaskör kérelmének a legnagyobb készséggel tesz eleget. A pályázati feltételek, amelyeket a díj beküldői állapítottak meg, a következők:

Kívánatik egy egyfelvonásos prózabán írt vigjáték, amely tárgyát lehetőleg a jelenkori magyar társadalmi életből merítse. A pályaművek jelölésével ellátva, idegen kísérral irva, legkésőbb ez évi szeptember 15-ig küldendők be a Vigszínház titkári hivatalába. Pályadíj a Budapesti Nemzeti Társaskör adományából 500 korona, amely a viszonylag legjobb műnek kiadatik. A pályamű előadási joga Budapestben a Vigszínház igazgatóságát illeti.

Jótekonycsoú színelőadás. A Budakeszi Erzsébet-sanatorium javára 27-én, szombaton este színelőadással egybekötött táncmulatság lesz Budakeszen, a Martin-éle vendéglőben. A rendezőség élén dr. Kulhy Dezső a sanatorium igazgatója és Révész Zoltán állanak; rendező: Perless Dezső. Színre kerül a Huszárszerelm.

Nánássy hangverseny-körtája. Nánássy Géza, a Vigszínház tehetséges fiatal tagjának hangverseny-körtáján a második állomása Lépiken volt, hova sürgönyileg hívta a fürdő tulajdonosnője, özvegy dr. Schweimmer Ernőné. A hangverseny úgy anyagilag, mint erkölcsileg lényesen sikerült. Nánássyt jövő hétre Tuszánra várják, aztán a többi erdélyi fürdőket keresi fel kedves, humorisztikus műsorával.

Jubilálo karmester. Kunodi Károly, az ismert fővárosi karmester és zeneszerző augusztus 8-ikán ünnepi működésének husz éves jubileumát a városi Varieté színházban. Tanítványai ez alkalommal óváciában fogják részbeni mesterüket.

Városligeti Szinkör. A Városligeti Szinkörben holnap, vasárnap délután 4 órakor íéhihegyarákkal husznyolcadszor kerül színe Feid Mátvás parodisztikus bohózata, az Ocska brigadéros, Sziklai Kornél és Láng Etel vendégléltével. Este 8 órakor rendez helyárak mellett a Svihákokat adják harmadszor Sziklai Kornél vendégzereplésével.

Uj zeneművek. Megjelent és kapható Bárd Ferenc és Testvér zeneműkereskedés és színházjegy-irodájában, IV. Kossuth Lajos-utca 4. szám. „Csak egy kis lány” angol dal magyar és német szöveggel 2 korona. „Susi mein Kind” dal 2 korona. „Miért vagy másé” dal magyar és német szöveggel 1 kor. 50 fill. Palotásy-Huber-éle 101 legszebb magyar dal cigányos modorban, I. kötet 3 korona. Legszebb magyar nóták V. I. I. szám 16. szám. „Ja de szépen muzsikálnak” és „Pista bácsi jöjjön ide kérem” 60 fillér. 17. szám. „Te felőled álmódostam” és „Restaurálják a vármegyét” 60 fillér. 18. szám. „Fel a pohárt!” és „Ez az élet” 60 fillér. VI. I. I. szám. „Sólyommadár rakja fészket a sziklák” és „Csütörtökön este” 60 fillér. „Cirkuszélet” teljes zongorakivonat 6 korona. „Hoffmann meséi” 2 füzében ének és zongorára magyar szöveggel 6 korona. „Postás fiú” teljes zongora kivonat 7 korona. „Julesa a Postás fiúból” 3 korona. „San Toy” teljes zongora kivonat 5 kor. 40 fill. „Napfogyatkozás, Modella” ének és zongorára magyar szöveggel 3 füzeten. Modella 2 füzeten, füzetenként 3 korona. Bárd-éle cimbalom-gyűjtemény, 10 legjobb magyar dal tartalommal 3 korona. Fütty-lepülé „New-York szépe” operettből cimbalomra 2 korona, zongorára 2 korona.

Fővárosi Nyári Színház. A Fővárosi Nyári Színházban, tekintettel arra, hogy a jövő hét minden napján operette kerül színe, az igazgatóság holnap, vasárnap a Királyfogás helyett a Tündérlak Magyarhonban című népszínművet adata elő Sugar Arankával, Horváth Paulával, Tóth Ilonkával, Környeyvel, Pethessel, Klenovitsal és Faragóval a löszerepekben. A színház jövő heti műsora a következő: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön, pénteken Budapest szépe, szombaton Cyrano de Bergerac, vasárnap délután Görög rab-szolga, este Felhő Klári.

Filharmonia. A Filharmoniai társaság tisztelettel kéri zeneszerzőinket hogy előadásra szánt műveiket legkésőbb szeptember 6-ikáig a társulat titkári hivatalába (m. k. Operaház) szíveskedjenek beküldeni.

A színház nem iparüzlet. Egy fővárosi színház ellen pert indított egy volt alkalmazottja. A színház képviselőe hatásköri kifogással élt, a törvényszék azonban ezt elvetette s kimondta, hogy az alperesi vállalkozás, ha nyereségre irányul is, mint első sorban művészeti célokra alakult intézet, iparüzletnek nem tekinthető, alkalmazottjai, ha nem is a szorosan vett művészi személyzethez tartoznak, sem az iparos-ság sem a kereskedelmi személyzet fogalma alá nem vonhatók.

Művész-est. Nagy-Maroson augusztus 3-ikán nagy művész-est lesz, amelyen Márkus Aranka az Opera tagja, Haasz Paula a bilizsi Opera tagja, Várnai Jenő, a kassai színház tagja, Goldmark Rubin és Wagner Artur operanékes és Föder Ernő működnék közre. A hangverseny, amely este 9 órakor kezdődik, tane követi.

Legújabb zeneművek kaphatók Szilágyi Béla könyv- és zeneműkereskedésében, Károly-kört 26. Az árak koronában értendők. Operettek és operák: Hoffmann meséi 10.—, Troubadour 3.60, Traviata 4.80, Rigioletto 4.80, Aida 9.60, Aiaros bál 5.—, Faust 7.20, Mignon köve 10.80, Bohémek 10.—, Bajazók 8.40, Postás fiú, Kis szűkevény, Cirkuszélet 4.—, Geisha New-York szépe, Görög rabszolga, Lucky Star darabja 6.—, San Toy 5.40. — Magyar szöveggel: Kis szűkevény, New-York szépe, Hoffmann meséi. A modell 2—2 füzet, füzetenként 3.—, Du mein Girl magyar vagy német szöveggel 2.—, Susi mein Kind, Couplet a Venus auf Erden című operettből. 1.40, Zongorára 2 kétre: Ziehrer, Die 3 Wünsche 2 füzet 4.—, 3.—, Rowle, Toreador Walzer 1.80, San Toy March 2.40, Girl Walzer 2.—, Fregoli-induló 1.50, Cadettenmarch 1.45, Ocskay brigadéros bővített kiadás 3.—, Buberi komm, keringő 2.40, 101 magyar népdal II. (új sorozat) füzet 3.—, Money Maker induló 1.50, Julcsa kuplé a Postas fiuból 3.—. — A bisser! a Hetz” kuplé a San Toy-ból 2.40, Heiner, Kriegsmarsch der Buren 1.20. „Mein Bobbie”, kupé a San Toy-ból 1.10. Könyv- és zenei tárgyeknek bérmentve, Állandó vevők kedvezményben részesülnek.

MŰVÉSZET.

Roskovics történeti képei. Roskovics Ignác festőművész tudvalevőleg megfestette több Arpdnazi feedelem képét a budai királyi várpalota Szent István-terme számára. Ott azonban nem ezeket az eredeti képeket, hanem a Zsolnay-éle pirogranit másolatát helyezték el. A kultuszminiszter most ajánlja a fővárosnak, hogy e sorozatot szerezzé be valamely monumentális középület számára.

Meddó pályázat. A Magyar Iparművészeti Társulat nemrégiben pályázatokat hirdetett egy cimbalom tervrajzra, mely pályázatok sorsát ma döntötte el a zsüri. Tagjai voltak: Csigler Győző elnök, Alpar Ignác, Béla Henrik, Gelléri Mór, Horti Pál, Schunda V. József és Vig Albert. A bíráló-bizottság egyhangylag abban állapodott meg, hogy a kitűzött pályadíjakat nem adja ki, mintán a beérkezett huszonkilenc pályamű között egy sem felelt meg mindenben a pályázat követelményének. Aránylag legsikerültebbnek mondották a Cimbalom jellegű rajzot, de a díjat ennek sem adhatták ki. Egyben elhatározta a bizottság, hogy új pályázatot hirdet, melynek határidejét szeptember hónap 15-ikére tűzte ki. A pályaművek vasárnap, kedden és szerdán láthatók az Iparművészeti Muzéumban.

TUDOMÁNY, IRODALOM.

Uj Idők. A beteg levelek kórházról közöl az Uj Idők e heti száma érdekes adatokat. Ez a kórház a főpostának az az osztálya, hol a rosszul, vagy nagyon is hiányosan címzett leveleket kezelik úgy, hogy meggyógyulnak, vagyis rendeltetési helyükre eljutnak. Nagyon mulatságos és érdekes adatok vannak ott felsorolva. Van továbbá abban a számban novella Tutsek Annától és Kürthy Győzöttől, cikk Lyka Károlytól, Igrice-től és Sebők Zsigmondtól, továbbá sok érdekes apróság. Különös diszre valnak az e heti számnak a mint mindig, szép alkalmi ilusztrációk és művészeti becsü képek.

Pályázati eredmény. A kassai Kazinczy-kör e hó 18-án döntött az általa kitűzött két rendbeli irodalmi pályázat sorsa felett. A Kazinczy Ferenc irodalmi érdemeit méltató prózai munkára pályázók közül a 100 korona díjat dr. Kőrösy György eperjesi ág. evang. főgimnáziumi tanár nyerte el, ki kiváló munkájáért még külön elismerésben is részesült. Az ugyancsak

Kazinczy-émlékét dícsőítő ódára pályások közül a 100 korona díjat *Szabados* Endre szármái ev. ref. főgimn. tanárnak ítéltek oda. Az ódát a Kassán augusztus 18-án tartandó országos dalártnappely alkalmával letelezendő Kazinczy-Emlék-tábla tüneményének letelezése alkalmával szavalják.

○ **A Vasárnapi Újság** július 21-iki száma 24 képpel s érdekes tartalommal jelent meg. — A Vasárnapi Újság előfizetési ára negyedévre négy korona, a „Politika Újdonságok”-kal és „Világkrónika”-val együtt hat korona. Megrendelhető Franklin-Társulat kiadói hivatalában (Budapest, IV. ker. Egyetem-utca 4. sz.) Ugyanígy megrendelhető a „Képes Néplap”, legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre 2 korona 80 fillér.

○ **Tankönyvek.** Györfly János **Katolikus népi iskolai tankönyvek** sorozatában megjelent: *Magyarok története. Természettudás és Földrajz.* A kitűnő elemi iskolai tankönyveket a Szent István-Társulat adta ki.

Nyílttér.

VÉRGYÓGYÍTÁS HEMOPATIA

Ezen új eredeti gyógymód rendkívül sikerrel lesz alkalmazva **köbnyvár, asztma, szív-, vesé-, gyomor-, bél- és hólyagbántalmaknál, súlyos ideg-, vér- és bőrbajoknál.** Biztos védelem az elhűtés és elmezsavar ellen. 12 év óta ki lett próbálva és most évente száz meg száz teljes gyógyulással számol be.

E gyógymód megalapítójának és egyedüli képviselőjének

Dr. KOVACS J. egyet. orvosának (Hemopatia) rendelőintézte van

Budapest, V. ker., Váci-körút 18. szám alatt.

Rendelés naponta 9-11-ig és 3-6-ig. Díjazott levélre válaszol.

Betegeket intézetben kéri ki a kezel. — Nehéz betegeknek legbiztosabb gyógymódja.

Leghatásosabb **VASAS** **Guber-Forrás** arzenes viz

vérzségenység, női betegségek, ideg- és bőrbetegségek stb. ellen.

Kapható az összes lényegviz-üzletekben, gyógyszerészek és drogeriákban.

MATTONI ÉS WILLE, BUDAPEST.

Szt.-Lukácsfürdő gyógyfürdő Budapest, Buda.

Természetes forró-meleget kónes iszapot, localis iszapkezelés, tónus és nyáron thermalis fürdőkúra, hidrogén-szén-dioxid stb. Oldó-ellátás. Cusz, kőszénny, idegbajok stb. felől tájékoztató prospektust ingyen küld az igazgató.

Sz. Gyecerin Balm Szappan

a bőrt fehéríti, puhítja és finoman tartja

F.A. Sz. Ra és Társa Bécsben

Rohitsi FÓRAKTÁR Budapest **Hoffman József**

Bathory-utca 8. szám.

A Rohitsi savanyúvíz mint gyógyszer feltűnő hatással gyomor- és bélhurutnál, az ivarszervek hurutjainál máj- és lépajóknál, de különösen változásnál.

A Tempel forrás borzal vegyítve kitűnő éditő ital.

A STYRIA forrás ellenben kizárólag ivókúrára használatk.

STYRIA FORRÁS Savanyúvíz

A Fővárosi takarékpénztár m. sz. VII., Kerepesi-ut 40. sz.

kölcsönt nyújt 3 havi 10% törlesztés vagy heti befizetés alapján. Új évtársulat kezdődik. Gyors elintézés.

MOLNÁR FERENC

AZ ÉHES VÁROS REGÉNY.

DISZES KIALLITÁSÚ KÖTET. ÁRA HÁROM KORONA. KAPHATÓ A BUDAPESTI NAPLÓ KIADÓ-HIVATALÁBAN. UTÁNVÉTEL IS MEGRENDELHETŐ.

Orthopédikus sebészeti gyógyintézet

Dr. WITTEK A., Grác, Merangasse 26.

A gerincoszlop meggyöngyítésének, lőcsőlábak, kőtalpak, valamint mindennemű ízületi gyulladás és bémulus kezelése. Saját műhely Hessing-féle oroszték és apparatusok készítésével.

Prospektusok ingyen.

Megszabadulhat teljesen a vizketegségtől, sémörös bántalmaktól, ótvártól és a legbűzösebb kipálott, izsadt testrészekről, ha az **Erényi-féle Ichtioi-Salicillal** néhány este bedörzsöli az illető testrészt. Teljesen ártalmatlan! Jótállás mellett. Szétküldi 8 koronásért utasítással: **Erényi gyógyszerész, Szabadkiszállás.** Főraktár: **Török József, Király-utca 12. szám.**

THE MUTUAL

new-yorki életbiztosító-társaság.

A világ legnagyobb és leggazdagabb biztosító-társasága.

Vagyos 1900. december 31-én

1,687,840,168.54 frank.

Biztosítási állomány 1900. december 31-én

5,914,496,829.12 frank.

Magyarországi vezérigazgatóság: Budapest, IV., Károly-körút 26.

(Az e rovat alatt közöltettek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

SPORT.

○ **Kottingbrunni lóversenyek.** A legkedvezőbb auspiciomok mellett kezdődik holnap a kilenapos meeting. A karlsbadi versenyek ideje alatt majdnem az összes istállók pihentették anyagukat és így most ujult erővel az összes istállók nagy anyagfag érkeztek Kottingbrunnba, hogy az elődöntésre kerülő nagyszámú értékes díjakért a küzdelmet felvegyék. Eddigleg több mint 250 ló érkezett Kottingbrunnba, de egy második expedíció is valószínű. Az első nap programja a legváltozatosabb sportotigéri, a nevezések lényesen sikerültek, a hét futamra száz-tizenhárom lovat köteleztek.

Az első nap chief evortje, a monárkia legérdekesebb gátversenye, a schönaui-díj. A 30.000 koronás versenyben valószínű indulók:

Peregrinus	Jov. Morgan
Bruce Lowe	Barker
Bombardier	Lawton
Parapluie	Williamson
Mary Diamond	Hesp
Spectabilis	Buckenham
Tacsók	Printen

Dante, mely a versenynek egyik reális jelöltje volt, tegnap munka közben lesantult és így indulása valószínűtlen.

Az indulók közt klasszusra kiemelkedik *Peregrinus* és *Bruce Lowe*. Mindkettő állítólag biztosan ugrik, istállójuk a fogadásokban is támogatta, ugy hiszszük tehát, hogy e két ló fog egymással finishelni. A versenynek különös érdekességet fog kölcsönözni, hogy *Peregrinus*ut amerikai jockey, *Morgan* fogja ülni. A nap többi futamára megbeszélésünk a következő: Gátverseny vezetni be a napot, amelyben *Cabbage rose* és *Jerome* indul a legjobb esélyllyel. A kétvések versenyében *Quid nunc* bírja bizalmunkat, bár *Belvedere* nem megvetendő ellentél. Meglepetést *Lodicur* hozhat, amely egyszer indult, akkor Mayor előtt érkezett be. A handicapben *Praterstern* igen kedvező telerrel indul és ha a táv nem lesz neki hosszú, győztes is fog maradni. *Felemás*nak ellenben rövid

lesz az 1800 méter. A schönaui gátverseny esélyeit már megbeszéltek. A kétvések eladóversenyében *Soubise* pártjárva állunk, mellette *Lagi* és *Goldkind* érdemel figyelmet. Az eladóverseny kimenetelét *Hardly* és *Waterloo* közé helyezzük.

Kétvéseknek handicapje zárja be a napot, melyben bizonyára sok ló fog indulni. Az adott viszonyok közt *Saskia* a tipünk *Soubise* és *Formosa Padeira* előtt. *Durnyi* nagy esélyllyel indulna, nem várjuk azonban a startnál, mert a nagy kétvések handicapra tartja istállója.

- Tippeink a következők:
- I. *Cabbagrose*—*Jerome*.
 - II. *Quid nunc*—*Belvedere*—*Lodicur*.
 - III. *Felemás*—*Praterstern*.
 - IV. *Peregrinus*—*Bruce Lowe*—*Parapluie*.
 - V. *Soubise*—*Goldkind*.
 - VI. *Hardly*—*Waterloo*.
 - VII. *Saskia*—*Formosa padeira*.

○ **Rövid hírek.** *Dante*t törölték ma a schönaui gátversenyből. — *Le Sancy*, a hires francia apamén, Kamorvsan apja kimult. — *Jones* megváltik a Dréher-istálló szolgálatából a versenyszezon végén. — *Wheeler* átveszi a Dréher-istálló steeple chase-anyagát trainingbe, de egyúttal jockeynek is megmarad. — Utolsó odssok a schönaui díjra. *Pari Bruce Lowe*, 2 *Peregrinus*, 3/4 *Mary Diamond*, 5 *Tacsók* és *Parapluie*.

TÖRVÉNYSZÉK.

§§ **Elbeszélésben elkövetett becsületsértés.** A budapesti királyi ítélőtábla — mint az Ügyvédek Lapja írja — vād alá helyezte egy tanítót, aki egy vidéki lapban elbeszélést közölt, melyben a szereplő egyénéről az van mondva, hogy erkölcstelen dobzó-dás, tisztességtelen magartatás, koromszázás, erkölcsi posványba süllyedés, műveltebb körök korlése, iskolákat végezni nem képes butaság, becsületes emberek tiszteletére nem méltó hitványlelkűség, durvaság stb. jellemzi öket. A tárcá alakjaiban többen magukra ismeretek és a szerző ellen feljelentést tettek az ügyészségnél. Ezek a kifejezések — így szól a kir. tábla indokolása — nem merítik ugyan ki a btkv. 258. §-ában meghatározott rágalmazás vétségének tényálladékát, de helyesen kimeríteni látszanak a btkv. 261. §-ában meghatározott *becsületsértés* vétségét, mivel azok a személyek, akikre az említett szavak az elbeszélésben vonatkoznak, a főmagánvádlók személyének kétségét kizáró módon felismerhetők. Ez az eset pedig fennforogni látszik, mert a kihallgatottak rendelt tanuk egy része nyomban a pótmagánvádlóra ismert alakjaiban, más része pedig azt bizonyítja, hogy vádlott ezt szándékosan tette azért, hogy öket sértse és bosszantsa. Nem változtat ezen az a körülmény, hogy az elbeszélésben teljesen koholt alakok és viszonyok is fordulnak elő; mert másképp nem lehetett volna a sértést elbeszélés formájában elkövetni.

§§ **Kielégített hitelezők.** *Dénes Gyula*, egy tehetséges fiatal ember, aki sokat szerepelt a társaságban és erején túl költekezett tavaly hirtelen elhatározással külföldre utazott, hogy komoly életpályára tegyen szert. Időközben hitelezői, akiket nem elégitett ki, bünvádi utra akarták terelni polgári követelésüket, *Dénes Gyula*, aki *Alexandriában* egy nagy cigarettagyár igazgatója lett, a napokban Budapestre érkezett, hogy összes ügyeit rendezze. A mai nap folyamán a hitelezők és közte vegleges megállapodás jött létre és *Dénes* legközelebb visszautazik *Alexandriába*, ahol tovább folytatja működését.

TÁVIRATOK.

Ischl, július 20. *Koerber* miniszterelnököt ma délután 11 órakor 6 felsege két órai kihallgatáson fogadta és azután meghívta őt a családi ebédre.

München, július 20. Tegnap este a bajor erdőben levő Unterkreuzben leégett 20 épület, azok között a plébánia és az iskola. A templom fedele s tornya is elpusztult.

Oldenburg, július 20. Az oldenburgi nagyhercegné ma reggel leánygyermekét szült.

London, július 20. *Oxfordból* táviratozzák, hogy báró *Ivaski* a nemrég meghalt Müller Miksa tanár könyvtárát, amely majdnem 13.000 kötetből és sok szanskrit kéziratból áll, megvette, hogy a tókói egyetemnek ajándékozza.

London, július 20. *Campbell-Bannermann* ma Marienbadba utazott.

Gastein, július 20. A belga király sétaközben el-esett, de nem sérült meg. A király állapota jó.

Bukarest, július 20. *Sturza* miniszterelnök gyógyhasználatra Karlsbadba utazott. Távollétének idejére *Aurelian* belügyminisztert a minisztertanácsban való elnökléssel és a külügyminisztérium ügyeinek vezetésével, *Bratianu* közmunkügyi minisztert pedig a hadügyminisztérium vezetésével bízták meg.

Az új vámtételek.

Köln, július 20. A Kölni Ztg. az új vámtételekről írva rámutat arra, hogy még nincsen szó teljesen kész törvényjavaslatról, hanem csak tervezetről, amelyen a szövetséges államok kormányai bizonyára még sok változtatást fognak eszközölni.

Berlin, július 20. Memelben valószínűleg pótválasztás lesz az agrárius és a szocialista jelölt között. Ez a kerület eddig konzervatív volt s most elhódítja a szociáldemokraták. Ez a válaszuk a szociáldemokratának a gabonavám-tarifára, amely érzékeny kárt jelent Memelre nézve.

A vád alá helyezett macedon liga.

Szofia, július 20. Az itteni kerületi bíróság Szdrávozt és Stojakovot a Fitoszki meggyilkolásában való bünrészség miatt és Kovacset és Irolevet a Michajleanu meggyilkolásában való bünrészség miatt vád alá helyezte. Mind a négyen tagjai voltak a macedon bizottságnak. A tárgyalást valószínűleg az esküdtisék rendkívüli ülészekében, augusztusban tartják meg.

A dán kormányválság.

Kopenhága, július 20. Deymter tanár, akit a király a kabinetalakítással megbízott, még nem jutott abba a helyzetbe, hogy teljes névsort terjeszthessen a király elébe. Azt hiszik, hogy a kabinet péhány nap alatt véglegesen megalakul.

A kurd zavargások.

London, július 20. Az alsóház tegnapi ülésén Cranborne külügyi államtitkár a kurdok kihágása dolgában hozzá intézett kérdésre azt válaszolta, hogy a kormány konzuli jelentéseket kapott a bitliszi és musai kerületben előfordult kurd zavargásról. A konstantinápolyi angol nagykövet komolyan figyelmeltette a török kormányt ezekre a dolgokra.

A chilei elnök temetése.

Buenos-Ayres, július 20. Santiagóból táviratozák, hogy tegnapelőtt temették el Errazuriz köztársasági elnököt. A temetésen roppant embertömeg volt jelen és azonkívül megjelentek az összes külföldi követek. Szeptember 18-ikáig még Zanarto vezeti a kormányzást, akkor azonban az új elnök veszi át a hivatalát. Az országban teljes nyugalom uralkodik.

A törökországi posta-ügy.

Róma, július 20. Tegnap nyílt meg az első olasz postahivatal Meduában. A török kormány nem tiltakozott ellene.

Közgazdasági táviratok.

Bécs, július 20. Az osztrák-magyar monarchia külkereskedelméről szóló kimutatás szerint június havában a behozatal 1347 millió koronát, vagyis 26 millió koronával többet tett, mint a múlt év június havában; a kivitel 1451 millió korona volt, vagyis 17 millió koronával kevesebb, mint a múlt évben. A június havi kereskedelmi mérleg tehát 104 milliónyi aktívummal zárul, holott a múlt év június havában a kivitel 30 millióval haladta meg a behozatalt. Január 1-étől június 30-áig behoztak 8426 millió korona értékű árut vagyis 141 millióval kevesebbet, mint a múlt évben, a kivitel pedig 8943 millió koronát tett vagyis 275 millió koronával kevesebbet, mint a múlt évben. A félévi kereskedelmi mérleg tehát 517 milliónyi aktívummal zárul a tavalyi 651 millió aktívummal szemben.

Majna-Frankfurt, július 20. A Frankfurter Zeitung jele a Stuttgartról: A királyi pénzügyminisztérium egy konzorciummal, amely a württembergi Vereinsbank vezetése alatt alakult, szerződést kötött 14 millió márkás 3 1/2%-os államkölcsönre. A konzorcium tagjai többek között a württembergi királyi udvari bank, a Deutsche Vereinsbank, a Seehandlungsgesellschaft, a Deutsche Bank, a Disconto-Gesellschaft, a berlini Handelsgesellschaft, a Bleichröder-cég és a Darmstädter Bank.

Berlin, július 20. A Rheinische Bank segítő bizottságának ülését tegnap ismét elnapolták, de közben sikerült készpénzt szerezni. Iteni bankörökben nagy meggyugvást okoz, hogy sikerült a tőzsdétől ezt a fenyegető veszedelmet elhárítani.

New York, július 20. (Terményfőssége.) (Zárlat.) Gyapot: New Yorkban helyben 8 1/2 (87/16). Juliusra 8.20 (8.19). Októberre 7.64 (7.65). New-Orleansban helyben 8 1/2 (8.1/2). — Petroleum: Stand white New Yorkban 7.50 (7.05). Stand white Philadelphában 7.45 (7.45). Refined in Cases 8.50 (8.50). Credit Balances at Oil City 1.15 1/2 (1.10). — Zsír: Western steam 8.90 (8.80). Robe és Brothers 8.95 (8.95). — Tengeri irányzata szilárd. — Juliusra 57.1/2 (56.9/2). Szeptemberre 58.1/2 (56.9/2). — Okt-re 58.1/2 (54.9/4). Buza irányzata állandó. — Piros őszi helyben 77.1/4 (77.9/2). Juliusra 75.1/2 (74.9/4). Szeptemberre 74.1/2 (74.1/2). Októberre 74.1/2 (74.9/4). Dec.-re 76. — (76.—) Gabona szállítási díja Liverpoolba 1.1/4 (1.1/4). — Kávé: Iair Rio 7. sz. 5.1/16 (5.9/4). Julius 4.75 (4.80). Októberre 4.90 (4.95). — Liszt: Spring Wheat cears 2.75 (2.75). — Cukor: 3.9/4 (3.1/2). — Ós: 28.12 (28.12). — Rész: 17.— (17.—). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Chicago, július 20. (Terményfőssége.) (Zárlat.) Buza irányzata tartott. Juliusra 67.9/2 (67.9/4). Szept-re 68.1/2 (69.—). Tengeri irányzata szilárd. — Juliusra 58.9/2 (58.1/2). — Zsír: Juliusra 8.60 (8.57). — Szeptemberre 8.65 (8.67). — Szalonna short clear 8.85 (8.85). — Sertészsuk: Juliusra 14.05 (14.10). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Berlin, július 20. A poroszországi vetések állása július közepéig: őszi buza 3-7 (1901. június 15-én 3-7, 1901. június 15-én 3-7, 1900. július 15-én 2-5 volt), tavaszi buza 2-9 (2-8 illetőleg 2-5), őszi rozs 1-1 (3-1 illetőleg 3), tavaszi rozs 3-1 (illetőleg 3), árpa 2-8 (2-7 illetőleg 2-7), zab 3 (2-6 illetőleg 2-4), burgonya 2-7 (2-5 illetőleg 2-3), lóhere 3-1 (8-5 illetőleg 3-4) és széna 3-4 (3 illetőleg 3). A számok közül 2 jót, 3 közepeszerűt és 4 silányt jelent.

A közönséghez.

A Budapesti Napló életében határt jelöl az az évnegyed, amelyhez most elértünk. Ebben az új évnegyedben lesz öt esztendő. Nyugodt önértékeléssel állunk meg ennél a határkőnél, amely munkában, becsületes küzdelemben eltöltött időszakot jelez. Dolgoztunk és küzdöttünk nem csupán a létért, hanem eszmékért is, sőt első sorban ezekért. A létért folytatott küzdelemünket is csak azért vittuk és vivjük ma is, hogy eszméinket szolgálhassuk. A Budapesti Napló születésétől fogva mostanáig nem ismerte és nem is fogja ismerni létének más célját, mint az eszmék szolgálatát. Minden egyéb csak eszköze annak a célnak, hogy erős harcossai legyünk a nemzeti eszmének, a szabadság eszméjének, a szabadelvűség, a haladás, az emberszeretet, a felvilágosodottság, a művelődés eszméinek.

A magyarság küzdő munkása akarunk lenni és a szabadelvűség munkás katonája; modern lap akarunk lenni, amely az általános emberi eszméket a humanizmusnak és kultúrának egyetemes érdekeit is számon tartja és szolgálja. Ezekre a feladatokra akarunk mi képesebbé válni mindennap; ezekért a nagy célokért használjuk mi fel a modern zsurnalizatika mesterségének minden eszközét. Ezért adunk közönségünk kezébe érdekes újságot; ezért igyekszünk arra, hogy értesüléseink frissek, kimerítőek és megbízhatók legyenek; ezért igyekszünk rovatainkat elevenség, előkelőség és teljesség dolgában egyre nagyobb színvonalra emelni; ezért szaporítjuk folyvást a lap szellemi tőkét, dolgozó társaink sorába szólítva egy csomó új tehetséget is a régi, elismert munkásokon kívül.

Ekképpen folyvást gyarapodva, egyre nagyobb megnyugvással nézünk munkánk eredményére. Közönségünk bizalmában, elismerésében és eléggé soha meg nem hálálható támogatásában tükröződik első sorban ennek az eredménynek a képe. Ebben a tükrözben látjuk, hogy küzdelemünk nem volt hiábaváló. Az az ut, amelyre őt év előtt üres kézzel, tele szívvel, merész bizalommal elindultunk, rögös volt, de a kívánatos célnak legjobb útja volt, mert egyenes, mert becsülletes.

Ezen az uton legyünk a mi közönségünk továbbra is segítők. Úttársul adja mellénk továbbra is azt a hatalmas erkölcsi erőt, amelyet az ő biztató elismerése képvisel. És mert hiszünk, hogy nem kérjük hiába: ezért fejezzük be nyugodt reménységgel a Budapesti Napló életének ötödik esztendjét.

Az évnegyed alkalmából már most tudatjuk, hogy karácsonyra előfizetőinknek egy nagy gondolattal szerkesztett naptár alakjában olyan irodalmi ajándékkal fogunk kedveskedni amely úgy külső díszére, mint belső tartalmára nézve igazán becses lesz, méltó arra, hogy a mi közönségünk szívesen fogadja tőlünk, némi viszonzás képpen az ő jószágának, melylyel munkánkban mindig híven segített.

A Budapesti Napló valamennyi előfizelőjét biztosítja a Mannheimi Biztosító Társaság magyarországi képviselőségénél baleset által okozott elhalálozás, vagy baleset által okozott rokkantság esetére 2000 korona erejéig. A biztosítás egész költségét a kiadóhivatal fedezi és ugy a Budapesti

Napló régi előfizetői, mint az újonnan belépők jogérvényes biztosítási kötvényt kapnak 2000 korona erejéig.

Szerkesztői üzenetek.

— Kéziratokat nem adunk vissza. —

„Strindberg 174. Bécs. Strindberg: Egy balga ember vallomása című könyve évekként ez előtt jelent meg és az irodalomban valóságos forradalmat idézett elő. Mert csakugyan nem regény ez a munka, hanem vére és könnyel írott pamflet, amelyben Strindberg valószínűleg erős túlzásokkal első házassága történetét írta meg. Nem is szerepelt képzelte alakokat idegen név alatt hanem az u. n. ön-formában mesél és az előszóban külön figyelmezteti az olvasót, hogy szórul-szóra való realitást talál a könyvben. Ezt a leplelést, amely tartalmánál, hangjánál és alakjánál fogva páratlanul áll a világtörténelemben, Strindberg bosszúból követte el, mert a felesége örültnek akarta deklaráltni. Önre ez a könyv az újdonság erejével hatott éppen oly módon, mint arra az ifju nemzedékre, amely az excentrikus svéd költő rémvallomását annak idején elsőnek olvasta. Strindberg könyvének nyomán egész kis irodalom keletkezett, amely a nőgyűlölet evangéliumát hirdette és valóban beláthatatlan erkölcsi kárt okozott. Megszaporodtak a hívei annak a tanak, amely szerint balga dolog, ha a férfi a nőnél minden tekintetben alacsonyabb nőt erkölcsi és törvényes formákkal magához láncolja. Uton-utófélen hirdették a szabad szerelmet, amely mellett a férfi bármikor kiűzhető házából a bukokt asszonyt. És ime, űnt is ilyen keserű nőgyűlölettel töltötte el Strindberg könyve és „noha” — mint írja — „nincsenek a magam életében ilyen tapasztalataim, de számtalanszor megfigyeltem ilyen eseteket.” Azért elhatározta, hogy nem nősül meg soha. — És ime mindezt Strindberg könyve okozta! — Sok mindent lehetne válaszolni az ő kijelentésére, ha az ember bele akarna mélyedni ebbe a régen elintézt kérdésbe. De uram, mit akar? Strindberg, aki a nőnek ezt a hallatlan pokoli festményét megalkotta, — azóta ismét még két ízben nősült meg. Nem is olyan rég vette harmadik feleségét az oltár elé; pedig ő megélte azt, amit őn csak olvasott. Így dokumentálta Strindberg maga, hogy az a bizarrul gonosz asszony, akit ő Egy balga ember vallomása című művében leirt, (azonielül kérdés, vajon híven írta-e le), — egyáltalán nem típusa az asszonynak, hanem elszigetelt, kivételes, beteges képlet. És őn, fiatal ember, annyira megveti a nőket! Ah, őn nem is sejtü, mennyire fiatal! Szívesen elhiszszük, hogy nincsenek személyes tapasztalatai, de arra figyelmeztetjük, ne nagyon higgyen azoknak a megfigyeléseknek, amiket az életben tett. És levelének erre a pontjára akarunk különösen reflektálni. Hát kérem, legyen lelkiismeretes és vesse jól a mérlegbe mindazt, amit megfigyelt. Találkozott az életben néhány könnyelmű asszonnyal, de valószínűleg főlöttebb gyakran hallotta a hírt, hogy ez is, az is elvetemült asszony. Erre nézve pedigien nekem van egy megfigyeléscm, lássa, — az, hogy sokan vannak, akik a társaságban örökös némaságra lennének kárhoztatva, ha egyre nem beszélhetnének becsmérlőleg asszonyokról. Egy bizonyos irodalomnak az olvasása, úgy látszik, a fiatal emberekben az örület egy nemét kelti, amelynek Kraft-Ebing még nem adott nevet. De van, — és pedig kialakult örület, amely perverzszé vált lelkiületből, egyoldalulag kifejlett képzeletből és igazi élmények hiányából származik. Az ilyen emberek többnyire félműveltek és a nőt csak az éjjeli utcáról ismerik, továbbá Sacher-Masochból és hasonló szerzőkből. — űn még nyilván nagyon fiatal, de leveléből úgy látszik, hogy lelkiüete komoly. Mondjon ellent a banalitás kísértéseinek és várjon ítéletével, amíg életére nézve elhatározó tapasztalatokat tett. Megiehet, hogy boldog lesz, — de az is lehet, hogy boldogtalan. De akármint dől is el a sorsa, akkor is csak a maga esetéről akkosszon véleményt és sohase általánosítsion. „A nőről” nem lehet beszélni.

Technikus. 1. Igen, adja. 2. kereskedelmi miniszterhez kell folyamodni az index alapján szeptemberben. 3. Csak egyszer kell folyamodni s akkor az egész tantolyamon át kapja. 4. Igen, felvesznek.

T. S. Budapest. Tarcsa, Vasmegeye, utolsó vasúti állomás: Felső-Eőr. Külföldi fürdőt elvből nem ajánlunk, mert Magyarországon mindenéle gyógyfürdőt megtalálhat.

168 480. sz. előzető. Első négy kérdésére már választunk, korábbi üzeneteink közt megtalálhatja. Hajcskaptányi csak az lehet, aki a budapesti hajóosztási tantolyamot (egy év) elvégzi. A minisztérium fordító osztályában csak érettségi vizsgával és nagy nyelvismerettel kaphat állást.

2. Az egyetemre csak kőszepiskolai érettségi vizsgával iratkozhatik be rendes hallgatónak, VIII. osztály bizonyítványával nem. 2. Rendkívüli hallgató azonban lehet. 3. Rendes hallgatónak csak a legközelebbi félévre iratkozhatik be, ha bemutatja érettségi bizonyítványát. 4. Félévi tandíj 60 koronát kell fizetnie. 5. Dehogyn vizsgálhatik, hiszen az adott esetben csak szeptemberben iratkozhatik be, az alapvizsgára való jelentkezésnél pedig ki kell mutatnia, hogy kért félévet mint rendes hallgató már eltöltött az egyetemen. 6. Azt a félévet, amelyet mint rendkívüli hallgató töltött az egyetemen, nem számítják be. 7. Kérhető a vallás- és közoktatási miniszter esetleg el is rendelheti. 8. Az egyetem minden fakultásán így van.

Farkas Albert, Miskolc. 1. Csak azokat segíessen, akik valamelyes iparágat vagy földművelést tanulmányoznak. 2. Az egyesület igazgatóságához kell fordulni és szegénységi bizonyítványt mellékelni. 3. Kaphat. 4. Az alap íródíjához, VI., Lázár-utca 18. 5. Nem kell semmiféle bizonyítvány. 6. Más hasonló intézményt nem ismerünk.

K. 1. Nem számítják be, csak a vallás- és közoktatásiügyi miniszter engedélyével. 2. Amennyit a miniszter megenged. 3. A negyedik évről fogva tekinteni, most szeptemberben tehát nem tehet alapvizsgát. 4. Februárban esetleg vizsgálhatik, ha megkapja róla a miniszteri engedélyt. 5. A vallás- és közoktatásiügyi miniszter. Melléklendők: a születési bizonyítvány, a műegyetemi index s az érettségi bizonyítvány.

L. A. Munkács. A róka júniusban és júliusban fiait neveli, a rókalujakat elhagyja s ivadékaival együtt a lábán álló gabonában rejti el magát, hol aratásig marad. Ekkorára a csimotfák is már önállókká lesznek s rövid lefejszik az utolsó kalász is a kasza előtt: a róka-oszalók összetartózkodásának vége szakad, szétmennek, ki merre lát s az öregek is elválnak egymástól. Ettől fogva az erdők sűrűiben ütök fel tanójukat, de nyaranta a kukoricásokban is lapang a róka a fiatal foglyok, fácskák és sülődöcskék miatt. — A kiásáson és a taszkókkal való kizavartatásán kívül a rókát hajtsákkal es lesben vadászzák. A lesvadászat hajnalban és este történik mindig a vad "váltója", helyesebben szokott járása (vechsel) közelében.

K. J. Budapest. 1. Legbiztosabban a Pesti Hazai Első Takarékpénztárban (IV., Egyetem-utca 2.) helyezheti el a pénzt. 2. A fürdő igazgatóságától tessék megkérdezni, hogy mennyi az orvos díja. Mert az majd minden fürdőben más-más összegben van meg szabva. 3. Eléimzését illetőleg az orvos fog önnek tanácsot adni. 4. Mindenestire vigyen melegebb ruhát is. 5. Ejjel kelemesebb az utazás, de öné nevére nappal illőbb. 6. A podgyaszát oda adhatja föl, ahová akarja. Nem kell félnie, nem vesz el. 7. Lapunkat ott is megtalálja.

B. I. Istvánvölgy. Panaszt tehet a járásbírósnágnál. A beadványra 1 koronás bélyeg kell, az esetleges mellékletekre 30 filléres.

Soh. M. Sashóváralja. 1. Aztassa napjában többször ecetes hideg vízben. 2. Méltóztassék a Nemzetközi Iparnyvkereskedéshez fordulni, VIII. József-körút 15., ott megkaphatja. 3. Ha még van belőle, a kiadóhivatal meg fogja küldeni. 4. Sorsjegyeire a napokban kap üzenetet.

M. S. Szászváros. 1. Elégendő. 2. Az akadémián nincs internátus, tehát sem lakást, sem ételmezést nem kaphat. 3. Tandíj félévenként 60 korona, beiratási díj 2 korona, felvételi 10 korona. 4. Kedvezményt nem kaphat. 5. Legalább 18 évesnek kell lennie. 6. Magyar Szimfonizeti Akadémia (VIII. Kerepesi-ut 1.). Személyesen kell jelentkezni.

S. Z. Zala-Egerszeg. Még nem tudható, mert az Országos Központi statisztikai hivatal még nem dolgozta föl a népszámlálás egész anyagát. Hozzávetőleges számmal, az összes lakosság 720.000.

Internátus. Méltóztassék az iránt az internátus igazgatóságához fordulni.

Önkéntes. Ha 18-ik évét már betöltötte és testi-lelki alkalmasnak érzi magát, folyamodjék az illetékes hadkiegészítő parancsnoksághoz, hogy vegyék föl önkéntes belépéssel. Mellékelni kell a születési bizonyítványt és a szülők beleegyezését. A folyamodvány bélyegmentes. A csapattestet nincs joga megjelölni, amelytől szolgálni akarja. Oda fogják beosztani, ahol éppen a kiegészítés szükséges.

B. J. Értarcsa. Tervét mi is csak helyeselni tudjuk, mert azzal a fiú csak nyerhet, ha megisméti az osztályt és szabad idejében a praktikus mesterségekben is kiképezi magát. Annál könnyebb lesz a dolga a felső iparskólában.

D. M. Farkas. A tanítónő, ha bárkihez ment is férjhez, állását továbbra is megtartja. Abból csak fizetelmét uton bővíthető el.

K. J. Nagy-Kanizsa. Az önkéntes jelvényt viselhetik, vizsgálra is jelentkezhetnek, — vizsgálni azonban nem tartoznak.

Kereskedelmi kórház. 1. Államköltésen nem lehet. 2. Tüzér és szerkesztés azonban lehet. 3. O. O. Serke. Gróf Sándor Móric igenis megcsinálta a kérdéses lovasbravúrt.

H. A. Budapest. Nem lehet, nem is kell azt orvosolni. Ha különben egészséges, ne törődjék ilyen kicsinyes dolgokkal. Pénzügyi tisztviselő. Arad. 1. Nem változtak. 2. M. B. K. lakásán, IV., Deák Ferenc-utca 3.

Fogadó. Mind a három egy és ugyanazon név. A negyedik használati alakja: Bándi.

105.203. sz. előfizest. Jeles bizonyítvány alapján az ország akadémiai tanítóképző-intézetébe pályázhatik. Tandíjmentességet s esetleg ingyenes elintéztést is kaphat. De jó lesz sietni a pályázattal, nehogy megkéssek való.

Letöltés. 1. Beiratkozhatik rendkívüli hallgatónak. 2. Előszó. 3. Nem vizsgálhatik, csak akkor ha a vallás- és közoktatásiügyi miniszter megengedi, hogy az a félév vagy év melyet mint rendkívüli hallgató töltött az egyetemen, beszámítsák. 4. Olyan tanfolyam nincs, de magánitanítással elkészülhet a vizsgára. Magánitanítót pedig az egyetem segítégyesületétől kaphat. 5. A gimnáziumokban használatos latin nyelvtanból kell készünie. 6. Semmiesetre sem kapja meg a fölmentést, mert a bölcsészeti fakultáson szüksege van erre a studiumra. Az érettségi vizsga feltételére azonban megkapja az engedélyt. 7. Politzer Zsigmond könyvkereskedő (IV. Kecskeméti-utca 2.) ingyen megküldi a prospektust, ha egy levelezőlapon kéri.

Cs. S. 1. A terv szép és ha megvalósítja, méltán gratulálhat magának. Mert katonáknál annyira lény a dolga, hogy aligha lesz ideje a középsikolai tanulmányokat is elvégezni. Kezelőtiszt azonban lehet belőle, ha jól vizsgázik a kezelésből. 2. Kadétvizsgára jelentkezhetik bármikor. 3. Mindenütt egyformán néhez a dolog. 4. A hadtestparancsnokságnál megtudhatja, tartanak-e Budapesten olyan tanfolyamot. 5. Mindenestere jobb Budapesten.

P. Zs. Szombathely. A kereskedelmi miniszter engedélyével vizsgálhatik is a tanfolyamra is mehet. Folyamodását legelőszó, ha hivatali felsőbbsege útján adja be. Így biztosabban is érhet célt.

Tanító. Ors. 1. Nem engedik el a dijakat. 2. Igen, az zugiskola. 3. Megbünteti mind a kettőt. 3. Szabad.

S. A. Ott a cs. és kir. haditengerészet és a kereskedelmi tengerészet számára képeznek ki tiszteket. Ha az akadémiát végezte mint tengerész-kadét kezd pályáját s fölviheti egész az admirálisságra. A fölvételhez azonban jó bizonyítvány és nyelvismeret szükséges.

E. E. Bpest. 1. Márciusban és októberben. 2. Gyorsvonatu II. osztályu jegy 52-20 márká, harmadosztályu jegy 30-40 márká, Budapestre föl számítva.

Orosházal előfizest. Igen, élelbelépt 1901. július 1-én s az egész ország területén érvényesül bir.

H. K. Szászváros. Méltóztassék ezt az esetet az illetékes postai-és távirdaigazgatásnál följelenteni, ott majd rendet csinálnak. Ez a legjobb módja és az eredményt föl biztos lehet.

Kávéház. Nyitra. A folyamodványt a posta-és távirdatiszti tanfolyam igazgatóságához, VIII., Luther-utca 3.) kell intézni. Melléklendők: a születési. tanulmányi és orvosi bizonyítványok. A folyamodványok aug. 20-ig adandók be.

K. Gy. Budapest. Iratkozók be valamely önkéntes előkészítő tanfolyamra, s ha a vizsgát sikerrel teszi le, folyamodhatik a postatiszti tanfolyamra való fölvételre.

Z. M. A. Gyères. Nem szokásos, de nem is lehet, mert elégné a gyásziátol.

Nagyváradi előfizest. 1. Jelenleg Budapesten van. 2. Belejeződött.

R. Gy. Az új házaspár szokott látogatásokat tenni azoknál a családoknál, akikkel érintkezni kíván.

Sz. S. Legjobb, ha ügyvédehez fordul. Lehet vidéki is a megbízott ügyvéd, de tekintve, hogy Budapestben kell eljárnia, jobb, ha fővárosihoz fordul.

L. Gy. Karlsbad. A bánya tulajdonosa Rosenfeld Bernát ur, aki történetesen éppen szintén Karlsbadban tartózkodik. Szállása Haus Germania. Sziveskedjék vele érintkezésbe helyezkedni.

S. J. Budapest. Iparjogot kell váltani okvetlen s az előirt óvadékot letenni. A nélkül nem működhetik, különben kihágásért megbüntetik.

K. J. Fogalmazó-gyakorok csak jogvégeztességgel, kezelőtiszt gyakorok pedig az illető szakvizsga letétele után lehet.

Zoltán. 1. Szeptemberben kezdődik. 2. Minden posta-és távirdaigazgatóság területén és minden évben van ilyen tanfolyam. 3. Csak folyamodás útján. 2 korona napidíjjal.

D. B. F. Azoknak a föltoeknek nincs ellenszere. De próbálja meg sóskálival dörzsölni, talán sikerül eltüntetni, ha még nem ette magát nagyon bele a penész.

S. M. Siklós. Igen, jogosítva van, ha a bizonyítványt Magyarországon nosztrifikáltatja.

Csantavér. Dr. Grosz Emil, VIII. József-utca 13. Rendel. d. u. 2-4.

K. J. Várasrhely. Ha a szerződésben kikötik, hogy csak ideiglenesen és minden végkielégítésre való igény nélkül fogadják föl az illetőt, elejét veszik minden esetleges pörlekedésnek.

Cz. L. Ludas. A főrendiház elnökét, a minisztertanács fölterjesztésére, a király nevezi ki.

B. J. Sásd. Igen tartozik fizetni.

Felvidéki. 1. Ideggyógyos Dr. Moravcsik Emil tanárhoz (IV. Zöldi-utca 11.), fölújában dr. Bóke Gyula tanárhoz (IV. Reáltanoda-utca 18.) fordulhat. 2. Minden valószínűséggel szerint az lesz az oka. 3. Csak a kir. tanfelügyelőnél tudhatja meg.

S. J. Nagybecskerek. A többit havonként egy korona husz fillér.

L. F. Göncz Méltóztassék san-francisoói konzulunknak írni. Korbel Ferenc a neve. A levélcímet írja lehetőleg angolul, a levelet pedig franciaul, vagy németül. Csato ni kell a válaszbélyeg költségeit is.

S. J. A folyamodványokat a tanfolyam igazgatóságához (VIII. Luther-utca 3.) augusztus 20-ig kell benyújtani. Melléklendők: a születési, tanulmányi és orvosi bizonyítványokat.

K. Z. Mezöközsony. Guzikenőcs a neve, Agulár Edéné (Kerepesi-ut 22.) megrendelheti.

V. K. Nagy-Ida. A nevezett ócégről nem volt szó. Az újpesti egylet mentünkre.

Trieszt. Kassán az 5-ik honvédszázárezred állomások. J. E. Temes-Szent-András, Igaza van.

H. H. Szatmár. Az a belügyminiszteri rendelet még nincs éltetve. A névmagyarosítás iránti kérvényeket tehát még mindig bélyegesen kell beadni. A születési és illetőségi bizonyítványok melléklésével. Kiskoruk nevében csak a szülő vagy gyám folyamodhatik. A kérvény ott a polgármesteri hivatal útján terjesztendő fel a belügyminisztériumhoz.

K. J. 1. A közoktatásiügyi minisztériumtól kell engedélyt kérni, ha iskola-üléget akarnak adni a tanulásnak. Ha a kértet nem találják méltánylandónak, tanítót alkalmazhatnak, de a tanítványokat valamely nyilvános iskolába be kell iratniok a magánatanulók sorába. 2. A Budapesti Napló hirdetései rovatában. 3. Sorsjegyeiről legközelebb.

Egy szenvedő. Török József gyógyszerára (Király-utca) révén megszerezheti.

F. S. Jókai. 1. A Boohkor-fölt használják, megrendelheti Politzer Zsigmond és fia könyvkereskedésében (Kecskeméti-utca), az egyetemen lehet hallgatni, de magánuton is megtanulhatja és vizsgálhat. 2. Sorsjegyeiről az illető rovatban.

S. J. Az alispán terjeszti föl a belügyminiszterhez a kérvényét.

K. M. Fölelbezésnek van helye, semmiségi panasznak nincs.

S. Lejár után egy hónappal érvényüket vesztik s a zálogtárgyat elárverezik.

108.013. sz. előfizest. Ha államszolgálatba lép, elveszti a nyugdíját. Mint napidíjaz azonban szolgálhat.

F. L. Tapolca. Méltóztassék dr. Morelli Károly tanárhoz fordulni (IV. Zsibár-utca 1.) s vele konzultálni. Délután 2-4 órá kö fogad.

Sz. H. A Közleket szerkesztőségénél (IX. üllői-ut 25.) méltóztassék tudakozódni.

Kr. P. Csáktornyai. Ha a kontrázások annyja van, mint a felvevőnek, akkor a félvök eivesztette a játékok.

S. I. Nagy-Kanizsa. Ha azt mondta a partner itt is, akkor már nincs joga később kvartot bemeneni, csak teret mondhat.

K. D. Léva. Az új törvény már július 1-én életbe lépett. Szövegét, a vonatkozó végrehajtási rendeletről együtt, megkaphatja minden nagyobb könyvkereskedésben.

M. B. Legjobb tankönyvetek tartjuk a Glück-Somogyi-fölt. Megrendelheti ifj. Nagel Ottó könyvkereskedésben (VIII. Múzeum-körút 2.)

K. B. Siklós. Dr. Grünwald sanatoriuma (VII. Városliget fasor), Margitliget (Budapest mellett).

Önkéntes. Oda osztják be, ahová kéri a folyamodványában.

Iró. Tartalékos hadnagy volt.

H. P. Merszfalva. Az idén már csak gimnáziumi érettségivel iratkozhatik be az állatorvosi akadémiára.

176.178. sz. előfizest. Vannak. Bródy Zsigmond és Sváb Károly.

Budapesti előfizest. Már nem érvényesek s be sem lehet őket váltani.

Flumel előfizest. Míg katonai kötelezettségének eleget nem tett, nem kapja meg az utlevelet.

105.870. sz. előfizest. Más hasonló intézetről nincs tudomásunk.

176.063. sz. előfizest. Nem tudunk reklamált leveleiről. Ha megírja, mire vár fölünk választ, szivesen felelünk.

W. L. Csurog. A Borászati Lapok szerkesztőségénél (IX., Üllői-ut 25.) tessék meg tudakolni. Ott minden borászati szakkérdésben szivesen adnak felvilágosítást.

Dr. J. M. Zala-Egerszeg. A Dárday-féle törvény-tárban megtalálhatja.

173.572. sz. előfizest. Előfizethet róla az Országos Baromfiévesztési Egyesületnél, VII., Rottenbiller-utca 30.

Budapesti Napló részére Apró hirdetéseket előfizetéseket elfogadnak a következő lapelárusító helyeken: Breuer Nővérek, Teréz-körút és Podmaniczky-utca sarok. Adler Leóna, Lipót-körút. Pösch József, Váci-körút 80. Özv. Véber Vilmóné, Váci-körút 15. Feldmann Mórné, Marokkói-utca 1. Mosch utoda, Dorottya-u. 2. Magyar király-szálló. Kürthy Kálmánné, Harmad-utca 1. Weltzenfeld Jakab, Király-utca 1. Redlich Sándorné, Király-utca 59. Benda Józsefné, Andrássy-ut 50. Oktogon. Deusch Miksáné, Andrássy-u. 33. Schneller Mórné, Dob-utca és Károly-körút sarok. Szopronyi V., dohány-nagyteréden, Kerepesi-ut 1. Özv. Hallada Anna, Múzeum-körút 10. Szántó Mór, Kecskeméti-utca és Kálvin-tér sarok. Deusch Julia, József-körút 50. Baross-utca sarok.

M E S E.

Csalán lovag.

Volt egyszer egy nagy patak, egy gyors folyású, haragos patak, aki mindig zsörtölődött, zugott-bugott éjjel-nappal és ha igen-igen rossz kedve volt, fogta magát és két oldalról úgy előntötte a vidéket, hogy ő miatta ugyan lehetett buzaföld, kukoricaföld, meg akár aranykert is a közelében, az nála egyre ment. Ha egy kicsit kedve jött széleskedni, garázdálkodni, azt nyomban végre is hajtotta és egyébből nem törődött. Nem is hívták őt az emberek másként, mint: rabló-patak, ő volt a rabló-patak. Félte tőle ember, állat, minden egyformán, sőt még a virágok is féltek tőle, mert ezeknek sem kegyelmezett. Rípsz-rípsz, kiszakította a hullámjával a szegény kis virágokat, aztán a hátára kapta és vitte-vitte, ki tudja hová.

Igy vitte el egyszer a király leányának legkedvesebb virágát s a szép királykisasszony három héti egyre sirt a virága után. Mert az a virág nagyon szép és nagyon kedves virága volt a királyleánynak. Egy kicsit furcsa virág, az igaz, mert beszélni is tudott, de csak a királyleánynyal beszélt és hogy miért tudott ez a virág beszélni, azt is csak a királyleány tudta. Meg én, a mese-mondó, nekem egy csalán mondta el, a leszáradt, megvetett csalán, akit még a virágok is lenéznek, pedig szegény egyebet se tesz, mint őri az erdőt, a virágokat és valósággal ő a virágok lovagja, aki minden letépett virágot azzal áll bosszút, hogy megszurja a kezét annak, aki az erdőben pusztít.

Hát mondom, nekem a csalán mondta el a rabló-patak történetét, amely így szól:

A királyleány csak sirt, csak sirt az ő virága után s egyszer így szólott királyi apja:

— Egy szál virágot nem érdemes annyit keseregni, Aranka leányom!

— Azért kesereghetek — felelte Aranka.

— Majd ültet a kertész másikat, leányom.

— Olyan nem ültet. Annak a virágnak szeme volt, szája volt, szíve volt.

— Minden virágnak van.

— De az a virág beszélni is tudott.

— Minden virág beszél a szellővel.

Aranka királyleány a fejét rázta:

— Velem beszélgetett. Az én nyelvemem, és úgy az én szívemhez, mint a tiedhez, felséges királytyám, nagyon közel állt.

— Közel állt az én szívemhez? — csodálkozott a király. — Hogy lehet az?

— Elmondom, ha megengeded.

A király intett, hogy megengedjék s Aranka királyleány így mondta el a dolgot:

— Volt egyszer egy jó király, aki nagyon boldogul élt szép fiatal feleségével és a kis leányával s ezt nagyon megirigyelte a szomszéd ország rosszelkű királya és a jó királyhoz kül-

dött egy bűbájolót, aki úgy megrontotta a királyt, hogy többé nem szerette a szép és jó feleségét, hanem azt a csunya és gonosz, bűbájoló vén cigányasszonyt szerette meg a király, akit a szomszéd ország királya küldött hozzá. Ez a gonosz asszony aztán egyre mondta a királynak:

— Old meg a feleségedet! — Szegény király olyan gyöngye volt, hogy hajolt a tanácsra és egy este, amikor a felesége a ketre nyíló ablakban könykölt, meglökte a feleségét s az kiesett az ablakból. Csakhogy nem halt meg a szép királyné, hanem azonnal egy virággá változott, az én szép beszélő virágomná.

Mogorván, nagy szomorúsággal hallgatta a történetet a király s a végén így szólt:

— Akkor az a virág az én feleségem volt.

— Igen — felelte Aranka — és az én anyám s most már tudja felséges apám, hogy miért sírok én.

— Tudom, lányom, tudom — mondta a király és az ő szeme is könnybelábadt — de ne félj, segítünk ezen a bajon. Vissza kell kapnunk mindenáron a mi virágunkat a rabló-pataktól.

— Nem lehet az — sóhajtott Aranka és újra félrevonult a kertnek egy zugába és sirt-sirt, hosszán, keservesen.

Ott, a kertnek félreeső zugában, ahol a királyleány sirt, ott állt az én csalánom, aki nekem elmondta ezt a mesét, és így szólt a királyleányhoz:

— Szépséges szép királyleány, mondanék neked valamit.

— Mit, te kis csalán? — kérdezte a királyleány.

— Azt mondanám — folytatta a csalán — hogy erédj el a virágod keresésére.

— Oh, — sóhajtott Aranka — elmennék én szívesen, de hogyan és merre menjek?

— Megmondom — mondta a csalán. Itt az én szomszédomban van egy szál fehér virág, hosszú nyakkal és Hattuyvirágnak hívják. Ennek a virágnak olyan sajtásága van, ha megszagolod, azonnal hattuyvá változol. Ha pedig hattuy lett belőled, akkor ugy-e Aranka, tudod már mit kell tenned?

— Bizony tudom, kedves, édes jó csalán — örvendezett Aranka — akkor odauszom a rabló-patakra és addig kereselem az én elveszített drága virágomat, amíg meg nem találom.

Es a királyleányból csakugyan hattuy lett, amint megszagolta a fehér Hattuyvirágot s aztán odauszott a rabló-patakhoz és uszott-uszott tovább a szép hattuy.

A rabló-patak hagyta egy darabig a hattuyt uszkálni, aztán megkérdezte tőle:

— Honnan jössz te ide, fehér hattuy?

— A király kertjéből.

— És mi járatban vagy?

— Kereselem azt a nagy kék virágot, amelyet te kiszakítottál gyökerestől a király kertjéből.

— Na, hát csak keress, édes madaram, csufoldódt a patak — ítéletnapjig bizonyosan meg-

találsz. Ha minden szál virágot egy hattuyt küldenek én hozzá, akkor ide-tova több lenne a hattuy, mint ahány csepp vizem nekem van.

Es a hattuy utra kelt, uszott-uszott fáradhatlanul, éjjel-nappal mindig, a rossz rabló-patak nagyon mostohaúl bánt vele, hol ide, hol oda dobta a hullámaival, amíg egyszer csak megszűnt a rossz patak hatalma, amint vége lett ott, ahol beleömlött a Tiszába.

A Tisza barátságosabban fogadta a hattuyt, megkérdezte tőle, mi járatban van s egyuttal számozta csóválta a fejét:

— Szegény hattuy, ki tudja, hova sodorta el a hullám a te kék virágodat! S ha én bennem nem találod meg, mondd, szép madaram, tovább még?

— Tovább — felelte a hattuy. Ha végigjárok a tengereket is, de azt az én kék virágomat muszáj megtalálnom, ha az életem árán is, mert az az én anyám.

Szegény hattuy, ő bizony végigszapta a Tiszát, aztán a Dunát, már ott állt a Feketetengernél s a jó öreg Duna számozva szólította meg.

— Tovább akarsz menni?

— Tovább.

— Gondold meg, szegény madár. A tenger nem gyerekjátek. Az rettenetes valami, ha háborogni kezd. Mi lesz veled? Meghalsz, elpusztulsz.

— De csak akkor — mondta a hattuy — ha megtalálom az én kék virágomat. Azután nem bánom, ha meghalok is. Megsegít az Isten, azt hiszem.

A nagy, hatalmas tenger is barátságatlanul fogadta a madarat.

— Mit akar itt ez a hópihe? — kérdezte mogorván s egy nagy, tajtékos hullámot úgy összecsapott a hattuy feje fölé, hogy az azt hitte, most már mindennek vége. De mivel a tenger nem rossz szándéku öreg apó, csak erejénél fogva roppantul hatalmas és nem arra való hogy holmi kis hattuyokát ringasson öreg hátán, ismét utat nyitott a szegény vándorló madárnak.

Istenem, milyen nagy és szép volt így a tenger, mikor egy nagy, aranyos keszkenő mójára terült el a kék ég alatt, a hattuy is azt gondolta: ez bizonyosan a jó Isten drága szőnyege.

Hanem azután ismét mozogni kezdtek a hullámok, az ég is sötételni kezdett, villámok futkostak az égen, közbe dörgött az ég és a szegény hattuyt úgy dobálták a hullámok ide-oda, mintha csakugyan nem lett volna nagyobb, mint egy hópihe.

— Most már csakugyan végem lesz — gondolta a hattuy s lassan belenyugodott ebbe a gondolatba. — Amint az Istennek tetszik! — sóhajtotta s ezzel nyugodt szíven ment tovább.

A tenger háborgása rettenetes lett. Zugott, üvöltött, mint ezer és ezer éhes oroszlan s a hattuyt úgy csapdosta ide-oda, mint a gyerek a lapdját. A madár mindenre el volt készülve. Lehunyta a szemét s várta a halálát. Es érezte,

Sárgás penészgomba fődte be a fák kérgeit. A gyökér tájékán sürüben, fölfelé ritkábban. A hatalmas fákban az elszáradtágak olyanok voltak, mint az élettelen csontvázak.

Szergejevics Hippiót nézte a fákat hosszasan és egyszerre meglepte a vágyakozás, hogy jó lenne itt a széken elaludni.

A törzsekben és az ágakon keresztül az alkonyat pirja derengett és ebben a tüzes háttérben még öregebbeknek látszottak a fák. A fasorra, amely a verandától a szürkül messzeségbe vezetett, ráborult az árnyék és pillanatrol-pillanatra nagyobb lett a csöndesség, amely aztán ért adott a képzelődésnek. Szergejevics Hippiót átengedte egész lényét az est varázsának és képzelete egy asszony körvonalait rajzolta az árnyékba, az asszony mellett pedig önmagát látta. Csöndesen mentek egymás mellett a fasorban, mindig távolabbra és távolabbra, az asszony karonfogta és már érezte a test melegségét...

— Jó estét! — hangzott hirtelen egy köszöntés.

Főlgrott és kissé meglepődve, zavartan körülnézett.

Egy középtermű, fiatal leány állt előtte szürke ruhában, a feje körül valami fehérlelt, olyanféle, mint a menyasszonyi fátyol... — első pillanatban ennyit látott.

Kézét nyújtotta és megkérdezte:

— Nemde, Szergejevics Hippiót? Oleszov Varvara a nevem... Tudtam, hogy ma megékezik, eljöttem tehát, hogy megnézzem: Még soha sem láttam tudóst... és nem is hittem, hogy ilyenforma is lehet egy tudós.

Egy kis, meleg kéz pihent Szergejevics Hippiót kezében. Zavartan meghajolt, aztán megéledött, hogy miért lett ilyen elfogult. A leány arcába nézett, azt hitte, hogy kihívó modoru s kacérságot lát az arcvonásain. De két nagy, sötét szemet látott, mosolygott ezek a szemek és vidám színbe vonták a szép arcot.

(Folytatása következik.)

REGÉNY.
EGY LEÁNY.

Irta: MAXIM GORKIJ.

Főlsóhajtott és olyan szomorú hangon folytatta, hogy a testvére szinte idegesen hallgatta.

— Nyolce szentdeli olyan élet után, amilyent az én megboldogult uralmam éltém, van joga az embernek nyugalomra. Más asszony, akiben kevesebb a kötelességtudás és a becsületérzés, ezt a nehéz láncot már rég szétszakította volna. En kitartottam, jóllehet majdnem összetörtem a terhe alatt. A gyerekek halála... Ah, Hippiót, nem is sejtetd, hogy mit szenvedtem én akkor.

Részvétellel nézett Szergejevics Hippiót a nővére, de a panaszra nem indította meg. Nem tetszett neki a viselkedése, úgy beszélt, mintha könyvből olvasna, ami nem szokása az érzékeny embernek és a pillantása ide-oda futkosott, alig nézett egynéhány pillanatra nyugodtan valamely tárgyra. Nyugodt és megfontolt volt minden mozdulata és csupa hidegség, csupa érzéketlenség volt a karcsú termete.

A veranda korlátjára rászállt egy vidám madárka, csicseregett, ide-oda ugrált, aztán elrepült. A testvérek nézték, hogy merre repül és egy ideig hallgattak.

— Vannak gyakran vendégeid? Sokat olvasol? — kérdezte Szergejevics Hippiót és új cigarettára gyújtott, miközben azon gondolkodott, milyen jó lenne ezen a tündéri, csöndes estén hallgatni, hátradőlni a karosszékben, itt a verandán és meglesni a lombok susogása közben az éjszakát, mely mindjárt megérkezik, hogy elhallgattassa az állatokat és meggyújtsa a csillagokat.

— Varenka eljön néha, és ritkán, néha napján Banarzeva... emlékszel még reá? Vaszil-

jevna Ludmilla a neve... ő is rosszul él az urával... de van hozzá esze s mindentől megóvja magát. Az uramnak volt sok férfivendége, de semmit se értek azok. Nem volt köztük egyetlen sem, akivel egy okos szót lehetett volna váltani. Egyebet se lehetett hallani, csak a gazdaságról, vadászatról, pletykaságokról és piszkos történetekről... Ezek voltak az ő témáik... De mégis jár hozzánk egy okos ember is, Benkovszky ügyvédjelölt, roppant művelt fiatalember. Emlékszel még Benkovszkyra! Várj csak! Azt hiszem, éppen jön.

— Ki jön... Ez a Benkovszky? — kérde Szergejevics Hippiót.

Nővére komikusként találta a kérdést, mosolyogva felemelkedett és egészen megváltozott hangon mondta:

— Varenka jön.

— Ah...

— Kíváncsi vagyok, hogy fog neked tetszeni. Itt mindenkit meghódított. Micsoda okos lány... de hiszen majd meglátod...

— Nem izgat a dolog, — felelte egykedvűen és hátradől a székében.

— Rögtön jövök, — szólt Szergejevna Erzsébet és besietett,

— Kérlek, ne menj el! — Szergejevics Hippiót utána kiáltott. — Ide fog jönni és engem egyedül talál, inkább én is elmegyek!

— De mindjárt visszajövök! — ismételte a nővére, aki már benn is volt a szobában.

Szergejevics Hippiót bosszankodott és a park felé nézett. Egyhangú dobogás és a kocsikerekek zaja hallatszott onnét.

Meredekben állt Szergejevics Hippiót előtt a bütykös hársok, tölgyek és jávorfák sora, amelyre ráborult az alkonyat szürke leple. Az ágak egymáshoz hajoltak és egész lombosított alkottak; vének voltak a törzsek, a kérgek megrepedeztek, itt-ott egy lenyessét ég látszott, mégis békeségben megfértek egymás mellett, közös minden érzésük, minden törekvésük. Valamennyien fölfelé törekcsenek, föl, a világosság felé.

hogyan jön is. Lassan úgy érezte, hogy süllyed és mindjobban süllyed lefelé, le a tenger fenekére s aztán lecsukódtak a szemei és többé nem tudta, hogy mi történik vele.

Mikor ismét felnyitotta a szemét, lenn találta magát egy üvegpalotában a tenger fenekén, ahol csupa üvegarcú tündérek voltak és nyájasan simogatták a hattyút.

— Honnan jössz? — kérdezték tőle. — Hogy kerültél a tengerre?

A madár elmondta a szép üvegarcú tündéreknek, hogy került és miért a tengerre s a jó tündérek szánakozva hallgatták és mindjárt megígérték neki, hogy segítségére lesznek, de legjobb volna, ha náluk maradna, ahol olyan szép élete lenne. De a hattyú arra kérte őket, hagyják őt utjára menni s másnap egy üvegcsónakba ültették őt a tündérek s a tenger alatt eleveztek vele az ő üvegfoltyójukon a jégmadár szigetére, aki nagyon okos és jó madár volt s megkérték a tündérek, hogy a hattyút vinné fel magával a tengerre, hogy kereshesse ott tovább az ő kék virágát.

A jégmadár megígérte a tündéreknek, hogy elviszi magával a hattyút s ezt csakugyan meg is tette. Nemsokára ismét a tengeren voltak s a jégmadár úgy megszerette a szép és nemesszívű hattyút, hogy amikor ez elmondta az ő történetét, a jégmadár is elmondta a magát — s én is elmondom titektek gyerekek a másik mesemondó vasárnapon.

Lux Terka.

KÜLÖNFÉLEK.

A narancsfa alatt.

A viruló narancsfa árnyán ültünk
Egy csodaszép decemberi napon,
S fehér szírom mig hullodgált körülünk,
Megittasultunk édes illaton,
A zsongó május langy fuvalma szállott
Kövét fagyasztó téli szél helyett,
S felújított ezernyi tarka álmat,
Egy régi, régi boldog életet!

Mikor még minden rózsafényben égett,
Virágzó, szép fiatal hajnalon,
Család szívet, konok hiteltelenséget
Ki sejtethé, hogy én még dalhatom.
Óh, mint rajongtunk ifjú lángolásban
S úgy imádtuk az ábránd mámorát! ...
... Ah itt, ah itt oly büvölő varázs van,
A régi vágyaink újra szárnyat ad!

Éreztem, szenvedés, lárzban reszketél te,
Forró kezéd kezembe tévedett,
A szívnek tiszta ifjusága, éte
Hagyott már cserbe' engem, tégedet!
És búslakodtunk halkán, önfeládat:
Hoz-e vigaszt ez a fakó jelen?
Szegény leány, mit érezünk mi ketten? —
Csak szánalom az és nem szeretem. ...

Egy szöke'fü a te lelked álma,
És az enyém madonna-arcú lány,
De haliga, im' a tenger fényes árja
Vizgyöngyöt szór a szép tavasz honán,
Mosolyba feslik minden kis virág ma,
Mint egykoron dalt csattog a madár,
Mikéntha üdvünk újra visszaszállna,
Mámort lehel az úde illatár.

Csak találkoztunk volna egyszer régen
E részegítő, csábító helyen,
Az ifjuság forrongó tengerében
Eláradt volna majd a szerelem.
Minden reménynek hervadás a vége,
A te szíved s enyém is mást szeret,
A gyermek-évek sugaras emléke
Sorvaszt el téged úgy mint engemet.

... A viruló narancsfa árnyán ültünk
Egy csodaszép decemberi napon,
S fehér szírom mig hullodgált körülünk,
Megittasultunk édes illaton.
A zsongó május langy fuvalma szállott
Kövét fagyasztó téli szél helyett,
S felújított ezernyi tarka álmat,
Egy régi, régi boldog életet!

Herzeg János.

A pápa életmódja.

Az utóbbi időben ismételen is bejárta a lapokat a pápa betegségének a híre. A párisi Figarónak egy Rómában élő és a Vatikánban bentfentes munkatársa megadja most ezeket a híreszteléseket és egyben érdekes apróságokat mond el a pápa életmódjáról. A pápa külseje és élete az utóbbi években alig változott, a legjelentősebb talán, hogy ritkábban sétál. Azonban, ő maga mondja, hogy nincs szüksége sok levegőre és ha a nagy meleg elől mégis a szabad ég alá kívánczik, akkor hordszéken viszik a kert egy remekfekvési helyére. A misemondásban is van né-

melyes változás. Eddig a nagy kápolnában mondtatta s a halgatóság a Rómán átutazó előkelőségek sorából került ki, de két esztendő óta, nagyon ritka kivétellel, a hálószobájában közelében levő kis kápolnában miséznek. A misén XIII. León kívül csak egy személy van jelen, Centra, a pápa régi, hű szolgája, aki egyben a minisztrálást is végzi. Ennek a csöndes szentmisének nincs rendes órája, hol hétkor, hol nyolckor vagy kilenckor kezdődik, aszerint, hogy mikor ébred föl álmából a pápa.

XIII. Leo sohasem volt nagy evő, — az utóbbi években táplálkozása már csak kóstolgatásnak nevezhető. Foga nincsen és gyomra, mely mindig gyenge volt, olyan nehezen emészt, hogy csakis a legkönnyebb ételeket bírja el. Reggel Centra tejet, csokoládét és két egész hig tojást szolgál föl, s a pápa hol ezt, hol azt választja. Ez a Centra maga szolgálja ki XIII. Leót és egyedül ő asszisztál étkezésénél. Az ebéd levessel kezdődik, amely a pápa főtápláléka. Azután vagdalt-hus és szárnyas következnek, majd erősen íótt fűzelék és nagyon érett, puha gyümölcs. Kávé nem szerepel ebéd után, nem is iszik a pápa egyebet egynehány cepp. kitűnő vörösbornál, amelyet a bordeauzi hívek küldenek neki. A bort nem vízzel, hanem grottaferratai fehér borral keveri a szent atya, aki kevesebbet eszik egy hatéves gyermeknél. Az asztal kendője, de sőt az asztalterítő, rendkívül piszkos minden étkezés után, mert XIII. Leónak nem biztos már a keze és amikor az ételt szájához akarja emelni, keze erősen reszket. Es megtörténik, hogy mikor inni akar, a pohár mellé tölt. A poharat egyébként a homlokáig emeli és onnan hozza aztán vissza az ajkához.

— Ez a különös gesztus, mondotta maga XIII. Leo a sok misézésnek a következménye. Megszoktam már, hogy a szent kehelyt az előirtima elmondása közben elsősorban a homlokomhoz emelem, s csak aztán viszem az ajkamhoz.

A pápának egyébként nincs külön ebédője. Erre a célra a hálószoba szolgál, ahol az egész napot tölti; ott dolgozik, ott eszik és ott fogad. Az ágyat egy függöny választja el, s előtte áll a pápa hatalmas karosszéke, amelyben naphozsztat elüldögél. Mellette van egy 60 centiméter széles kis asztal, ezen eszik, s ezt használja dolgozóasztalul is. Irni ugyan nagyon ritkán tud a szent atya, mert keze folytonosan reszket, s így névalírása is kinos fáradság számára. Annál többet diktál és olvas.

Alárendeltjeivel és cseléségével szemben is keveset változott. Csak a pontosságát és precizitást követeli meg. Legutóbb Angeli, a pápa magantitkárja hibában fogalmazott egy a pápa által íratott levelet. A pápa haragosan szólott reá egy sereg ember előtt:

— Monseigneur, hol volt a feje, mikor ezt a levelet írta? De hiszen ön egy betűt sem értett meg mindaból, amit önnek mondtam.

Pompás a pápának a memóriája, a legcsekélyebb dologra is emlékezik, semmi sem kerül el figyelmét. Testét megtörte ugyan a kor, de elméje teljesen friss.

Bizonyítéka ennek, hogy a pápa még ma is rendkívül sokat olvas és pedig szemüveg nélkül! Estelelé gyertyákat gyújtat s egy háromágú gyertyatartójának fényét sokkal jobban szereti, mint a villamosvilágítást, amelyet néhány év előtt szobájába bevezettek s amelyet nagyon ritkán használ. Az olasz katolikus újságokat naponta átolvassa a pápa, de a másvallású s a külföldi lapok híreit sem hagyja figyelmen kívül. Egy katolikus újságról — aki a Vatikán sajtórodájának az ügyvitelintézi — a feladata, hogy ezeket a lapokat átolvassa s mindazokat a híreket, amelyek vallási tartalmúak, kivágja s a pápához eljuttassa. Érdekes, hogy a nemkatolikus lapok nem a pápa címére és nem is a Vatikánba járnak, hanem a szent Atya egy-egy meghitt világi embere szerepel hivatalosan előfizetőként.

XIII. Leo sűrűn tubakólt és pedig erősen barna, szinte fekete színű spanyol burnóból. A keze reszketése itt is sok kellemetlenséget okoz neki, s ruhája, valamint széke körül a padló mindig teleeszt az apró burnószemekkel. Két dolgot nem szeret a pápa: borotválkozni és felsőruhát váltani. Centra, aki egyben a borbély teendőit is végzi körülötte, csak változásos könyörgéssel, s hosszas nógatással tud csak az említett két cselekvésre rávenni. Es egy rossz szokása is van a pápának, ami környezetének nem kis aggodalmat és gondot okoz. Ugyanis éjszakára bezárja magát a hálószobájába, úgy, hogy senki sem juthat be hozzá, csakis Centra, akinél a kulcs van, aki azonban a palotának egy távolabb fekvő részén, néhány peronyi járóra lakik. Ha a pápának egyszer éjjel baja esnék, s nem csöngetne Centrát, segítségére sem lehetne jönni. Második kulcsot pedig nem enged készíttetni.

Fehérnemű dolgában nagyon kényes a pápa, aki mellesleg említve, sárga és vörösszebkendőket használ. Ruháit és fehérneműjét nem világi mosónők és vasalónők látják el, hanem egy apácaszerezt, amely-

nek ez már IX. Pins óta a kiváltsága. XIII. Leo, elődjétől eltérőleg, szigorúan megtiltotta, hogy ruhaneműit — habár jóteknony ólra is — kuriózum-gyűjtőknek eladogassák, kivételt csak kis fehér sapkáival tesz. Ha ösméris személyiségek ajánlanak föl neki egy-egy új fehérsapkát, úgy a régít nekik ajándékozza. Legutóbb mulatságos jelenet játszódott le egyik kihallgatáson. A pápa elé járult egy amerikai hölgy, aki már két ízben is kapott a szentatya jeéről egy-egy fehér sapkát. Kezében megint egy új sapkát tartott, amely tele volt aranyakkal. XIII. Leo elmosolyodott a látán és így szólt:

— Harmadik sapkát is akar?

Es jókedvűen tette tejről le a maga kis sapkáját, átvéve az amerikai hölgy kezéből az újat, amelynek csengő tartalmát előbb a péterfilléretet gyűjtő kamarás elé borította.

+ Menelik és a hittérítő. Menelik, a bölcs uralkodó, nagyon tiszteletreméltó urakkal tartja ugyan a hittérítőket, de azért, ha csak lehet, kitessékeli őket az országából. Így tett legutóbb is, amikor egy svéd leikpásztor jelentkezett nála kihallgatásra.

— Miért jöttél hozzánk? — kérdezte Menelik.

— Hogy megtérítem az abesszini zsidókat, mondotta a pap, aki tudta, hogy a hitetlenek közül csak a zsidókat tűri a négus.

— Honnan jössz?

— Svédországból.

— Milyen országokon vitt keresztül az utad?

— Németországon ... Ausztrián ... Egyiptomon ...

— Es ezekben az országokban már nincs egy zsidó sem?

— De igen, vannak.

— Akkor hát menj csak vissza hamarosan Svédországba. Utközben téritsd meg azokat a hitetleneket, akik a ti országaitokban laknak. Ha aztán majd mind megtértek és odahaza nem lesz több dolgod, akkor, nem bánom, de csakis akkor eljöhetsz ebbe az idegen országba is.

Es a svéd hittérítő kénytelen volt meghajolni a Menelik logikája előtt és odahagyni Abessziniát.

+ Hogyan fogják a vadállatokat? Gyakran csodálkoznak azon, hogy egyes vadállatok oly rengeteg pénzbe kerülnek. Egy zsiráf például 14.000 koronába kerül, az orrszarvú pedig még ennél is drágább. A laikus persze azt hiszi, hogy Afrika tele van vadállatokkal s a kézrekerítésük valami könnyű dolog. Am tóved, a vadállatok mindjobban visszavonulnak Afrika belsejébe és kézrekerítésük rendkívül fáradságos és veszedelmes, legközepepedig rettenesen drága mulatság. Az Európába kerülő vadállatokat többnyire Hagenbeck, a híres állatsereglet-tulajdonos szállítja, akinek időtelepe Fokváros közelében van, harminc acre területen. A telep iőntartása évenként csaknem száz ezer forintba kerül. Még költségesebbé teszi a dögöt, hogy a vadállomány Fokvárostól csak kétezer angol mérföldnyire kezdődik s így a vadászathoz hozzáfoghat A vadász hetenként 250 korona fizetést kap és miniz nagyszámu szolgálval indul hosszú és sokáig tartó expedíciójára: ezért olyan magas a vadállatok ára. Ezidőszent külföldben a legdrágább állat a tapir. Egy-egy példány 30.000 koronába is belekerül, a rinocérosznak pedig 16—20.000 korona az ára. Nagyon drága állat a gorilla is. de ez inkább csak azért, mert rendkívül nehéz a szállítása s legtöbbször még utközben elpusztul.

+ A legdrágább Shakespeare-kiadás. Ha valaki a legfinomabb papírra nyomott, s a legényesebben illusztrált Shakespeare-kiadásnak valamennyi példányát akarná is megvásárolni: aligha fizetne érettek annyit, mint most Chustieban fizettek egyetlen kőtétért, amelynek a papírja óska volt és szakadozott, az illusztrációi pedig igen kezdetlegesek. Azonban 1800-ban nyomták ezt a könyvet, ami érthetővé teszi a nagy értékét. Annak idején ugyanis egy font sterling volt az ára, ma 1720 font sterlinget — tehát körülbelül 40.000 koronát fizettek érte!

+ Sok a jóból is megárt. Ma már valóságos orgiát ül a reklám, iként Angolországban. A falragasok hovatovább elfoglalták az utolsó köbcentiméter szabad helyet is. ha valami sziklafalon, vagy fatörzshöz is találták, nem is szólva a városokról, a házak falairól, ahol lepedőnagyságu plakátok ételnekedtek lépten-nyomon, rikítószínu ábrákkal és sokszor izléstelen íőirásokkal. Sok a jóból is megárt, vélte egy-néhány ember, s ma már sok ezer tagot számlál a kezdeményezésükre a N. S. C. A. P. A. Ennek a mi Emkénk mintájára a szók kezdőbetűiből összeállított ligának a neve magyarul olyanformán hangzik:

nemzeti szövetség a reklámnak a tulkapása és a falragaszok ellen.

A hirdető oszlopok tulajdonosai aligha lépnek be tagokul ebbe a ligába!

KÖZGAZDASÁG.

Magyar Jelzálog Hitelbank.

Budapest, július 20.

A Magyar Jelzáloghitelbank mai rendkívüli közgyűlésén számolt be Beck Nándor elnök arról a nagyfontosságú tranzakcióról, amely a magyar közgazdasági érdekek óriási hasznára párisi utjának eredménye lett. A közgyűlés az e tranzakció következtében szükségessé vált javaslatokat elfogadta és ez alkalomból oly lelkes tüntetés övezte az intézet érdemudis elnökét, a minőre a pénzüntéti közgyűlés ritkán volt még példa. Ebben a rokonszenves tüntetésben kifejezésre jutott a magyar közvélemény akarata, amely első pillanattól kezdve felismerte Beck Nándor művének nagy jelentőségét. A mai viszonyok közt, amikor a német piac a legnagyobb házával küzd, amikor Anglia erejét a végtelen húzódo háború költségei abszorbeálják, csak hálás elismerés illeti Beck Nándort, hogy sikerült a francia tőkének kiapadhatlan forrását megnyerni a magyar közgazdasági tevékenységnek és bizalmat önteni a világ kiváló pénzembereiben hazánk iránt akkor is, amidőn a szükséges tőke hiánya érzékenyen megzsigorította a közgazdasági tevékenységünket és magunk is károsan érezzük a megrendült, de másrészt a szélső Keletre gravitáló német piac küzdelmét. Annál esodálatosabb, hogy a Jelzálogbank mai rendkívüli közgyűlésén akadt néhány hang, amely akadékoskodásával megtegni próbálta Beck Nándor elnöknek általánosan elismert sikereit. Előbb a közgyűlés szabályszerűsége, majd a hatalmas tranzakció jelentősége ellen próbált hangulatot csinálni és mikor látta, hogy az ily kicsinyes támadások a részvényesek higgadt többségét meg nem téveszthetik, személyes kirohanást intézett az elnök ellen. A jogi képviselőt formáját választva dr. Pollák Illés a társaság muljtáról szól, hogy megtámadhassa a jelent. Azzal vádolta az intézet mostani elnökét, hogy az intézet hívója leszálalt amióta Széll Kálmán eltávozott annak az éléről. Erre és Pollák Illés egyéb támadásaira megadta a kellő választ Szivák Imre is, Gyórfy Gyula is, de a legcsatósabb feleletet kapta Pollák magától a méltatlanul megtámadott elnöktől azzal az egy mondattal, hogy hiszen már 30 év óta vezérigazgatója ő az intézetnek. Mindenki tudja és bizonyára Pollák Illés sem felejtette el, hogy annak a becsület és nemcsak pénzügyi szellemnek, amely az intézet működését Széll Kálmán alatt áthatotta, elsőrangú harcosa volt Beck Nándor, hűségese munkatársa, mondhatnók jobbkeze a mostani kormányelnöknek a Jelzálogbank vezetésében. És bizony Beck Nándor most 30 év után nem érdemelte meg, hogy egy kidobott frázissal kisebbítsék tevékenységét. Két esztendeje, hogy Széll Kálmán ott hagyta az intézetet, de már a vezérigazgató személyének azonossága következtében is az ő vezetésének tradíciói irányítják ma is az intézet munkásságát és Beck Nándornak ez annál könnyebb, mert nála senki sem ismerte jobban azokat az intenciókat, amelyek Széll Kálmánt a Jelzálogbank vezetésében irányították. Ezek a nemes tradíciók jutnak kifejezésre abban a szabályszerű tranzakcióban, amely most várakozás ellenére oly méltatlan megtámadásra talált. Nem vagyunk ugyan beavatva a kulisszába, de egy név ejtetett ki a közgyűlésen: báró Springer neve. Tehát megint az osztrák kéz dolgozik, amidőn a magyar közgazdasági tevékenység sikeréről van szó. A fényes tranzakció minden erőfeszítés mellett sem akadályozhatta meg, hát legalább kellemeledkedni óhajt. De ezt a célját sem éri el, mert Beck Nándornak minden támadással szemben elégtételt szolgáltatott a magyar közvélemény. Ezzel végeztünk volna az egész, különben jelentéktelen incidenssel, de dr. Pollák Illés meggyanúsította a magyar sajtót is és ezt megjegyzés nélkül hagynunk nem szabad, nehogy azt higgye bárki is, hogy az igazgatóságnak vagy

bárcinek a magyar sajtóban módja volna megtévesztő, félrevezető híreket terjeszthetni. Az oly kiváló elme, mint Pollák Illés, aki maga is sokáig disze volt a magyar publicistikának, tudhatja legjobban, hogy a magyar sajtó az ily meggyanúsításra nem szolgált rá. A magyar sajtó sohasem képviselte se kisebbségnek, se többségnek érdekeit, minden kérdés elbírálásánál a nemzetnek, a köznek nagy érdekei vezették; elismeréssel honorálta becsületesen és önzetlenül Beck Nándor párisi tranzakcióját, igazán nem tudva, hogy valamely osztrák pénzembernek ez az országszerző üdvözölt akció nem használt. De ha tudta volna is, a mi véleményünkön ez se változtatott volna.

A Magyar Jelzálog Hitelbank ma délelőtti tizenkettőtől órák madarasi Beck Nándor elnöklésével rendkívüli közgyűlést tartott, amelyre a részvényesek igen nagy számban jelentek meg.

Elnök megnyitván az ülést, konstatálja, hogy e közgyűlésre 3828 szavazatot képviselő 77.000 részvény tétellett le, a közgyűlésen pedig jelen van 51 részvényes, kik 75.465 részvényt 3046 szavazattal képviselnek. Ezek után az elnök a jegyzőkönyv vezetésével dr. Neumann Miksa titkár bízta meg, a jegyzőkönyv hitelesítésére pedig Allschul Arturt és Szende Lajost kérte fel, majd dr. Karácsonyi Jenő intézeti ügyészt kérte fel az igazgatóság jelentésének javaslatának felolvasására.

A jelentés felolvasása előtt már megindult valami apró kis támadásféle. Dr. König Vilmos kifogást emelt az ellen, hogy a közgyűlést állítólag nem 14, hanem csak 13 nappal előbb hívták egybe. Ezért nem tekint az törvényesnek s bíról utra fogja terelni az ügyet.

Dr. Várkonyi Oszkár: Teljesen korrektnek találja a közgyűlés egybehívását. (Zajos helyeslés.) König érvelése nem áll helyt semmiképpen. Az sem áll, hogy a közgyűlés tárgya nem lett volna kellően megolvőve. Teljesen elegendő a tárgyalás kerete felől való tájékoztatás. Ha König elegendő jóakaratot tanúsított volna a közgyűlés tárgya iránt, tiltakozásának nem adott volna kifejezést. Ez tiszta akadékoskodás, melyen tulteheti magát a közgyűlés.

Dr. Karácsonyi Jenő ügyész: A közgyűlés nem áll tisztán jogszabályok, tehát nem kell jogi kérdések felett vitatkozni. Ha valaki sérelmesnek találja a közgyűlés határozatait, az keresen jogorvoslat, de itt katedrális kérdést elintézni, hogy exkluzív vagy inkluzív 14 napon belül kell közgyűlést egybehívni: igazán fölösleges. Az igazgatóság semmiféle meglepetésekben nem akarja részesíteni a közgyűlést és ezért véleménye, hogy a közgyűlés igen is megtartható. (Helyeslés.)

Bálint Ferenc úgy találja, hogy soha ennyi részvényest nem látott még közgyűlésen. Kicsinyeskedéssel tehát nem kell ezt a kérdést elintézni.

Elnök: A jegyzőkönyv vezetésére dr. Neumann Miksa titkár bízta meg. Fgyszersmind elrendeli az előterjesztés felolvasását. Elkiáltások: Ismerjük, ismerjük, felolvasottnak tekinthető!

(A jelentés.)

Dr. Karácsonyi Jenő erre felolvassa az igazgatóság következő jelentését:

Fontos és jelentőségteljes tranzakció eredményeiről van szerencsénk a t. részvényes urakat értesíteni, akiket a mai rendkívüli közgyűlésre intézetünk erejének és közgazdasági súlyának nagyarányú emelését biztosító határozatok hozatalára hívtunk egybe.

Intézetünk továbbfejlődése felől ez alkalommal is teljes meglepéssel adunk számot. Ami annál örövendesebb, mert a befektetési értékek elhelyezése — mint ez köztudomású — sokáig igen nagy nehézségekbe ütközött, különösen a reánk nézve annyira fontos és csak a legutóbbi időben javult osztrák piac.

Az említett címetelhelyezési nehézségek főleg a községi kötelezők tekintetében érezték ki egyrészt azért, mert mint már előző jelentésünkben jeleztük, éppen a községi kölcsönös szükséglet, az ország kulturális fejlődésének ezen fokmérője, mind nagyobb arányokban emelkedik, másrészt meg azért, mert ezen kötelezőkkel szemben első sorban a Lajtán-tuli tőkeörök kereslete inkább a záloglevelek megszokott címetformájára irányul.

A jövőre nézve — a közelmúltban észlelt részleges javulás dacára — a magyar befektetési papírok elhelyezési viszonyai biztató képet nem nyújtanak.

Németországban, amelynek felvételi képessége jelzálogintézetek kibocsátásánál tekintetében már hosszabb idő óta oszkenőben van, a gazdasági viszonyok oly alakulást vesznek, hogy lélo, miszerint piacára hosszú időn át számíthatunk nem lehet; ami pedig Auszriát illeti, itt a már hivatalosan bejelentett nagyszabású közbefektetések szükségletei előreláthatólag nagy részben lekötik az elhelyezésre szánt tőkéket.

E viszonyok és kilátások között figyelmünk fozokozott mérvben fordult a francia piac felé és kötele-

ségünkké vált, hogy hatalmas francia csoportunkkal réglől fogva fennálló összekötötésünket — amely a legutóbbi időkben némileg lazult — széles alapokon kiépítsük, megszilárdítsuk és állandóvá tegyük.

E program keresztülvitelében mindenekelőtt megállapodásokat létesítettünk a francia piacnak s:ánt 8 1/2%-os arányértékű községi kötelezőink tolytatóságos kibocsátása iránt. E kötvényeinkből 40.000.000 franknyi összeget részben fix, részben opcióra a Societé Générale, Banque de Paris et des Pays-Bas és a Heine & Co. oégből álló csoport vett át és eddigi tapasztalatainkhoz képest teljesen jogosult abbeli reményünk, hogy az egész kibocsátmány elhelyezése aránylag rövid időn belül befejeződik.

E művelet bejelentésének kapcsán terjesztjük elé alábbi, a részvénytőke szaporítására vonatkozó javaslatunkat, amely szerint a bank alaptőkéje 50.000 darab, a régiekkel egyenértékű részvény kibocsátásával o. é. 20.000.000 aranyforintra lesz felemelendő. Az újonnan kibocsátandó részvények egy, a Societé Générale, Banque de Paris et des Pays-Bas, Heine & Co., Union-Bank és a Magyar Leszámitóló és Pénzváltó-Banknál álló konzorcium által lesznek a nevezett francia intézetek üzletkörében leendő áthehelyezés céljára átveendő. Az ezen részvény-emisszióból származó nyereség tartalékalapjaink tetemes emelésére fog fordítottani.

E műveletnél el kell tekintenünk attól, hogy részvényesünket az új részvényekre vonatkozólag — alapszabály szerint egyébként meg nem állapított — előviteli jogban részesítsük, egyrészt, mert a fennálló viszonyok között különben is tulterhelt belföldi piactól új anyag befogadását a régi részvényesek érdekeinek sérelme nélkül nem várhatjuk, másrészt, mert a tervezett művelet az említett módon való keresztülvitel esetén adja meg lehetőséget annak, hogy részvényeink elhelyezésére részvényesünk érdekeiben fekvő tágabb és állandó forgalmi kört teremthetünk.

Ily berendezés mellett egyuttal az új részvények eladási ára és a napi árfolyam közötti különbséget is jóval csekélybő lesz, mint ez az utolsó, 1898-ban eszközölt tőkefelemelés alkalmával volt.

Ez a tőkeemelés a francia piacot még állandóbb és intenzívebb érdeklődéssel fogja hozzánk kapcsolni, megfelelő arányt létesítvén egyuttal címletforgalmunk és saját tőkeörök között.

Szembeszökő ez utóbbi körülmény fontossága, ha számbavesszük azon szerepet, melyre emissziós-nális intézetek címetelhelyezési közt az alapító és a tartalékalapok hívatják, ha továbbá megfontoljuk, hogy törvényeszerű záloglevél és községi kötelező biztosító alapjaink mind nagyobb mérvben követelik rendelkezésre álló tőkénk elvonását. E biztosító alapok immár 18 millió koronában állanak fenn és folyó évi rendes közgyűlésünk határozatahoz képest azokat legközelebb 22 millió koronára kell majd felemelnünk.

Megelepedéssel közölhetjük, hogy a nevezett francia csoport két kiváló képviselője, Dorizon Lajos, a Societé Générale vezérigazgatója és Thors J. Henrik, a Banque de Paris et des Pays-Bas vezérigazgatója készeknek nyilatkoztak az Intézetünk igazgatóságába való belépésre, ami által Intézetünk szoros és állandó összekötötése a nevezett francia csoporttal kiváló módon nyerne kifejezést.

Van szerencsénk továbbá a t. Közgyűléssel tudatni, hogy a fentemlített művelettel kapcsolatban, alapszabályszerű igazgatósági hatáskörünkben egy konzorcium alakítását és vezetését vettük célba, amely a Magyar Agrár- és Járadékbank részvénytársaság részvényeinek átvételére és értékesítésére lesz hívatva. E konzorcium a Magyar Jelzálog-Hitelbankon kívül a Societé Générale, Banque de Paris et des Pays-Bas, Heine et Co. cég, az Union-Bank és a Magyar Leszámitóló- és Pénzváltóbankból áll.

Az Agrár- és Járadékbank ezen bevonása a csoport-kombinációba a francia érdekekkel intencióhoz képest főleg azért történt, hogy a csoport részvevőiben a hazánkban várható különféle közberuházási műveletek finanszírozásában, amelyek a Magyar Jelzálog-Hitelbank üzletkörén kívül esnek, de beletartoznak az Agrár- és Járadékbank üzletkörébe.

Tekintetbe véve az e részben az is, hogy a Magyar Agrár- és Járadékbank részvénytársaság alapszabályszerű hatáskörére nézve Intézetünkkel rokon üzleti célokat követ és hasznos együttműködést fejt ki kölcsönülteletünk keretében, főleg parcellázások, telepítések körül, valamint azon gyakrabban előforduló esetekben, amikor az intézetünk által adott alapszabályszerű záloglevélkölcsön csak kiegészítő hitel nyújtásával létesíthető.

Az együttműködés mikéntjét érdekeink teljes megóvása és a Magyar Jelzálog-Hitelbank alapszabályszerű működési körének érintetlen és változatlan maradása mellett fogjuk megállapítani.

A konzorcium az Agrár- és Járadékbank részvényeit a nemrég eszközölt megbízható érték-megállapításnak megfelelő árban veszi át és alkalmas időpontban a francia piacra szándékozik azokat vinni.

Szilárdan meg vagyunk győződve, t. Közgyűlés, hogy az előadott műveletek nemcsak intézetünknek fognak nagy hasznára válni, de egyzersmind nevezetes szolgáltatásokat teendnek a magyar közgazdaság általános érdekeinek is.

Ezek után van szerencsénk a t. Közgyűlésnek javasolni, méltóztassék határozatilag kimondani, hogy

A közgyűlés elhatározta, hogy a társulat alaptőkéjét 50.000 drb egyenként 1000 o. é. arany forintból — 250 frankról — 202 1/2 német birodalmi márkáról szóló új részvény kibocsátása által, melyek az 1901. üzleti év nyereségében a régi részvényekkel egyenlo módon részesednek 20.000.000 o. é. arany forintra — 50.000.000 frankra — 40.500.000 német birodalmi márkára felemeli.

A közgyűlés felhatalmazza és megbizza az igazgatóságot, hogy ezen új részvényeket az alapszabályok 15. §-ának megfelelőleg kibocsátás, értékesítés és befizetés módjait megállapítsa és névárnyék felül

befolyó felpenzt az ezen műveléssel kapcsolatos költségek levonása után a tartalékalapokba bevitása szerint elhelyezze, a kibocsátás és elhelyezés tényleges megtörténte pedig a legközelebbi rendes, vagy esetleg az előtt tartandó rendkívüli közgyűlésnek beszámoljon és ezen közgyűlés napirendjére a részvények kibocsátásáról és befejezéséről szóló jelentés előterjesztése mellett, az alapszabályok megfelelő módosítását kinttse.

Utastja a közgyűlés az igazgatóságot, hogy ezen határozatot a kereskedelmi cégjegyzékbe való bejegyzés végett a budapesti kir. kereskedelmi és váltótörvényszéknél haladéktalanul jelentse be.

A fentiekhez képest a közgyűlés továbbá elhatározza, hogy az alapszabályok 10. §-ához következő új pont csatolassék:

„Az 1901. évi július 20-iki rendkívüli közgyűlés a társaság jelenlegi 15.000.000 o. é. arany forintot — 87.500.000 frankot — 80.875.000 német birodalmi márkát tevő alaptőkéjének 50.000 darab egyenként 100 o. é. arany forintot — 250 frankról — 302 $\frac{1}{2}$ német birodalmi márkáról szóló új részvény kibocsátása által, amelyek az 1901. üzleti év nyereségében a régi részvényekkel egyenlő módon részesednek. 20.000.000 osztrák értékű arany forint — 50.000.000 frankra — 40.500.000 német birodalmi márkára leendő felemelést határozza el, felhatalmazván az igazgatóságot, hogy ezen új részvényeket az alapszabályok 15. §-ának megfelelőleg kibocsátása, értékesítése, a befejezés módjait megállapítsa és a névértékén felül befolyó felpenzt az ezen műveléssel kapcsolatos költségek levonása után, a tartalékalapokba bevitása szerint elhelyezze, a kibocsátás és elhelyezés tényleges megtörténte után pedig erről a legközelebbi rendes, vagy esetleg az előtt tartandó rendkívüli közgyűlésnek beszámoljon.

Ezen kibocsátás és befejezés után a társulat alapitője 20.000.000 o. é. arany forintot — 50.000.000 frankot — 40.500.000 német birodalmi márkát fog tenni, mely 200.000 darab egyenként 100 o. é. arany forint — 250 frankra — 302 $\frac{1}{2}$ német birodalmi márkára szóló részvényre fog osztani.

Utastja a közgyűlés az igazgatóságot, hogy ezen alapszabály-módosítást a kereskedelmi cégjegyzékbe leendő bejegyzés végett a budapesti kir. kereskedelmi és váltótörvényszéknél haladéktalanul jelentse be, egyáltalán felhatalmazván az igazgatóságot, hogy a kir. törvényszék által e részben netán megkívánt kiegészítéseket, pótlásokat és módosításokat jelen közgyűlési meghatalmazásnál fogva foganatosítsa.

Végül indítványozza, hogy az igazgatóságba a jelenlegi igazgatóság működési tartamára két igazgatósági tagot választani méltóztassék.

(A vita.)

Az igazgatósági előterjesztéshez első sorban Szivák Imre jelentkezett szólásra. Szigorúan az alapítóke felemelésének kérdéséhez akar szólani. Kritikáját az intézet multjára és lérfiakra alapítja, kik ezt az intézetet a mai fényes nivójára emelték. Ezek ellen panaszra ok sohasem volt, de elismerésé mindig föltétlen bizalommal üdvözli tehát az igazgatóság előterjesztését. Az intézet diésősége és jövőjének reménye az intézet vezetőifélehez fűződik. De tárgyi szempontokat is keres. A legjelentékenyebb momentum a községi kötvények elhelyezése dolgában a francia pénzcsoporthal létrejött tranzakció. Aki ismeri azokat a nehézségeket, amelyekkel kommunális kölcsönök elhelyezése járt, csak elismeréssel honorálhatja az intézet által követett, egyetlen helyes utat. Nem merné magára vállalni a felelősséget, hogy megtagadjuk az igazgatóságtól akcióképességéhez az eszközöket. Nyugodtan adja a szavazatát arra, hogy helyesli a tranzakciót.

Minden kritika csak a részvényesek érdekeit sértené. Talán olyan a helyzet Magyarországon, hogy lovasrendőrökkel tartják vissza az embereket, kik külföldről hoznak ide pénzt! (Zajos helyeslés.) Mint a törvényhozás egyik tagja, örömmel üdvözli az igazgatóságot ezen a téren és őszintén kívánja, hogy minden pénzügyi intézet követné az intézet példáját, mert akkor nem lehetne Magyarországon közgazdasági pangásról beszélni. A tőkefelemelésre szükség van. Hogy ehhez mit szólnak a részvényesek, az más kérdés. Szóló mindig meg volt elégedve a dividendával és úgy hiszi, hogy az intézet fejlődő akcióképességéből csak természetes lesz, hogy az intézet részvényesei a jövőben sem fognak panaszkozhatni. Az intézet cselekvőképességét csak emelni fogja az Agrár- és Járulékbankkal tervezett összeköttetés, melynek vezetésében ha részt vesz majd a jelzőlog hitelbank, ott sok munkára fog tért találni. Ott van a telepítés, parcellázás. Nem tagadja meg tehát az igazgatóság kérését, ahhoz a szankciót megadja; elfogadja az indítványt és üdvözli a férfiakat, kik ma az intézet élén állanak. Nagy hazai, országságos érdekű vívmánynak és nyereségnek tekinti az intézet tranzakcióját. Abból is csak nyereség háramolhat az intézetre, ha a francia pénzcsoporthal képviselői belépnek az igazgatóságba. (Éljen és helyeslés.)

Dr. Pollák Illés kijelenti, hogy egy kisebbség ügyvédjeként jelent meg, azok érdekeinek képviselőiként. Mielőtt a kérdéshez magához hozzászólna, a maga, dr. Gráner, dr. Könyg és két bécsi cég nevében öt kérdést intéz az igazgatósághoz, az ülést részleteire nézve.

Dr. Győrffy Gyula a tárgyalás menetére tess megjegyzést. Teljesen szokatlanunk tartja, hogy ily interpellációkkal a közgyűlés menete zavartassék. Ilyen interpellációkkal közgyűléseken éini nem lehet, mert ezzel palam et publice lehetne a legfontosabb üzleti érdekeket veszélyeztetni; fölszólítja az elnököt, hogy az interpellációra ne feleljen, azt írásban ne fogadjja el.

Gold Simon: A közgyűlésen — ugymond — elkalandósnak nem lehet. A közgyűléseken csak a napirendre tűzött kérdések fölött lehet határozni és tanácskozni. Tartásék meg az alapszabályokat és ne beszéljünk másról, mint ami a mai közgyűlés napirendjére van kinttve.

Bálint Ferenc az interpelláció mellőzését kéri. Az elnökség és igazgatóság nem hosszú vitákat, hanem meleg elismerést érdemel.

Elnök: Tudom, hogy kötelek nem vagyok arra, hogy válaszoljak az interpellációra, hanem udvariasságból megteszem. (Éljenzés.) Ami az Agrár-Bankra vonatkozó két kérdést illeti ebben a tekintetben csak az előterjesztésben közöltekre utalhatok. Különben is alakulóban levő üzletéről van szó és így az üzleti érdek sérelme nélkül annak minden részlete természetesen nem hozható nyilvánosságra. Az igazgatóság egyébként is itt a maga alapszabályszerű hatáskörében fog eljárni. (Helyeslés.) A harmadik pontra vonatkozólag, hogy minő árfolyam mellett adtuk át a részvényeket, azt felelhetem, hogy inkább köszönetet vártam volna, mintsem ilyen kérdést. E részvények olyan áron adtak el, amely majdnem kétszeresen jobb, mint az az ár, amelyet az 1848-iki tőkefelemelésnél eltrünk, s amikor a differencia az előadói és a tőzsdéi kurzus között 100 korona volt, míg ez most csak a felét teszi. Azt hiszem ezért sok köszönet illet. (Élénk éljenzés.) A negyedik kérdésre, hogy az új részvények birtokosai részesülnek-e az egész üzlet eredményeiben, válaszom az, hogy igenis részesülnek, mert a kombináció folytán biztosítva van az új kibocsátandó részvényeknek ez évre is az egész osztalék. Azt hiszem, ezért sem érdemletem szemrehányást. A mi végre az ötödik pontot illeti: hát látni, hogy ügyvéd urakkal van dolgom, mert üzletember soha sem merne volna hozzám azt a kérdést intézni, hogy a 40 millió kötvényből mennyi adatott el fix és mennyi opcióra, mert az intézet érdekeinek legnagyobb sérelme nélkül erre választ nem várhatna. Azt hiszem, ebben a tekintetben is csak köszönetet érdemletem (Élénk éljenzés), mert a mióta fennáll ez az intézet, Magyarországon oly fényes tranzakciók, mint ez a 40 millió, soha sem történt s nem is fog történni mert hisz a magyar állam-papirokénál is magasabb kurzust ért el. És ez a hála! Az interpellációit tisztelettel visszaadom. (Élénk éljenzés.)

Dr. Pollák Illés elismeri, hogy ő nem üzletember. Az üzleti életben, hála, ritkán fordul elő. A francia pénzcsoporthal se valami hazafias lelkesedés vezette, hanem számítás. Hazaszeretet sohase vezet a pénzügyleteket. (Ellemtmondás. Nem áll.)

Nem lehet tőle elvárni, kit így fogadtak, hogy háláról beszéljen. Egy intézet vezetőségének nem kell a kritikától tartani. Tessék meghallgatni azokat, kik 15.000 részvényvel vannak ebben az üzletben érdekelve. Sajnája, hogy az elnökség nem mál-tatja válasza kérdéseit. Megnyugvat kellett volna adni az iránt, hogy hol van az eddig elért haszon. Mihelyt a kormány jelenlegi elnöke távozott ez intézet vezetésétől, ennek az intézetnek nivója leszallt. (Heves ellemtmondás.)

Elnök: Tessék tudomásul venni, hogy 30 év óta ugyanegy szellemben, ugyanabban a bevált és országos elismerést kivított szellemben vezetem ezt az intézetet és így ilyen támadásra nem adtam okot. Hogy volna itt bármiféle változás képzelhető?

Dr. Pollák Illés: Hirlapi cikkekből olvassuk, hogy mily nagy, fényes jövőnek nézünk élébe a francia tőke beözönlésével.

Elnök: Kérem, maradjon a tárgynál.
Dr. Pollák Illés: Konstatálja, hogy beszélmi nem engedték és ezért jegyzőkönyví óvast emel.

Dr. Szivák Imre elismeri dr. Pollák jogát a kritikában, ha arra komoly tárgyi alapja van. De most nincs. Mert azt mondani, hogy a mult vezetés az intézetet a legnagyobb nivóra emelte, de mihejyrt a volt vezetősélelment távozott, az intézet lerántatott volna színvonalaról, az komoly vád, melyet alapos jog nélkül emelni nem szabad. (Zaj. Éljen Beck! Ili-káltások.) Az elnök nyilatkozatában nem volt tussolási szándék, de hogy üzleti titkokat vigyünk a piacra, odáig menni nem szabad; az igazgatóság között mire fog fölhasználtatni a telpénz. A francia tőke beözönlése egy lépés az emancipáció felé az osztrák vagy német tőkéktől. Ha 40 millió francia pénzt ide be lehetett hozni, az a francia tőkepénzes bizonyára tudja, hogy a pénze jól van elhelyezve. Ez őt, a magyar részvényt bizonyára tel-

jesen megnyugtatja. A történet támadás után formális indítványt is terjeszt elő, hogy az intézet vezetőségének elismerés szerzessék. (Zajos éljenzés.)

Dr. Neumann Miksa titkár fölolvassa az igazgatóság határozati javaslatát.

Dr. Gráner Ernő kijelenti, hogy az ő megbízói aggodalommal láták, hogy az intézet mostani tranzakciója nem teleg meg az intézet által mindenkor tanusított konzervatívizmusnak. Ellenzi az alapszabály-módosítást, mert az nem teleg meg a kereskedelmi törvénynek. Azt fejtegeti, hogy az intézet túllépte hatáskörét, mert az intézetnek nem volna szabad egy más intézet ősszes részvényeit megvenni.

Dr. Bamberger rámutat arra, hogy az igazgatóság javaslatában egyenesen meg van mondva, hogy az intézet hatásköré változatlan marad.

Dr. Győrffy Gyula csodálkozik azon, hogy a magyar ügyvédi kar három tekintélyes tagja megjelenik egy közgyűlésen, hogy a részvényesek zsebeit képviseljék. Ilyet még sohasem hallottak. Ezen az alapon nem lehet az ügyvéd urakkal ebben a teremben szóba állani. A magyar ügyvéd képviselhet mindent, de arra még nem volt eset, hogy részvényesek zsebeit is képviseljék. Ez a közgyűlési terem nem törvényszéki terem. Ide nem kellett volna eljönni a magyar Lebloisnak, Laborinak. (Derultság.) Ebben a teremben azt mondani, hogy Beck Nándor alatt ez az intézet hanyatlik, ez abszurdum. Hiszen harminc esztendő óta ő a vezérigazgató és egy szellemben dolgozott a bank volt fényes nevű elnökével, akinek tradíciói itt élnek. Pollák mindent meglátad, még a sajtót is. Hibáztatja Pollákok, hogy egy osztrák tőkés érdekeit képviseli itt oly módon melylyel le akarja rántani ennek az intézetnek tekintélyét. Ez az eljárás is mutatja, hogy mi az osztrák tőkétől soha jót ne várunk. Nem volt tehát hazafias cselekedet ez a fölépés. Szóló kijelenti, hogy elfogadja az elnökség előterjesztését. A magyar Laborik rosszul osztották föl maguk között a munkát.

Dr. Pollák Illés: Ez is mind a tárgyhoz tartozik?

Elnök: Legalább is annyira, mint amiket dr. Gráner mondott.

Dr. Győrffy Gyula: Soha a tárgytól el nem térlek, de koncedálok hogy eltértem a tárgyról, mert hiszen őt és társait kell követnem. A tárgytól való eltérést önk engedték meg maguknak, nem én. Véleményem, hogy minden aggály nélkül elfogadható az igazgatóság előterjesztése.

Dr. Pollák lltés: Csodálkozik hogy dr. Győrffy ügyvéd találja olyan visszának a helyzetet, hogy egy ügyvéd képvisel itt érdekeket. Neki tudnia kell, hogy ügyvéd mindenütt megjelenhet. (Szavazzunk! Szavazzunk!) Ha szóló is, mint részvényes szólhat volna föl és nem mint ügyvéd, ő is beleesett volna abba a szenvedélyes hangba, melybe Győrffy Gyula, a részvényes esett. Ő nem fejezette be mondatát, abból amiket tehát mondott, senki sem olvashatta ki azokat, amiket neki Győrffy impudat. Azután támadja a sajtót. (Nagy ellemtmondás. Óriási láрма.)

Dr. Győrffy Gyula személyes kérdésben kérészt. Szóló soha az ügyvédi pályát össze nem tévesztette más kötelességeivel.

Elnök: A vitát bezárja és konstatálja dr. Pollák állításával szemben, hogy ő nem vonta meg dr. Polláktól a szót. Dr. Pollák maga állt el a szótól. A kérdést föltesszi: elfogadják-e az igazgatói előterjesztést? (Fólkáltások: Igen! Nem!)

Elnök elrendeli a szavazás és kiküld egy szavazatszedő bizottságot. Félóra szünet után jelenti, hogy beadott 2894 szavazat, ebből a határozati javaslat ellen szavazott 729 részvény, míg 2165 mellette szavazott. A határozati javaslat tehát túlnyomó nagy többséggel határozati emelkedett.

Az új igazgatósági tagok közfelkialttással való megválasztását újból indítványozza dr. Ulman Pál.

Pollák Illés ezt ellenzi és a szavazás elrendelését követeli.

Dr. Beck Gyula igazgató a szavazás megejtésére vonatkozó eljárást közli.

Elnök a szavazást elrendeli és ennek megejtése után eredményként kihirdeti, hogy Thors J. Henrik és Dorison Lajos választattak meg új igazgatósági tagokul.

Elnök a közgyűlést a szavazás eredményének kihirdetése után berekeszti.

Dr. Szivák Imre indítványozza, hogy az igazgatóság iránti bizalom kifejezésére vonatkozó indítványára fölött döntson a közgyűlés. (Általános zajos helyeslés.)

Elnök köszönettel fogadja a személye és az igazgatóság iránti bizalom kifejezésre jutó bizalomnyilvánítást és kijelenti, hogy tovább is azon lesz, hogy az intézet virágozzék és fejlődjék.

Elnök a közgyűlést zajos éljenzés közepette fél 3 órakor berekeszti.

Az iparfelügyelők első jelentése.

Budapest, július 20.

Az 1893. évi XXVIII. t.-cikk, mely nálunk az iparfelügyelet törvényes alapra fektette, kötelezi a kereskedelemügyi minisztert, hogy az iparfelügyelők működéséről évenként jelentést tegyen a törvényhozásnak. A törvény e rendelkezésének az eddigi kereskedelemügyi miniszterek akképp tettek eleget, hogy saját évi jelentéseik keretében röviden az iparfelügyelők tevékenységére is kiterjeszkedtek.

Hegedüs Sándor kereskedelemügyi miniszter mindenre kiterjedő figyelme, erős szociálpolitikai érzéke szakított az eddigi gyakorlattal és a külföldi államok mintájára, külön önálló kötetben adta ki a magyar iparfelügyelőknek az 1899. és 1900. években kifejtett működéséről szóló jelentéseit.

A majdnem 30 levnyi kötetet *Szerényi József* miniszteri tanácsosnak, Hegedüs miniszter nagy koncepciójú munkatársának, akinek szakosztályához az iparfelügyelet is tartozik, tömör és az iparfelügyelők egész tevékenységét megvilágító előszava vezeti be, melyből örömmel értesül minden szociálpolitikus, hogy a jövőben évről-évre megjelennek az iparfelügyelők munkásságáról szóló jelentések, hogy majdan ezek — amint a külföldön már régebben így is van — ipari munkásaink gazdasági és szociális életviszonyainak megítélésére a leghivatottabb tényezőkké válhassanak.

Hegedüs Sándor, míg ezzel a nagy horderejű intézkedésével egyrészt az iparfelügyelet tevékenységét a nyilvános ellenőrzés és kritika alá bocsátotta, a mi az eredményes működésnek egyik eszköze, addig másrészt a magyar szociálpolitikai forrásmunkák alapjait vetette meg — egyaránt szolgálva az elméleti és a gyakorlati szociálpolitikusoknak, akik nálunk eddig pozitív adatok hiányában szabad és világos áttekintéssel a hazai munkáviszonyok felől nem igen rendelkeztek.

Az egyes kerületi iparfelügyelők jelentéseit megelőzi *Magyarits* Agost ipari főfelügyelőnek összefoglaló jelentése, melyből s az egyes külön jelentésekből a következő érdekesebb adatokat emlíjük ki.

Az 1899-iki évben az iparfelügyelők és a megbízott szakközvegek 2719 gyártelepet vizsgáltak meg; az építési iparfelügyelők, aki ez évben kezdte meg működését, 185 építkezést vizsgált; így az összes vizsgálatok száma 2904 volt. A megvizsgált telepek közül 2371 telep motorikus erővel, 3898 motorral, összesen 174.537 lóerőnyi munkaképességgel dolgozott; 348 telep motor nélkül. A megvizsgált telepeken 131.636 alkalmazott volt, akik közül 8451 mint kereskedelmi vagy műszaki tisztviselő, vagy mint művezető volt alkalmazva, 117.971 mint gyári munkás és 5214 mint tanonc. Nemre nézve az alkalmazottak között 111.544 férfi és 20.092 nő; korra nézve 105.560 18 éven felüli és 26.076 ezen aluli volt. A munkások napi, heti vagy átlagos napi, hetibére vonatkozólag az iparfelügyelők jelentéseiben adatokat nem találunk. Az építkezésnél 11.429 egyén talált alkalmazást.

Igen érdekesek a jelentések azok a részei, melyek az iparfelügyelők által konstataált hiányokra és rendellenességekre vonatkoznak. Ezeknek a száma 1899-ben 16.136 volt, melynek pótlása iránt a kerületi iparfelügyelők haladéktalanul intézkedtek. Legnagyobb számban fordultak elő hiányok a munkarendre (263), munkakönyvekre (131), munkásjegyzékre (423), gőzkazánok és gőzvezetésekre (465), szijkorongok, hajtósíjak elburkolására (809) és kötszerekre vonatkozó (653) rendelkezések körül.

A tapasztalt hiányok nagy számát a kerületi iparfelügyelők részint annak tudják be, hogy a munkaadók egy nagy részénél a munkávédelmi intézmények iránt nincs meg a kellő érzék, részint pedig, hogy az illetékes hatóságok a mulasztókkal szemben nem járnak el kellő erőlylyel. Ipari életünk haladása — remélhetőleg — így irányban is meghozza a kívánt eredményeket. Az 1899-ben előfordult balesetek száma 10.042 volt; a balesetet szenvedettek közt volt 9649 férfi és 393 nő. Könnyű sérülés: 5005, súlyosabb 4946, halálos kimenetelű 91 volt. A sérült munkások közt baleset elleten biztosítva volt 5575; nem volt biztosítva 4467. Legtöbb baleset a vas- és fémiparban (2477), a gépiparban (1835), a járműiparban (1275), fordult elő; legkevesebb a sokszorosító-iparban (2), ruházati (11) és az üdítő-iparban (34). A balesetbiztosítás, mint a fenti szám is mutatja, sajnos, lassan terjed. A kötelező balesetbiztosítás kérdése mind égetőbbé válik. Nagyobb telepeken majd mindentűl biztosítva vannak a munkások; a biztosítási díjakat is többnyire teljesen a munkaadók sinlik; néhol azonban 1—2 százalékot levonnak a munkabérből. Az egészségre ártalmas befolyások elhárításával az iparfelügyelőknek sok bajuk volt. Es e tekintetben akárhány jelentés erősen panaszodik, hogy az iparfelügyelők ily

irányú törekvéseit nem csupán a régebbi gyárak kezdetleges berendezései, hanem a munkások ellenállása is bénította. Munkásjóléti intézmények tekintetében még a kezdet kezdetén állunk; vannak ugyan munkásoklakások, gyári étkezők, fürdők, iskolák, könyvtárak — de nagyon is szorványosok; általánosan elterjedve nincsenek. Végül megemlékezik az összefoglaló jelentése a sztrájkról is, amely öt esetben tört ki. A sztrájkok jobbára egyszerűleg értek véget.

Az iparfelügyelőknek 1900. évi működéséről a következő szám adatok beszélnek. A 9. ker. iparfelügyelő a kerületbe beosztott 9 segédfelügyelő közreműködésével az 1900. év folyamán összesen 3317 ipartelepet vizsgált meg, ehhez járul még 127 építkezési vizsgálat, úgy, hogy a megvizsgált telepek száma 3465. A megvizsgált telepek közül 2855 dolgozott motorikus erővel, 462 e nélkül. A megvizsgált ipartelepeken alkalmazottak száma 164.390 és pedig: 11.700 kereskedelmi és műszaki tisztviselő vagy művezető, 146.469 gyári munkás és 6221 tanonc. Nem szerint 137.548 férfi és 26.842 nő; kor szerint 149.700 18 éven felüli és 14.690 18 éven aluli. A nők számaránya a férfiakéhoz viszonyítva, jelentékenyen mondható; a jelentések nem terjeszkednek ki a nők családi állapotára és arra, hogy mi készítette őket munka elvállalására. Ily irányban legutóbb a németországi iparfelügyelők évi jelentései foglaltak igen érdekes adatokat magukban.

Az iparfelügyelők által az 1900. évben megállapított hiányok száma 16.136 volt, annyi mint az előző évben; az észlelt hiányok természetese is, számaránya is nagyjában megegyezik az előző évével.

Baleset 12.103 volt, mely számból 11.558 esik férfi és 545 női munkásra; könnyű sérülés volt 6932, súlyos 5019 és halálos 152; a sérült munkások közül 6541 biztosítva volt, 5562 nem. Legtöbb baleset a gépiparban (2393), vas- és fémiparban (2116) fordult elő. A balesetek száma az előző évéhez képest jelentékenyen emelkedett; de ez nem a balesetek számának szaporodását mutatja, hanem a bejelentési kötelezettség pontosabb teljesítését is.

Sztrájk az 1900-ik évben négy volt; mindnyája kölcsönös engedékenységgel csendesen elsimult.

Az évi jelentéseket bezárja dr. *Szegedi Mészáros* Elemér orvos iparfelügyelőnek a tüdővészről és az ellene való védekezésről szóló érdekes és tanulságos értekezése.

Ezek a nagy vonásokban vázolt adatok eléggé bizonyítják, hogy az iparfelügyelők kar nehéz és nemes hivatásának teljes tudatában van és iparkodik megvalósítani azokat az intenciókat, melyek a kereskedelmi kormányt ennek az intézménynek vezetésénél és irányításánál áthatják. Δ

Hetiszemle.

Budapest, július 20.

Gabonaszület. (*Reich Jenő és társa* jelentése a *Budapesti Napló* számára.) Az időjárás a leolyt hét folyamán tartósan száraz és derült maradt. A hőmérséklet állandóan magas volt és csapadék csak szorványosan fordult elő. Az aratási és eséplési munkálatokat teljes erővel folytatják és ki kell emelnünk, hogy az eredmények felől beérkező hírek még mindig annyira különbözőek, hogy határozott képet csak e eséplés befejezése után lehet majd alkotni. A minőségek, tekintettel a száraz időre, mindenesetre szépek és úgy szem- mint színe nagyon kielégítőek. Az e hét elején megjelnt hivatalos termésbecslés búzában 35.512.716 mm. (a tavalyihoz viszonyítva — 2.921.455 mm.), rozsban 11.690.380 mm. (+ 462.260 mm.), árpában 10.222.087 mm. (— 1.508.741 mm.), zabban 9.609.095 mm. (— 688.643 mm.) eredményt vár.

A külföldi piacokon szilárdabb irányzat érvényesült, a nélkül azonban, hogy a forgalom megélénkülését is magával hozta volna. A szilárdulás az amerikai piacokról indult ki. Kezdetben a tengeri termő vidékekről beérkezett esőhírekre csendes volt ugyan a hangulat, utóbb azonban az irányzat az északnyugati országokból jelentett kedvezőtlen aratási hírekre, a látható készletek jelentékeny csökkenésére és jó kiviteli üzletre, megszilárdult. Az uralkodó forróság is egyes országokban a tavaszi buzaföldeknek 20% kárt tett; a Bradstreets becslése szerint a buzaállomány a múlt hét óta 1.842.000 bushellel, tengeri 178.000 bushellel csökkent. Angliában a tengerentúli jegyzésekre a hangulat szilárd volt ugyan, a fogyasztás azonban tartózkodó maradt. A franciaországi terméseredmény az eddigi becslések szerint 3.851.000 hektoliterrel, gyengébb mint tavaly, az irányzat e mellett lassan emelkedő volt. A német piacok ismeretes terméshiányuk dacára lanyhák maradtak és csak később javultak Páris és New-York magasabb jegyzésére, habár így sem haladták túl a multheti jegyzéseket. A többi kontinentális piacokon a forgalom nem tud megélénkülni és nyomott árak mellett is csekély az üzleti tevékenység.

Nálunk a forgalom az összes gabonacikkben gyenge volt és kenyérmagvak oszlokkonó irányt követtek. Takarmányokké ennek ellenében alig változtak, sőt árpa szilárd volt.

Az üzleti forgalomról e héten a következőket jelenthetjük:

Búza az egész hét folyamán gyengén volt kínálva, kereslet azonban szintén nem volt észlelhető és a malmok vásárlásaiban éppen csak a legszükségesebbre szorítottak; a forgalom így szerény maradt és a tulajdonosok kényszerülve voltak árendényeket adni, melyek futólagos javulás mellett egyenlegként 5 fillért tesznek ki új buzákból waggonáru már valamivel bővebben érkezik és száraz, nehéz minőségű és nagyobbára jó színűnél fogva a malmoknál könnyen voltak elhelyezhetőek. Az árak 7.80—8.25 K. között váltakoztak 3 óra helyben. Az összefoglaló 90.000 mm. A hethozatalok 83.400 mm.-át tesznek ki, elvitték 9643 mm.-át.

Rozs (uj) banem is bőven, de elég jól van kínálva, míg eddigés alig mutatkozott. A fogyasztás tartózkodó maradt és a kiviteli részére is csak csekély volt a kereslet. Az irányzat így lanyha maradt és az árak majd naponként visszaestek. Nyíri származékú áru is csak a budapesti árak viszonylatában volt értékesíthető. A múlt héthez viszonyítva 15 fillérről olcsóbb áratok jegyzünk, melyek minőség szerint 6.80—6.95 K. között alakulnak budapesti paritásra, míg helyben 7.05—7.10 K.-ig 3 óra volt elérhető. Érmihályfalván 6.30. Debreczenben 6.35, Nyiregyháza 6.25 K. fizettek. Ö rósz üzletelen.

Árpa (takarmány- és hantolási előokra) (uj) ennek ellenében szilárd volt, a kínálat csak mérsékelt, míg gyárosok jó keresletet tanúsítottak és 10—15 fillérről magasabb árakat is fizettek. Minőség szerint 6.10—6.40 koronáig jegyzünk. Ö áru üzletelen. Állomásokon átvéve jók árakban az üzlet egyelőre csak mintázott ajánlatokra szorított. A minőségek nagyon különbözőek, de jó áru is elég gyakran fordult elő.

Zab kezdetben lanyha irányzatú volt és árban csökkent, később a hangulat barátságosabban alakult ugyan, a nélkül azonban, hogy ezzel a forgalom is megélénkült volna. Az árak változatlanok. Szin és tisztaság szerint 7.10—7.40 koronát jegyzünk helyben.

Tengeri is csak gyengén van forgalomban. Kőbánya részére és továbbállítás céljaira néhány ezer mm. 3 fill. ráfizetéssel aug. kötések ellenében eseretelt. Dohos tengeri 4.60—85 K. között adatott el. Állomásokon átvendő ajánlatok el vannak hanyagolva; a Tiszavidéken 4.60—85 között jegyeznek, míg budapesti paritásra 5.27 $\frac{1}{2}$ —22 $\frac{1}{2}$, helyben 5.35—30 K. fizettek. A hét végével a hangulat valamivel kellemesebb.

Olajmagvak. Káposztarepos (készáru) gyengébben van kínálva és szilárdabb irányzatú volt. Ca. 50.000 mm. forgalom mellett budapesti paritásra 12.50—60 K. körül fizettek. Bánáti repce csak kisebb tételekben kerül a piacra és 12.15—25 K. ér el budapesti paritásra. Káposztarepos 1901. augusztusra alig kötöttet és 12.75—12.90 K. között mozgott.

Liszt. (*A Budapesti Napló* tudósítójától.) A lisztüzlet irányzata e héten is nyugodt volt. Malmaink eladásait csak engedmények alapján hozhatták létre, de még így is a forgalom a lehető legminimálisabb maradt. Korábbi kötésekre csak vonatva történnek átvételek és csak a sőtét lisztfajták azok, amelyek különbözőbb keresletnek örvendenek. A külföldi üzlet nyugodt, eladások alig fordultak elő.

Átlagos budapesti jegyzések 100 kilogrammonként, zsákosítól Budapesten szállítva:

Szám:	0	1	2	3	4	5	6
Ar kor.	24.60	23.70	22.80	21.90	21.60	21.30	20.20
		7	7 $\frac{1}{2}$	8			
		18.70	16.—	10.40			
Finom korpa:							
Ar: korona	8.70					8.70	
Dara:		AB	C				
		25.20	24.20				

Vetőmagvak. (*Mauthner* Ödön tudósítása.) *Muharmag* és *tarlórépamag* igen erős mértékben szorgalmaztatott. Jóllehet a bajor eredetű tarlórépamag ára mintegy 50 százalékra emelkedett, mégis megbízhatóságánál fogva ezen minőségű áru részesült előnyben. *Ószi káposztarepos* takarmányozási előokra a legkeresettebb cikke közé tartozik és öregszerű feketé finomhéjú áru könnyen helyettesített el 2—3 koronával a napiáron felül. *Ószi borsó* némileg vásároltatott, *ósi búkköny* és *homokbúkköny* azonban eddig még nem ajánlatott. *Biborhermag* nagyobb mennyiségben kínáltott, de csak alacsonyabb árak mellett talált vevőre. Külföldi jelentések szerint a *fümagvak* — különösen a csemőös ebir és jubensenkész aratási kilitása igen kedvezőnek mutatkozik.

Szuszület. (*A Budapesti Napló* tudósítójától.) A múlt vasárnapon közzétett június havi szeszforgalmi kimutatás apadást mutat a múlt év megfelelő időszakának forgalmához képest; oka ennek az, hogy tavaly a viszonyok kedvező iordulata következtében mi szállítottunk szeszt Ausztriába, ezidén pedig a megfordított viszony al fenn, az osztrákok hozzánk küldik szeszfeleslegüket. Baj ebből — legalább egyelőre — szeszpiacunkra nem keletkezhetik, mert a belföldi készletek jelentéktelenek és pár ezer hektoliterrel több vagy kevesebb a jelen körülmények közt szerepet nem játszik. Élénk forgalom mellett elkeit: nyersszesz finomított részére 42.—42.50, finomított szesz nagyban 116.—116.50, kicsiben 117.—118.—, koronával, denaturált szesz olcsóbb, nagyban ára 83.—84.—, egyes hordókban 35.—36.— korona, ingyen hordóban, helyben.

Ipar és kereskedelem.

Külföld. A szerb király Thaly Emil miniszteri tanácsosnak a Duna Gőzhajósi Társaság magyarországi képviselőjének, a Takovarend nagytisztú keresztyét a csillaggal adományozta.

Pestis-ellenes intézkedések a vasúton. A személyforgalmat Törökországból Ristovatzon át Szerbiába egészségügyi intézkedés folytán 19-ikétől kezdve beszüntették. Szerbiából Törökországba a személyforgalmat fentartják ugyan, de az utasoknak Ristovatz és Zibeftsoke határállomások között mintegy 250 méternyi utat gyalog kell megtenniük.

Szészárak. A kontingens nyersszes ára Budapesten pénzben 42.— korona, áruban 42.50 korona Bácsban 40.80 korona pénzben, illetve 41.— korona áruban.

Budapesti sertés-konsumvásár. A ferenfvárosi petróleum-rakodónál lévő székcs-íróvárosi sertés-konsumvásár árjegyzése 1901. évi július 20. Készlet 195 darab. Erkezett 1542 darab. Összesen 1787 darab. Eladott 1415 darab. Maradt 322 darab. Napi árak: 120—180 kilogramm súlyban 86—90 koronáig, 220—280 kilogramm súlyban 86—90 koronáig, 320—380 klg. súlyban 84—90 K.-ig. Óreg nehéz páronkint 400—500 kilós 80—85 koronáig. Malac 74—84 korona. A vásár hangulata élénk volt.

A budapesti gabonátözsde.

Budapest, július 20.

Mérsékelt kínálat mellett új buzáért 2½ fillérrel magasabb árakat fizettek. Új rozs nyugodt forgalom mellett változatlan. Repce és árpa szilárdan tartott.

Eladott: Búza. Tiszavidéki: 100 mm. 80 k. 8 K. 20 f., 100 mm. 79.5 k. 8 K. 20 f. Cservenkai: 4000 mm. 74.4 k. 7 K. 82½ f. Raktárú: 2200 mm. 77 k. 7 K. 92½ f., 1420 mm. 77.5 k. 7 K. 87 f., 000 mm. 76 k. 7 K. 70 f. Új búza. Tiszavidéki: 400 mm. 80 k. 8 K. 25 f., 500 mm. 78.5 k. 8 K. 22½ f., 100 mm. 80 k. 8 K. 20 f., 600 mm. 79.5 k. 8 K. 20 f., 100 mm. 78.5 k. 8 K. 20 f., 600 mm. 78 k. 8 K. 20 f., 100 mm. 80 k. 8 K. 15 f., 400 mm. 79 k. 8 K. 12½ f., 100 mm. 80 k. 8 K. 05 f., 250 mm. 78.5 k. 8 K. 02 f. sárga, 300 mm. 77.5 k. 7 K. 95 f. 200 mm. 78 k. 7 K. 60 f. Bihari: 500 mm. 79.5 k. 8 K. 10 f., 100 mm. 78.8 k. 7 K. 95 f. Mind három hónapra. Rozs (új): 600 mm. 6 K. 92 f. paritás 800 mm. 6 K. 80 f. paritás. Árpa (új): 500 mm. 6 K. 85 f. Repce (új): 100 mm. 12 K. 80 f. paritás (bánsági). Késpénzfizetés mellett.

A készárú hivatalos jegyzése a budapesti árú- és értéktözsde szokásai szerint késpénzben 50 kilogrammonként — a minőség hektoliterenként és kilogrammonként.

Table with columns for 'Tiszavidéki', 'Fehérgyógyi', 'Pestvidéki', 'Bánsági', 'Bácskai', 'Egyéb gabonacombók', 'Rozs', 'Árpa', 'Zab', 'Tengeri', 'Repce', 'Kéles'. It contains detailed price listings for various grain types and quantities.

A határidőszület folyamán a következő k tételek körtének: Búza októberre: 8.— 8.01—8.— 8.01—8.02 Áprilisi búza 1902. 8.35—8.86—8.87 Rozs októberre 6.77—6.78—6.79 Zab októberre 6.33—6.34 Tengeri júliusra 5.35 Májusi tengeri 1902. 5.09—5.10—5.08—5.09 Augusztusi repce 12.85—12.90

Déli egy órákor a következő záróárakat állapították meg hivatalosan a tőzsdén: Búza októberre 8.01 " 8.02 " Áprilisi búza 1902. 8.37 " 8.38 " Rozs októberre 6.78 " 6.79 " Zab októberre 6.35 " 6.36 " Tengeri augusztusra 5.88 " 5.89 " Májusi tengeri 1902. 5.09 " 5.10 " Repce augusztusra 12.80 " 12.90 "

Délután fél órákor zárul: Búza 1901. októberre 8.02—8.03 Rozs októberre 6.77—6.78 Zab októberre 6.36—6.37

Tengeri júliusra 5.37—5.38 Májusi tengeri 1902. 5.10—5.11 Repce augusztusra 12.65—12.75

A budapesti értéktözsde.

A mai tőzsde irányzata csendes volt. Az üzletelenség és a Németországból beérkezett hírek alapján a spekuláció tartózkodó volt. A zárlat csendes. A helyi piac teljesen szünetelt. A délitözsde, csekély bécsi vételek következtében, javultabb árfolaamokat hozott felszínre. A zárlat kedvezőbb.

A valuták és érváltók változatlanok.

As előtözsde gyenge.

Kötöttek: Magyar hitelrészvény 637.—638.75. Osztrák hitelrészvény 633.—634.50. Államvasutak 637.50—640.— korona.

A délitözsde kedvezőbb.

Jegyzetek: Magyar hitelrészvény 639.—640.—. Osztrák hitelrészvény 634.—635.50. Államvasuti részvény 639.50—640.50. Jelzálogbank részvény 452.—. Közúti vasút 574.— korona.

Forgalomból került továbbá: Magyar aszfalt 255.—260.—. Városi villamos vasút 283.—284.—. korona.

Utótözsde. A 4 órai zárlatok maradtak:

Osztrák hitelrészvény 636.— Magyar hitelrészvény 641.50. Leszámlitoló bank 431.—. Rimamurányi vasmű részvény 450.—. Osztrák-Magyar államvasút 640.—. Közúti vasút 573.50. Villamos vasút részvény 283.— korona.

A budapesti terménytözsde.

A terményüzletben a szezonzerű hangulatnak megfelelően alakultak az árak és végül a terményüzleti árjegyző-bizottság hivatalosan a következő árfolyamokat állapította meg:

Jegyzetek: Heremag: lucerna magyar — korona, vörös aprószemű — korona, vörös erdélyi — korona, vörös bánsági — korona, középszemű — korona, nagyszemű — korona. Disznózsir: budapesti: 49 — 49.50 korona, vidéki — korona. Táblaszalonna: légszárított vidéki — korona, városi 4 darabos 40.—40.50. korona, 3 darabos 42.—42.50. korona, füstölt — korona. Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség 12.—12.25 korona 120 darabos — korona, 100 darabos 13.25—13.75 korona, 85 darabos 15.—15.50 korona, azonnali szállításra. Szerbiai szokás szerinti minőség 10.50—11.— korona, 100 darabos 11.75—12.25 korona, 85 darabos 13.25—13.50 korona. Szilvaiz: szlavóniai 19.25—20.— korona, szerbiai 17.75—18.25 korona, azonnal való szállításra.

A bécsi gabonátözsde.

Bécs, július 20. (A Budapesti Napló telefonjelentése.) A meleg, száraz idő úgy Ausztriában, mint Magyarországon rendkívül kedvező volt az aratási munkákra nézve s azok gyorsan haladnak. Mennyiség tekintetében középszerű győngye aratást várnak, de a minőség mindenképpen kielégítő. Az osztrák földmívelési minisztériumnak a hét végén kiadott jelentése általában jó minőségű termést ígér. A magyar földmívelési kormány heti jelentése szerint Magyarországon a búzatermés ismét 700.000 métermázssával ígér kevesebbet s hivatalos becslés szerint most 25-5 millió métermázssára tehető.

Azok a híresztelések, amelyek arról szólnak, hogy Magyarországon a cseplés eredménye kedvezőtlen, nem hatottak aggasztóan s az itteni piacon a forgalom megkezdésekor a magartartás hanyatló volt s a külföldi piacok lánnya jelentéseire az áruforgalom megakadt s eladások felé hajlott. A két napos reakció következtében az irányzat kedvezőbb lett s az árfolyamok, az osztrák jelentés folytán és a külföld szilárdsága, különösen az amerikai piac erőssége következtében néhány fillérrel emelkedtek; búza és rozs árfolyama azonban a múlt hetéhez képest mégis 12—11 fillérrel maradt hátrányban; valamivel gyöngébb volt régi tengeri is, zab és ideai tengeri 2—4, repce 15 fillérrel volt magasabb.

Jegyzetelték: búza ószre 8.23, rozs ószre 7.15, zab ószre 6.67, tengeri szeptember-októbertre 6.78, tengeri május-júniusra 5.41, repce augusztus-szeptemberre 13.40—13.50 korona.

A készárú piacon a héten csak rozsban volt nagyobb üzlet. E cikkben noha erős kínálat mutatkozott, az árak állandóan estek s a hét végén 15 fillérrel olcsóbb lett e cikk, míg búza 5 fillérrel. Búza árnylag győngye kínálat mellett s nagyon is csekély forgalomban tartott volt ma, de azért a 15 fillérnyi győngülése megmaradt. Rozs 15—20 fillérnyi heti hanyatlást mutatott fel.

Eladott búza: 78 kg. 7.05 K. Érsekújvárról 78.5 kg. 7.90 K. és 80 kg. 7.90 K. Szegedről, régi áru: 77 k. 7.90 K. Surányból. Rozs: 6.95 K. N.-szombatból, 5.83 K. Galgóczról, 6.65 K. B.-Gyarmatról, 73 k. 7.35 K. Matz-leindörből. Árpában csak információkról lehetett szó az árakat illetően, de különben ez a cikk kedvezően állott; urasági áru 7.25 K. Dombóvárról, kis tételekben 7 K. Pozsonyból, 6.90 K. Wartbergből, 7.25 K.

Prágából Tengeri 5.80—5.85 K. állott s 5 fillérrel szilárdult. Zab 5 fillérrel olcsóbb lett; magyar zab minőség szerint 7.55—7.95. Liszt irányzata pangó üzlet következtében lánnya volt s finomabb minőség 20 fillérrel olcsóbb. Korpa változatlanul bágyadt.

A bécsi értéktözsde.

Az előtözsde nagyon csöndesen indult, de később valamivel javult az alaphangulat. Déli tőzsdén változatlan volt a hangulat. Zárlatok pangás uralkodott.

Bécs, július 20. (Magyar értékek zárlata.) 4½-os aranyáraké 118.40. Tiszai és szegedi kölcsön sorsjegye 143.60. Magyar vasúti kölcsön ezüstben 100.45. Magyar keleti vasúti állami kötvény 118.50. Magyar leszámlitoló- és pénzváltóbank —. Rimamurányi vasműrészvény 446.—. Magyar koronajáraké 93.05. 4½-os Magyar földterem. kötvény 93.00. Magyar hitelbank részvény 644.—. Magyar nyeremény kölcsön sorsjegye 173.—. Kassa-oderbergi vasúti részvény 350.50. Magyar kereskedelmi bank —, Magyar cukoripar —.

Bécs, július 20. (Osztrák értékek zárlata.) 4½-os papírjáraké 99.10. 4½-os osztr. aranyáraké 118.30. 1890-os sorsjegye 139.50. Osztrák hitelsorsjegye 389.—. Angol-osztrák bank 271.—. Bécsi bankgyűléslet 445.00. Osztrák-magyar bank 1645.—. Déli vasút 92.—. Dunagőzhajózási részvény 790.—. Dohányrészvény 285.00. Császári és királyi arany 11.32. Német bankváltó 117.45. 4½-os ezüst járadék 99.05. Osztrák koronajáraké 95.70. 1864-iki sorsjegye 206.50. Osztrák hitelintézeti részvény 636.50. Unionbank 239.—. Osztrák Länderbank 403.—. Osztrák-magyar államvasút 640.—. Elbavölgyi vasút 486.—. Alpeisi bánya részvény 425.50. 20 frank. arany 19.02. Londoni váltóór 239.60. Bécsi Tramway Litt B. 236.—. Bécsi Tramway Litt A. 241.—. Lipót kohó —. Az irányzat tartott.

Bécs, július 20. (A Budapesti Napló tudósítójának telefonjelentése.) A délutáni magánforgalomban a zárlatok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 637.50. Magyar hitelrészvény 645.—. Angol-Osztrák bank 271.—. Bécsi bank egyesület 445.—. Union bank 540.—. Länderbank 403.50. Osztrák-magyar államvasút részvény 641.—. Lombard 92.—. Elbavölgyi vasút 487.00. Északnyugati vasút részvény 386.00. Dohányrészvény 286.—. Rimamurányi vasmű 448.—. Alpeisi bánya részvény 426.—. Májusi járadék 99.10. Magyar korona járadék 93.05. Török sorsjegye 101.50. Német birodalmi márka 117.50—, Napoleon d'or 19.03.

Külföldi értéktözsde.

Berlin, július 20. (Tiszai tudósítás.) A mai tőzsdéforgalomban bankok szilárdan voltak arra a hírre, hogy a Rheinische Bank érdekelten létre jött a segélykötés. Csak osztrák hitel volt gyenge Bécsre. Bányaárteké bágyadtak és árfolyamaik ingadozó. Járadékok csendesek, de tartottak. Vasutak nagyon csendesek. Prinz Heinrich-részvények jól tartották magukat. A második órában nagyon kicsiny volt a forgalom. Magánleszámlitolási kamatláb 2½/100.

Berlin, július 20. (Zárlat.) 4½-os papírjáraké —. 4½-os osztrák aranyáraké 100.75. Elbavölgyi vasút —. Magyar koronajáraké 93.90. Osztrák-magyar államvasút 137.—. Kassa-oderbergi vasút —. Bécsi váltóór 85.05. Magyar vasúti beruházási kölcsön 103.—. Alpeisi bánya részvény —. Disconto-Commandit 175.—. Altalános villamosság Edison 177.—. Gelsenkirchen 161.60. Laura-kohó 181.25. 4½-os ezüstjárdaké 99.—. 4½-os magyar aranyjáraké 99.90. Osztrák hitelrészvény 199.75. Déli vasút 22.40. Károly Lajos vasút —. Orosz bankjegye 216.—. 4½-os új orosz kölcsön —. Török dohányrészvény —. Olasz járadék —. Magyar hitelbank —. Dynamit Trust 150.50. Harpeni 150.50. Az irányzat nyugodt.

Berlin, július 20. (A Budapesti Napló tudósítójának távirata.) Leti forgalom. 4½-os magyar aranyjáraké 99.90. Magyar koronajáraké 93.75. Osztrák hitelrészvény 199.90. Osztrák-magyar államvasút 137.—. Déli vasút 22.50. Északnyugati vasút —. Elbavölgyi vasút —. Orosz bankjegye késpénz 216.—. Buschtiehradi —. Orosz bankjegye —. (Ultimo.) Lombard —.

Hamburg, július 20. (Zárlat.) 4½-os ezüstjárdaké 98.90. 1890. sorsjegye 140.—. Déli vasút 22.25. 4½-os osztrák aranyjáraké 101.40. Osztrák hitelrészvény 200.—. Osztrák-magyar államvasút 136.75. Olasz járadék 96.90. 4½-os Magyar aranyjáraké 99.95. Az irányzat szilárd.

Frankfurt, július 20. (Zárlat.) 4½-os papírjáraké 99.15. 4½-os osztrák aranyjáraké 100.60. Magyar koronajáraké 93.75. Osztrák-magyar bank 116.90. Déli vasút 22.60. Elbavölgyi vasút 121.70. Londoni váltóór 203.95. Bécsi bankgyűléslet 112.20. Villamos részvény 120.50. 3½-os magyar aranykölcsön 83.40. 4½-os ezüstjárdaké 99.20. 4½-os magyar aranyjáraké 99.80. Osztrák hitelrészvény 200.—. Osztrák-magyar államvasút 137.40. Északnyugati vasút 120.—. Bécsi váltóór 850.66. Párisi váltóór 810.66. Unio bank —. Alpeisi bánya részvény 207.—. Az irányzat szilárd.

Páris, július 20. (Zárlat.) Osztrák-magyar államvasút —. 4½-os osztrák aranyjáraké 102.50. Osztrák Länderbank —. 3½-os francia járadék 100.67. Ottománbank 533.—. 3½-os francia járadék 101.80. Alpeisi bánya részvény —. Déli vasút 113.—. 4½-os magyar aranyjáraké 100.50. Párisi bankrészvény 104.—. Olasz járadék 96.80. Francia törleszt. járadék —. Osztrák földhitelintézeti részvény —. Török dohányrészvény 316.—. Az irányzat szilárd.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Július 20. A sertésüzlet irányzata változatlan. A) Hízott sertések ára: I. A) Magyar elsőrendű: Óreg nehéz (páronkint 400 kilogramm feletti súlyban) 78—80 fillérig. Óreg közép (páronkint 300—340 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. Fialat nehéz (páronkint 320 kilogramm feletti súlyban) 84—86— fillérig. Fialat közép (páronkint 251—320 kilogramm terjedő súlyban) 85—86— fillérig. Fialat könnyű (páronkint 250 kilogramm feletti súlyban) 86—88 fill. rig. II. Magyar szedett: Nehéz (páronkint 280 kilogramm feletti súlyban) — fillérig. Közép (páronkint 240—280 kilogramm súlyban) — fillérig. Könnyű (páronkint 240 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. III. Romániai: Nehéz (páronkint 320 kilogramm feletti súlyban) — fillérig. Közép (páronkint 250—320 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. Könnyű (páronkint 250 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. IV. Romániai eredeti (Stachl). Nehéz (páronkint 240 kilogramm terjedő súlyban) —

fillérig. Könyvt (páronkint 240 kilogramm terjedő sulyban) fillérig. — V. Szerbiai: Nehéz (páronkint 260 kilogramm felül sulyban) 85—86 fillérig. Közép (páronkint 240—260 kilogramm terjedő sulyban) 84—85 fillérig. Könyvt (páronkint 240 kilogramm terjedő sulyban) 85—86 fillérig.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Julius 20. —

Künevencések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter dr. Király Gáspár városi tisztifőosztály a járásbíróságnál 4 hét alatt; — irnok állásra a trencsényi törvényszéknél 4 hét alatt; — számgazdornok állásra az erperijsi pénzügyi igazgatóság mellé redelt számvényesné két hét alatt; — albírói állásra az abrudbányai járásbíróságnál 2 hét alatt; — söhordári állásra a kanizsai sóhivatálnál augusztus 25-éig; — aljegyzői állásra a miskolci törvényszéknél két hét alatt.

kisikora Grünbaum Ferenc inkei lakos Garaira, Kohn Dávid nagybajomi lakos Pártásra, Cziszwarek Vilmos esztergomi lakos Aczélra, Weiss Miksa deveszeri lakos, valamint kisikora Aranka leánya Vermesre, kisikora Kohn Jenő aradi lakos Kovácsra, dr. Reichenfeld Zoltán budapesti orvos Bánkúra, kisikora Kaufmann Jenő és Rezső nagykanizsai lakosok Karczagra, kisikora Löwenbein Ignác budapesti lakos Balasára, kisikora Salamon Henrik budapesti lakos Mesziserre, kisikora Klein Róza és Szeréna budapesti lakosok Kozmára, kisikora Ausländer Erzsébet szegedi lakos Araásra, Izrael Henrik komáromi lakos Ihaszra, Roth Jakab cogédi lakos saját, valamint kisikora fia István Rónára, Weiss Ede bucsu-szent-Istváji lakos saját, valamint kisikora fia Ernő Várnaira, kisikora Hartstein Mór sicsemezbányai lakos, Keményre változtathassa vezetéknevét.

Pályázatok. Hivataliszolgái állásra a tabi járásbíróságnál 4 hét alatt; — irnok állásra a trencsényi törvényszéknél 4 hét alatt; — számgazdornok állásra az erperijsi pénzügyi igazgatóság mellé redelt számvényesné két hét alatt; — albírói állásra az abrudbányai járásbíróságnál 2 hét alatt; — söhordári állásra a kanizsai sóhivatálnál augusztus 25-éig; — aljegyzői állásra a miskolci törvényszéknél két hét alatt.

TÁJÉKOZTATÓ.

Utánzások miatt kérünk Rosa Schaffer. pontosan a névre figyelni: Szépség gazdaság, szépség hatalom.

Ezt a legnagyobb kincset elérni eddig egyedül csak Mme Rosa Schaffer szerb kir. udvari és kamara szállítónő.

BÉCS, I. Kohlmarkt 6. által feltalált és használt a sok kiállításon első díjakkal kitüntetett szépségsereteknek sikerült. Poudre ravissante: cs. királyi szabadalm. minden hölgynek, aki egyszer megkísérelte, nélkülözhetetlen, a bőrt vakító fehérré teszi, csodálatos zománca alatt eltűnik minden bőrkütség, meg a himlőhelyek és anyajegyek is, eisimti a bőr ráncait, összehúzza a pórusokat és minden noi aroit vakítóvá és fiatalító varázsol. Ez az egyedüli poude, melynek használata után mosdani lehet a néki, vagy a bőrről szenációs hatása eltűnne. Egy karton ára 5 kor. és 3 kor.

Iparművészeti museum az Üllői-uton nyitva 9—1-ig. Technologiai iparmuseum nyitva délelőtt 9 óratól 12 óráig. Mesőgazdasági Museum (Kerepesi-ut 72.) nyitva délelőtt 9—1 óráig. A földtani intézet muzeuma d. e. 10—1-ig. Belépődij nincs. Közlekedési Museum délelőtt 9 óratól 12-ig. Az Akadémia Goethe-szobója zárva. A nyilvános könyvtárak zárva. Alkathelyes a Városházán nyitva egész nap. Belépődij 60 fillér. Magyar Kereskedelmi Museum. Igazgatóság, kereskedelmi számkönyvtár és keleti mintatár: V. kerület Váci-kört 32. szám alatt. Hivatalos órák: délelőtt 9-10 délután 2 óráig. Hazai termékek állandó kiállítása és kereskedelemtörténeti gyűjtemény, továbbá a házi-ipari kiállítás (melyben az üzletvezetés árusításokat is eszközöl) a városligeti iparsarnokban nyitva: délelőtt 9 óratól 12 óráig és délután 3 óratól 6 óráig. A külföldi kiállítások központi üzletvezetése (Magyar kereskedelmi részvénytársaság) V. Váci-kört 32. szám alatt.

ÜTMUTATÓ.

Sternberg Armin és Testvére cs. és kir. udv. hangszergyár központi főraktárában Kerepesi-ut 36. cimbalmok, hegedűk, fuvalók s minden más hangszer jutányos árban szereshetők. Külön zongoratermek a Kossuth Lajos-utóban (a Károly-kört sarkán), hol zongorák és pianók kedvező fizetési feltételek mellett is kaphatók.

Budapesti takarékpénztár és Országos Zölcökösés Részvénytársaság. Befizetett részvénytőke: 10 millió korona. Elnök: Tolnay Lajos, vezérigazgató: Bonke Gyula. Központ: VI. Andrássy-ut. 5. Magy. kir. szab. osztály-sorsjáték főelárusító helye: IV. Koronaherceg-utca II. Kezi zálogüzletek: IV., Károly-kört 18.; IV., Koronaherceg- és Zebirau-utca sarkán; VII., Király-utca 57.; VIII., József-kört 2.; VIII., Üllői-ut 6. sz.

Első Leánykiházasítási Egylet m. sz. Leány- és fiúbiztosítási-intézet, Budapest, VI., Teréz-kört 40-42. (az intézet saját palotájában). Az intézet vagyona 1900. december 31-én 6,717,255-21 korona. Eddig fizetett biztosított tőke több mint 6,000,000 korona. Ezen intézetnél gyermekek a legelőnyösebb díjtételek mellett 1000 koronától korlátlan összegig biztosíthatók.

Időjelzés.

— Az Országos Meteorologiai Intézet hivatalos jelentése. — Budapest, július 20. A hegyzet változatlan. A maximum magva ma is a skandináv államokat borítja (770—772 mm.) és a légnomás a Balkán déli széleit kivéve ma is mindenütt 760 mm. felett van. — Az irdő — szórványos helyi zivatarközt eltekintve — Európa-azerte száraz, jobbjára felhőlen és meleg volt. Kivadás: Meleg idő várható elvételre, de inkább csak az ország déli részein zivatarral.

Vizállás.

Table with columns for location (e.g., Inn, Duna, Kápa) and water level (méter) for July 20th and 21st.

Napirend.

Napirend. Vasárnap, július 21. Római katolikus: F. S. Lsz. Megv. — Protestáns: F. 7. Dániel. — Görög-orosz: (jul. 7.) G. 7. V. Prok. — Zsidó: Ab. 5. — Nap két: 4 óra 9 percek. — Nyugszik: 7 óra 30 percek. — Hold két: délelőtt 10 óra 22 percek. — Nyugszik: este 9 óra 45 percek. A miszterek nem fogadnak. Nemzeti Museum. Régiségtár nyitva van délelőtt 9 óratól délután 1 óráig. Többi tárai 1 korona belépődij mellett tekinthetők meg. A Nemzeti Szalon kiállítása d. e. 9 óratól este 7-ig. Belépődij 50 fillér. Országos Képtár és metszetkiállítás az Akadémiában d. e. 9—1-ig.

Advertisement for 'Öt év életéből' (From five years of life) by Dreyfus Alfréd, featuring an illustration of a man and text about a memoir.

Advertisement for 'ÁLLAMI FELÜGYELET ALATTI Gerő Ferenc katona előkészítő-iskolája az egyéves önkéntességi képesítő vizsgára.' (Under State Supervision, Gerő Ferenc soldier preparatory school for the one-year voluntary service qualification exam).

Advertisement for 'Leánynevelő- és tanintézet Rákos-Palotán' (Girls' boarding school and institute in Rakos Palace).

Advertisement for 'Titkos betegségek szakorvosa Dr. CZINCZÁR J.' (Secret diseases specialist Dr. Czinczár J.), listing various ailments treated.

Színházak, szórakozó helyek.

FOVÁROSI NYARI SZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1901. július hó 21-én.

D. u. 3 órákor mérsékelt helyekkel.

Tündérlak Magyarhonban.

Eredeti népszínű dalokkal 3 felvonásban. Irta: Szentpétery.

Este:

Másodszor.

Budapest szépe.

Látványos operette 6 képpben Irta: Faragó Jenő és Márkus Géza. Zenéjét szerzte: Barna Izó.

Kedzete 7 órákor.

VÁROSLIGETI SZÍNHŐR.

Vasárnap, 1901. július hó 21-én.

Délután 4 órákor fél helyekkel.

Láng Etel és Sziklai Kornél vendégfelépítével.

Ócsa brigádéros.

Látványos bohóság énekek és táncdal egy próloggal és 4 felvonásban. Irta Feld Mátyás. Zenéjét összeállította Barna Izó.

Este:

Sziklai Kornél ur vendégfelépítével.

Másodszor.

Sviahók.

Vig operette 3 felv. Zenéjét szerzte Ziehrer C. M. Magyarosították Feld Aurél és Mérey Adolf.

Kedzete 7 1/2 órákor.

KISFALUDY SZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1901. július hó 21-én.

Estér.

Bibliai melódráma 3 felvonásban. Irta Zöldi Márton.

Zenéjét szerzte Singer Nándor.

Kedzete 7 1/2 órákor.

WULFF EDE CIRKUSZA.

Ma vasárnap, július 21-én d. u. 4 és 7 és fél órákor

2 kiváló nagy előadás 2

Délután 4 órákor közkívánatra

NEFELEJTS

óriás ballet tündéres kiállításban.

E délutáni előadás különösen kiváló lesz.

Esti 7 1/2 órákor

Az elrabolt menyasszony

a jelenkor legszenzációsabb néjájátéka.

Különösen kiemelendő!

István gróf ugrása

a 70 láb magas cirkusztornyból a vízbe; a híres vízművész Jack Sterzel által bemutatva a londoni akváriumból. Közélebbit a falragaszok.

Óriási siker!

William Gaspar

vad-délafrikai bur csoportja

az állatkerti óriási arenában.

Eredeti transváli és Oranje szabad állami bur csataképek.

Zuluk, matabelek, gyarmat-csapatok, vakmerő lovasmuntatványok.

Naponta 2 előadás, délután 5 és este 8 órákor.

tündéres villamos világitás mellett.

Helyárak: Páholy 4 személyre 16 korona. Számozott zártszék 3 korona. I. tribün 2 korona. II. tribün 1.50 korona. Utóhely 1 korona. Belépő-díj 60 fillér.

Minden jegy belépőre jogosít az állatkertbe. Városi belépőjegy 50 fillérrel az összes tözedeiben kaphatók. Páholyok és számozott helyek d. e. 9 órától d. u. 3 óráig a Royal-szállóbeli irodában kaphatók.

ŐS-BUDAVARA

Ma, vasárnap, július 21-én, délután 3 órától kezdve

nagy népünnepély

székfűtés, szamárverseny, lekvár és virsli verseny, evés, valamint több más népies szórakozással.

A korvintéri nagy színpadon 2 előadás remek, egészen új műsorral. A délutáni félóraknál.

Nagy amerikai tűzijáték.

A cs. és kir. 68. sz. gyalogezred zenekarának hangverseny.

Ólász bersaglieri zenekar. Fényes világitás. Ben-All-Bey varázs-színháza. A Follies Caprice vendégjátéka.

Amerikai scating-rink és több más szórakozás.

Belépődíj 60 fillér. Gyermekeknek 12 éven alól 30 fillér.

A kedvezményes jegyek minden tözedeiben kaphatók.

A földalatti villamos éjjeli 1/2 óráig közlekedik. Tarsasoknál egész éjjel.

LAHNE-féle TAN- ÉS NEVELŐINTÉZET

6-18 éves fiúk részére SOPRON.

Elemi iskolával, nyolc osztályú gimnáziummal, hat osztályú reáliskolával. Előkészítés katonai iskolákra. Szigorú felügyelet, családi nevelés, egészségügy felügyel.

Bizonyítványai államnévnyesek. Új növendékek bármikor felvétetnek. Az igazgatóság.

HOTEL „UNION” SZÁLLODA

Budapest, az Operával szemben, étterem, telefon, villany-világitás.

Utazóknak kedvezmények.

Fénykép!

6 drb Mignon 50 kr. 1 drb Kabinet 80 kr. 3 " Vízit 90 kr. 1 " kis Maktar 60 "

Minden más nagyság a legfinomabb kiviteiben, a legolcsóbb árak mellett. Vasár- és ünnepeken egész nap nyitva és felvételek esős időben is eszközölhetnek.

Rauch Ede fényképezési műterme

Budapest, VIII., József-körút 51.

Dr. Renner vizgyógyintézete

bejáró betegek számára.

Budapest, VII., Valeró-utca 4. (Telefon).

Az intézet 24 órát át áll, minden betegnek teljes gyógyulást, a legmodernebb gyógyeszközökkel szerelvényekkel.

Alkalmazásban levő gyógyszerközök

A tudományos vizsgátmód szeszek eljárásai, masszáz, villamos fenyfürdők (elhasználnak), az elektromos minden fajta (galvanizáció, faradizáció, franklinizáció, elektromos masszáz), hűtőkészülékek (Psychrophor stb.).

SZÉNSAVAS FÜRDŐK

(Nashalmi eljárás, szilvásvasok számára). Kiszelés alá vétetnek. Különbözö ideg- és gerincbajok, ideges gyengeség, állapoth, álmatlanság, szédülés, a gyomor és belek renyhesége, idült ízületi és izomször stb. Prospektus kívánatra. Árak mérsékelt.

Pénzkelesön

sorsjegyekre és értékpapírokra, majdnem a teljes aróly aránál.

Zálogban levő sorsjegyek általában kiváltatnak és azokra nagyobb és kisebb előleget adok, vagy átveszem a sorsjegyeket a napló áru mint a hírlapokban jegyzetve vannak — és a tulajdonos ugyanazon sorsjegyek visszavontatni, tölem apró részletekért meg.

Ij. SCHÖN ÁRMIN bankháza.

(Alapították 1884-ben.)

BUDAPEST, Erzsébet-körút 48. sz. alatt.

GMEHLING HERMANN

csász. és királyi udvari szállító

bőr- és bőrbutor-gyára

BUDAPEST, VII-ik kerület, Damjanich-u. 6

Börszékek,

Támlányok,

Mappák,

Papirkosarak,

Kályhaellenzők

••••• stb.

Régi nádszékek búrrel bevonatnak.

Magy. kir. államvasutak igazgatóság.

Hirdetmény.

A kézbesíthetetlen és fölőe szállítmányok a vasuti üzletszabályzat 70. §-a értelmében nyilvános árverés útján d. e. 9 órákor az alább felsorolt állomások teherárúraktáiraiban a következő napokon kerülnek eladásra, melyhez a t. közönség ezennel meghívatik.

.....	jul.
.....	22.
Békés-Csaba 22.
Szeged 23.
Kassa 23.
Szabadka 23.
Kolozsvár 24.
Pács 24.
Debrecen 24.
Budapest part p. u. 25.
Veszprém 25.
Arad 25.
Kecskemét 29.
Győr 29.
Záráb 29.
Miskolc góm. p. u. 30.
Eszék 30.
Ujvidék 30.
Budapest Józsefv. p. u. 31.
Szatmár-Németi 31.
Budapest, 1901. július hóban.	

Az igazgatóság.

Legjobb Szegedi Szakácskönyv.

Megjelent a Szegedi Új Szakácskönyv.

Irta: Szekula Teréz

Ötödik bővített és javított kiadás.

Ára kemény kötésben 4 korona. Az összeg előzetes elküldése után bérmentes szállítás.

Kapható a „Budapesti Napló” kiadóhivatalában.

Szabadalmak

gyorsan és lelkiismeretesen közlésőltetnek.

Szabadalmakat Értékesítő Vállalat

Budapest, VII., Erzsébet-Körút 17.

Találmányok finanszírozása és értékesítése. Védjegyek beajzstromozása. Felvilágosítás díjtalan. Telefon 55-79.

Homlokzat-festék-gyár

Kronsteiner Károly

BÉCS, III., Hauptstrasse 129. (szájat hátsóan).

Arany-érmekkel kitüntetve.

Főhercegi és hercegi uradalmak, cs. és kir. katonai intézetek, vasutak, ipari bányák és gyári létesítmények, építési vállalatok, építőmesterek, egyesített gyári és ingatlan tulajdonosok szállítói.

E homlokzat-festékek, melyek mérsékben föloldhatók, száraz állapotban poralakban és 40 különböző mintában különként 16 krtól fölöl szállítatnak és a mi a festékek szín-tisztségét illeti, azonos az olaj festékekkel.

Mintakártya, ugyancsak használható másutt is ingyen és bérmentve küldetik.

HAGGENMACHER féle PALACZK-SÖR

PARIS 1900 GRAND PRIX

STALON-SÖR

ERŐTELES MALÁTADUS

SÖRFÖZDE SAJÁT TÖLTÉSE.

MEGRENDELÉSI HELY: VÁROSI IRÓDA V. KÁDÁR-UTCA 5.

VED. JRGY.

Népinevelők Könyvtára.

..... Szerkeszti: Peres Sándor

- Támogatja könyvekkel a tanítókat kulturális munkájában.
- Tájékoztattja a tanítókat a tudomány fejlődésében és jelentős társadalmi kérdésekben.
- Fejlesztja a magyar pedagógiai irodalmat és a tanítók pedagógiai műveltségét.
- Megjelentek évente 3-4 füzet; füzetekenként 5-7 íves munka.

Minden füzet külön kapható.

Egy-egy szám ára 1 korona.

Lampel R. (Wodianer J. és Fiai) cs. és kir. udv. könyvkereskedése Budapest, Andrássy-ut 21. sz.

Kerékpárok és alkatrészeket

30% Árkiegészítéssel szállítunk privátoknak is.

- I. r. Kiváló gummi 1.50 és 4.-
- belső gummi — 2.-
- angol nyereg — 3.25
- Acetylion lámpa — 3.25
- olaj lámpa — 1.25
- angol csongó — 3.75
- lábpumpa — 2.80
- amerikai pedálók — 3.25
- teljes fák — 2.25
- függönyök, párja — 1.90

Valamint minden írt fel van sorolt kerékpár-rész is. Árjegyzék ingyen. Saját javító műhely. Használt kerékpárok 50% árral, fejlebb.

Láng János és Fia az angol Holland Premier és Champion kerékpárok 10-15% árral.

Budapest, József-körút 41. és közület Rottenbiller-utca 1.

PÁRISI NAGY ÁRUHAZ

BUDAPEST,
VII., Kerepesi-ut 38.

Minden vevőnek még a legkisebb bevásárlásnál is
pénztárunk egy fénykép-bonnt szolgáltat ki, amelyen a bevásárolt összeg nyugtáványozva
lesz. Amidőn ezen bevásárolt áruk együtt a 20 korona összeget meghaladják, vagy
20 korona értékű áru egyszerre lesz bevásárolva

minden vevő teljesen ingyen kap

bármely tetszés szerinti, nekünk átadandó fénykép után egy 60 cm. magasságu művészieson elkészített

ÉLETNAGYSÁGU HÚ FÉNYKÉPET

csupán a kifésztésért és a díszes papírkéretért (passe-partout) önköltségünköt 3 koronával számítjuk fel. A világ egy műintézet sem képes az ingyen képet magát 20 koronán alul elkészíteni.

AZ 1901. évre szóló teljes naptárral ellátott **KÉPES NAGY ÁRJEGYZÉK** a közkezdett egy és kétkoronás áruosztályunkról, valamint az összes árucikkekről kívántra ingyen és bérmentve.

Szépség a nők győzelmé.

Ezt elérni csak Mme. Betty Schaffer szépség-szereivel lehet.

Lait de Maintenon

és

Crème de Maintenon

a legjobb szépség-szere, az arczsín vakító fohórré teszi, évekkel fiatalabbá, kismúgya a ráncokat és redőket, az arcot bőrtönemé és enyhévé teszi és előfűdi az összes bőrhibákat. Nincs már szükség rizsponra. Egy üveg ára 8 korona. — Crème de Maintenon a legjobb kozmetikum a fiatal és idős arczsín elérésére, eltávolítja a legrosszabb idős alatti a hajfoltokat, a mitesszereket, orrvörösöt és a főr. minden tisztáltságot, megelőkíti az arcot bőrt és megőrzi a ráncosodástól. Crème de Maintenon minden bőrgyógyászatban kell. Egy üveg ára 3 korona. Betty Schaffer, taktár: Wien. L. Wollzeile 8. és Zoltán Döla gyógyszerésznél Budapest, V. Nagykörön-u. 23.

Fényképezési készülékek

Film- és lemez kamrák, Kodakok legújabbak, legjobb és legújabb utasok, kerékpárok stb. — Különlegességek állványkészülékekben. — A fényképezet érókonozatok összes kellelkel kitűnő minőségben. — Árjegyzék ingyen.

WACHTEL és TÁRSA
fényképezési cikkek raktára
Budapest, IV. Fekü-ut 6. Kl. Hild főh. palota

Diszes ingaórák
5 évi jótállás mellett
részletfizetésre
kaphatók
Polgár Kálmán
órá- és ókszer-üzletében
Budapest, Erzsébet-körút 29. sz.
Vidékre árjegyzék bérmentve.

Divatós ékszer.

Nagy győzelem a

rheumatizmus, ischiás, vér- és székrekedés, elhízás, influenza, idegesség, asthma, hűlés, férfringesség stb. felett

a legújabb és legfontosabb találmánnyal.

A masszírozó és vibráló-készülék

diadalmaskodik,

mint azt a naponta orvosoktól és laikusoktól érkező köszönetek és elismerések bizonyítják. Ezek mindenkinek rendelkezésére állanak a feltalálónál: P. Semerak, Niederlössnitz Drezda mellett. Ára utasítással 16 márka. Prospektus ingyen.

A Debreceni Kereskedő-Társulat Kereskedelmi Tanintézeté

(Fennáll 43 éve.)

Államilag segélyezett „Felső Kereskedelmi Iskola” fozogatának — hol szegény sorsu ifjak jeles bizonyítványával augusztus 20-ig benyújtandó kérvény alapján tandíjmentességet nyerhetnek alapítványi helyen — célja, hogy hazafiás szellemben neveljen a magyar közgazdaságnak jó tisztviselőket és oly önálló kereskedőket, kik egy általános műveltségükkel, mint szak-képzettségükkel a kor igényeinek teljes mérvben megfeleljenek.

Erettségi vizsgálatot tett növendékek élvezik az egyéves önkéntességi jogot s a szoros értelemben vett kereskedelmi pályán kívül alkalmazást nyerhetnek a köztisztviselői minősítéséről szóló 1883. évi I. t.-c. alapján a vasut-, posta-, állami és törvényhatósági pénztári és kezelési szaknál. Az új tanév szeptember hó 1-én kezdődik. Tandíj 200 kor.

Női kereskedelmi tanfolyam is nyílik f. évi szeptember hó 1-én, melyre ez idő szerint csak korlátolt-létszámmal (30) vesznek föl hallgatókat. — Beiratási díj 6 kor., tandíj 100 kor. s a Felügyelő-bizottság engedélyével előleges havirészletekben is fizethető.

Jelentkezéseket az utolsó bizonyítvány és félelvi tandíj beküldésével előre is elfogad és minden irányban közelebbi tájékoztatást nyújt az igazgatóság.

Gazdag köszénbánya eladó.

Krassó-Szörénygyében, vasuti állomáshoz közel Nagybirtokosoknak különösen ajánlható gazdag köszénbánya rendkívüli kedvező feltételek mellett olesón eladó. A bánya vizsgálata bármikor a helyszínen eszközölhető. Bővebb felvilágosítást ad

Szelthoffer Mihály

bányaparancsnok
Uj-Borlovény, up. Prigor Krassómegeye.

Durbints sógor

Mert mondok, ha mán irtak könyvet alóru is, gyesznóru is, miért ne lehetne könyv a sógorru is? Vagy más szóval ez a könyv főképpen a Durbints sógorral foglalkozdik, benne van a sógor tethalála is még más efféle kesorves történetek.

Egy könyv 1 forint.
Megrendelhető a „Budapesti Napló” kiadóhivatalában, József-körút 18.

Gyümölcs és szőlő készítő gépek.

Gyümölcs és szőlő sajtók,

folytatosan ható kettős emelty szerkezettel és nyomoró szabályozóval. A munkaképesség 20% nagyobb mint bármely más sajtónál.

Hydraulikus sajtók.

Szőlő és gyümölcs zúzó

és boggyó morzsolók.

Teljesen felszerelt szüretelő készülékek.

Szőlő és gyümölcs őrtek, aszaló-készítőkék gyümölcs és fűszerek aszalására gyümölcs-vágó és hámozó gépek, legújabb szerkezetű szab. önműködő „Syphon” gyümölcs és szőlőlévesző permentozók gyártás és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

MAYFARTH PH. és TÁRSA

cs. kir. kisár. szabad. gazdasági gépyárak, vasöntőde és gőshámor.

BÉCS, II. Taborstrasse 76.

Kittintótre 450 arany, ezüst és bronz éremmel. Árjegyzék ingyen és bérmentve. Képviselek és viszontárusítók felvételnek.

A 3%-os Magyar Jelzálog-sorsjegyek az e részbeni miniszteri rendeleték értelmében az összes m. kir. állampénztáraknál biztosítékképen szolgálnak.

3%-os Magyar Jelzálog-sorsjegyek

huzása már július hó 25-én.
Évenként 4 huzás.

Főnyeremény: 200.000, 100.000 korona.
Legkisebb nyeremény 220 korona, és egy nyereményjegy 20 korona értékben

Ezen sorsjegyeket készpénzért 210 koronával számítjuk, vagy

36 havi részletfizetésre	7 korona 20 fillér.
24 " " " " " " " "	10 " 20 " "
12 " " " " " " " "	19 " " " "

Azonnali játékjog az első részlet lefizetése után.
A sorsjegyek 3%-os kamattal az egész befizetési idő tartama alatt a részletly tulajdonosát illetik.

MERCUR

Váltóüzleti Részvénytársaság
BUDAPEST V., ARANY JÁNOS-UTCZA 31.

BUTOR

jó, szolid kivitelben, előnyös részletfizetésre.

Náthán Ignác

kártyos- és asztalos-butor egyedüli főraktára
VII. ker.
Erzsébet-körút 23.
Árjegyzéket vidékre ingyen és bérmentve

BUTOROK

úgy készpénzért, mint részletfizetésre

alegyszerűbbtől a leginomabb kivitelig legjutányosabban

Ehrentren és Fuchs testvéreknel,
BUDAPEST,
VI., Teréz-körút 8.
Ándrássy-ut közelében.
Képes árjegyzék ingyen.

Waldsteiner F. BUDAPEST,

IV., Mária Valéria-utca 5. szám.

ÁRUHAZA

üveg-porcellán és Christofle-ezüst

nemlecken.

Christofle & Co. cég. Páris, dusan előfűzött és aranyozott gyártmányai egyedüli raktára; Oie des Cristalleries de Baccarat, Páris (Kristályüveg készítő) Benedikt testvérek Károlybad, Meislerüfeni porcellán-gyára (hástartási cikkekben).
Eladás gyári áron!

Legszébb Legjobb Legolcsóbb
PAP **PAP** **PAP**

1 öszehajlítható vaságy 3 db	fr	1 asztal	fr
1 kivethető matrac	10.-	1 asztal	4.50
1 rouge paplan	1.80	1 szögferfi matrac	5.-
1 prima	2.80	1 afrique	5.-
1 cachmir paplan	3.40	1 lőszár	12.-
1 atlasz cachmir	3.80	1 ablak köper függöny	3.-
1 selyem atlasz paplan	4.80	1 tunia	1.50
1 fodros selyem at. papl.	1.30	1 gyapjú	4.50
1 jó vászon paplan lepedő	2.-	2 Agy. 1 asztalterítő bouret	5.50
1 ággy	1.80	2 " " " " " " " "	12.-
1 flanel ággytakaró pokróc	2.50	1 nagy szobaszőnyeg	2.50
1 gyapjú	5.50	1 Aggyelke I.	0.85
1 lópokróc	1.80	1 tapestry Aggyelke	1.50
1 téli pokróc	4.60	1 mtr. jó futószőnyeg	40.-
1 szep fall szőnyeg	7.50	1 " " " " " " " "	75.-

GICHNER JANOS
paplan, matrac és kártyosáru gyáros, szőnyeg, függöny, vasbutor stb. nagy raktára.
Budapest, VII., Erzsébet-körút 20.
Árjegyzéket kívántra ingyen és bérmentve küldök. Vidéki megrendelések pontosan eszközöltenek, nem toszó áruk kísérelőseinek, vagy a pénz visszadátuk.

Mindkét nem

Szases nomi és borbetegségeit dr. Ollivier párisi vérgyógyító plasztikával gyógyítják, a mely egyedül hivatalosan jódohatgatott és állomány 24.000 frankkal jutalmaztatott. Itélje ön, hasonlítva össze ezen autentikus bizonylatokat, ezen egyedül létező, kétségelmenti bizalmat érdemlő biztosítottak egy évtizedes szakadatlan gyógyeredményeket. Egy 80 oldalas fizet díjtalanul küldetik meg (1 külföldi belyeg). Tanácsot levelben adunk. Rue Rivoli 33, Páris. Raktár Budapeston a Török-féle gyógyszerüzletben, Király-utca 12. és több más gyógyszerüzletben.

Polgár Sándor

m. kir. szab. nyári orvos mű- és közszerész BUDAPEST, VII., Erzsébet-körút 50. Ajánlja dusan felszerelt raktárát saját gyártmányu orvos-sebészeti és betegápolási tárgyakban. Saját gyártmány, m. k. szabadvánz. Polgár-féle **SÉRVTÖLŐ**, **haskötő**, **görcsér elleni gummiharisnya**, **orthopaedial készületek**, **műlábak** és **kezek stb**. Valódi francia különlegességek F. Bergerand fils, párisi gyárából. Részletes képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Tan- és nevelő-intézet

nyilvánossági joggal Budapestben, Hold-utca 19. sz. Az intézet 23 év óta áll fenn. Dr. László Mihály nyilvános főgimnáziumában és nevelőintézetében, mely államérvényes osztály- és érettségi bizonyítványokat állít ki, a beiratások szeptember 1-én kezdődnek. Azonban már most is lehet előjegyezni. A növendékek lehetnek bennlakók, félköltszósok és bejárók. Értésítővel kívánatra készpénzzel szolgál az igazgatóság. Dr. László Mihály, igazgató.

Hazai Ipartermelők Ismertetője.

Ruházati ipar.

Legjobb egyenruhák, legszebb díszöltönyök, legelőcsöbber ruhák, valódi olasz vívószerok, Tiller Mór és Társa cs. és kir. udvari szállítókánál Budapest, IV., Váci-utca 35. szám.

Szombathelyi magyar pamutipar, Doctor Hermann S. Szombathelyi Gyárt nyers, fehérített és színes pamutárakat.

Wolfner Gyula és társa gyapjamos Ujpesten.

Sirsöhler-féle székgyár Budapest, VIII. Baross-utca 135. Telefon 53-12.

Nagy raktár és választék minden fajta ebédíszekben a leggyorsabbított a legfinomabb kivitelig, egész boráruházalattal, bőrbőrdíszekkel, valamint nádélművel. Legjobb kivitel. Kiszárolg saját gyártmány.

Agyag és fűveipar.

Léderer Márton, Éledd (Biharm). Túzlókó (ohamotte) téglák, díszteglák piros és fehér, alagsorok, gyári kemény téglák, francia horioit tetőcserép, kütinő mész.

Gép ipar.

Röck István Budapest, IX., Soroksári-utca 24 és Kelenföld. Gőzgépek, gőzkazánok, szivattyúk, bűtők, jéggépek, vízmű, gőzmalmai, gőzlevegő, olajgyári- és borászati berendezések.

Beschner A. M. és fia, m. kir. udvari mérnökötök, Budapest, VII. külső váci-ut. 119. Ércöntvények, díszöntvények és szoboröntvények.

Sangerhauseni gépgyár magyarországi gyártaléka. Budapest, Külső Váci-ut. 1443. Gyárt az összes mezőgazdasági iparok számára szükséges gépeket, főleg cukorgyári és szeszgyári berendezésekhez.

Kühne E. mezőgazdasági géppálya Mészabán. Főraktár: Budapest VII., Váci-körút 57/a. Hungaria — Drihl — és mindennemű gazdasági gépek.

Hirmann Ferenc fémöntő és ércara gyár. Budapest, VII. Csányi-ut. 9.

Miklóssy-féle acélműgyár Pést. Gyárt mezőgazdasági, bányászati és vasuti szerszámokat. Árjegyzék kéréndő.

Hangszer ipar.

Thék Endre egyedüli magyar zongoragyáros BUDAPEST, Üllői-ut 66. szám.

Műszerek.

Polgár Sándor, m. kir. szab. nyári orvosi mű- és közszerész, Budapest, VII., Erzsébet-körút 50. sz. Jutányosan beszeresnek az "Haza" saját gyártmányu sérvtölő, hátegyenesártók, orthopaedial-készületek, műt. műkés stb. betegápolások szükséges eszközei és tárgyai. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Élelmi szerek.

Welsz Mór és Társa l. gyula cagnac és likör-gyár, törkény és párnka-főzede gyulán (Békes megye). Mindennemű gyümölcsből párolt szeszes italok, cognac, aszivórium, likörök és rumok.

Papir ipar.

Első magyar acéllánc, tollszár- és indigó másolóipar-gyár. Schuler József, Budapest. Gyártalék és írda VI., Dálnok-ut. 26. sz. Gyárt vegyi osztályában: Fényérzékeny negatív és pozitív másolópapirt és vászna. Szabadalmazott indigó és színes másolópapirt. Rajzmásolópapirt és olajpapirt. Fénymásológépek azonosak az eszközökkel: egy 1 méter negatív 1 kor. 30 fill., pozitív 1 kor. 70 fill.

Vegyészeti ipar.

Nagy gyártmány tengerentúli termékekből preparált természetes pálmák, sírkoszorúk palmaságból összeállítva, parafa és nyírfakéregből stb. különlegességek gyártása. Feder József, Szabadka.

Butor ipar.

Tornatermek teljes berendezését és felszerelését vidékre is, elváltál a legelőnyösebben Seifer Antal ipartaléka Budapest IV., Karoly-utca 1, boltszám 12. Központi városból épület) Árjegyzék kívánatra ingyen.

Bőr ipar.

Wolfner Gyula és társa bőrgyára Budapest. Gyári Ujpest. Iroda: VII., Karoly-körút 3. Ló-, juh-, gepéjsz és cipakör, talp-, blankbőr-, hajtó-, varró- és kőtőszelők, hadi-előzerők stb.

Reményi Mihály

műhagadó-készítők, a Magyar Kir. Zene-Akadémia szállító. Budapest, Király-utca 44/A. Legújabb találmány: hangfokozó gerenda, melynek bármely hógedűbe vagy gordonkába illesztése után az sokkal jobb, erősebb és kellemesebb hangot kap, melyért teljes kezsesség vállalatik. Legdusabb választék az összes hangszerek és hurkokban. Kivitel nagyban és kicsinyben. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Olcso butor-eladás.

Table with 2 columns listing furniture items and their prices. Items include: 2 szekrény, 2 ajtos fényezett; 2 ág, fényezett; 1 éjjeli szekrény, fényezett; 1 mosdó, 2 ajtos, fényezett; 2 szekrény, 2 ajtos, diófa, matt; 2 ág, magas, diófa, matt; 1 éjjeli szekrény, diófa, márványtal; 1 kredenc, 4 ajt, fülkés, faragott, márv.; 1 diván, magas támla szőnyeggel; 1 ebédlő-asztal, diófa, matt; 1 ebédlőszék, ó-német stíl; 1 íróasztal, 3 főkös; 1 hálószoba, matt diófa; 1 hálószoba, faragott; 1 garnitúra cépre- vagy bourette-behuzat; 1 garnitúra selyem-behuzat; 1 garnitúra plüsz-behuzat; 1 szalonasztal; 1 consol márványtal és tükör.

Nagy választék egyszerű, valamint a legdusesebb kivitelű butorkéban. fővárosi asztalos és kárpitos butortelege Budapest, Erzsébet-tér 18 Sas-utca sarok, I. emelet.

Dósa Kálmán

Budapest, Erzsébet-tér 18 Sas-utca sarok, I. emelet.

Magyar tollal írjon minden magyar ember!

SCHULER JÓZSEF Első magyar acéllánc és tollszár gyárának kitünő gyártmányai

Melyeket hazánkban már mindenütt használnak, felülmulhatatlanok és jószágknál fogva angol és más gyártmányokkal teljesen versenyképesek. Különösen ajánlhatók: Dániel Ernő 554 szám, 590 szám, 592 szám, 406 szám, 450 szám, 155 szám, 255 szám, 1896 szám. Minden papírkereskedésben kapható.

Kolozsvári Felső Kereskedelmi Iskola

Kereskedelmi Akadémia. bennlakással 100 tanuló részére. Ezen intézetet végzett ifjak jogosítottak a katonai önkéntes-ségre. A bennlakás a kezsényebb igényeket is ki légitő modern berendezés, előadószoba és tégas munka- és hálótermekkel, ebédlővel, kórházzal, fűrdővel, olvasó-, zene-, vívó- és játéktérrel (összesen 68 terem), tekepályával, 4488 m. q. magas udvarral, a tornászra teljes rendelkezéssel, vízvételkel és légszusz-világítással van ellátva. Az intézet közvetlen közelében van a város sétálatéka. A teljes ellátásért 800 K. fizetendő és a folyamodások augusztus 15-ig beadandók. Az első osztályba négy közép osztályt végzett ifjak vétettek fel; évi tandíj 120 K. Az intézet 1878. óta áll fenn; a múlt évben 255 növendéke volt. Az intézet 1902/3. tanév kezdetén akadémiai tanfolyammal fog kibővíteni. Részletes programot küld az igazgatóság.

Graz. Hotel „zur goldenen Birne“

a város központjában, a meráni parkkal szemben, a legzebb fekvésű szálló, ugyanon kényelmesen berendezve. Villanyvilágítás. HUTTER J., tulajdonos.

Képes levelezőlapok

színésznök bron-ozlat kivitelű arképeivel díszítve. Páratlan szép gyűtemény. Képző megjelent 4 sorozat. Egy sorozat 12 dírtól tartalmaz, ára bérmentes ajánlott küldéssel 1 ft 30 kr. (3 K. 60 fill.). Az összeg beküldése után küldi.

Bécsi nők köszönhetik szépségüket

Eredeti Pompadour Paszta használata, amely el néha Med. Dr. Rix A. társít fel. Ez a szépség- és egészség-főnyelvén el nem fogható, onta fehér rúzsmentes arcotit csinál meg a kéz akörög is, olmulási kezség mellett a fej hátdőntésen szatritása mellett szeméjét, málfoltot, hímhöllyeket, pattanásokat, arcpirot, a bőrnek minden tisztalanságát; már 6 éve áll a fővárosok, városok és vidékekben, a nézők bizonylatok és köszönőlevelek rendközere állanak. E szepítő szer jószágának és értelmiségének legjobb bizonyítéka a 40 éves létele, a mely idő alatt ugyancsak ezer hasonló szer költözött és újra elidnt. Egy 6 hónapra való helyly ára 1 ft 20 kr.

POMPADOUR-TEJ

a bőri arzonai tejelző fehértejjel tonja te, rajta marad az archidóna mosás után is. Eredeti palack 1 ft 50 kr. Pompadour szappan 80 kr., Pompadour-arcpor róza, krém és fehér szubón 1 ft 25 kr. Tessék bizalommal Öszv. Dr. Rixne Vilma fial-bos (Rix Antal és társai) céghez, a társai Dr. Rix-féle készítményeket egyedül gyártóhoz Bécs, Praterstrasse 16. (a társai) - Véltemel csak glomeros csomagokat tessék elfogadni. Főraktár Budapestben: TÖRÖK JÓZSEF Király-utca 12. DANKOVSKY ISTVÁN V., Váci-utca 4. DEBÉNYI FRIGYES V., Marokói-utca 2. Dr. EGGER LŐRÉ és EGGER J. gyógyszerésztára. LUFFE BÁNDOR Illatszertára, NERUDA NÁNDOR, Kosuth Lajos-utca 7.; BRAUN MÓR Lajos-utca.

„Budapesti Napló“ kiadóhivatala

József-körút 18. sz. D. Berzelti Ilona, Edvös Stefánia, Fedák Sári, Gazsi Mariska, Gombaszögi Margit, Hegyi Aranka, Káncsina Irén, Kuryi Klára, Márkus Emília, Molnár Rozsi, Pevány Irén, Török Irma.

Advertisement for 'SPECIALISTA' medical treatment. It features an illustration of a man in a medical harness and text describing the treatment for various ailments. Text includes: 'sérvtölőkben', 'Keleti J. orthopaediai műintézte', 'é n szenvedőnek a legújabb modern szerkezetű 1900. évből es. és kir. szabadalmazott sérvtölőt'. It also lists 'Arak: Egyoldalu Kétoldalu' and '12 korona, 24 korona'.

Advertisement for 'Prießnitzthal' mineral water. Text includes: 'KIVÁJO gyógy. redmények ideg- és krónikus betegségekben.', 'Dr. Weiss J.', 'Vízgyógyintézet, Prießnitzthal', 'Fennáll 53 év óta'.

Ki van zárva

hagy butorszükségletét valahol jobban és előcsobban fedezhetné, mint az országban előnyösen ismert

Sárkány és Schütz

butorkereskedő-cégnél (kárpitosok és díszítő) Budapest, VII., Erzsébet-körút 12. (a New-York kávéházzal szemközt) ezeltől a Belvárosban, hol a helyiségek feladása folytan, melyek azonnali ki adatnak, az éral tetemesen leszállítottak. (Árjegyzékkel nem szolgálhatunk.)

NÉHÁNY SZÓ a TITKOS BETEGSÉGEKRŐL.

Sajnos, — de való igaz, hogy a mai korban feltűnően sok az olyan ember, a kinek vére és testnedve meg vannak fertőzve és a ki fiatalkori közérzetlenség és rossz szokások által idegrendszerét és szellemi erejét tönkretette. Itt a legfőbb ideje, hogy ezen szörnyű állapotot megszüntessék. Kell lenni valakinek, a ki a fiataloságot a nem életéről jóakarattal, őszintén és becsvágy nélkül felvilágosítsa, kell lenni valakinek, a kinek az emberek titkos bajait bátran, tartzkodás nélkül és bizalommal elmondhassák. De nem elég az, ezen bajokat bárkinek elpanaszolni, hanem olyan felismeretes specialista orvoshoz kell fordulni, a ki a neki elre vonatkozó jó tanácsokat tud adni és aki az esetleg már meglevő bajokon is tud segíteni, akkor majd megszűnik a titkos betegségek létezése.

Ilyen magas hivatású és erre való Dr. Palócz v. kórházi orvos, specialista országos hírű intézete (Budapest, VII. Kerepesi-ut 10), a hol a legnagyobb titoktartás mellett kapat mindenki (ugy férfi, mint nő) a neki életéről felvilágosítást, a hol a beteg vére és testnedvei megtisztulnak, idegei megerősödnek, az egész szervezet megszabadul a korányságtól, lelki kinsái megszűnnek. Ezen intézet a benne alkalmazott és sok ézer betegben biztos és teljes eredményt hoz az élet gyógyítására. A naponta fogva a monarchiában utolsó és egyedülálló. A mindennapi foglalkozás megzavarása nélkül, biztos sikerrel alaposan és gyorsan gyógyítja már sok éve óta Dr. Palócz az ő speciális gyógy módjával még a legelhanyagoltabb esetekben is a bukások sebeket, hűgyes-, hólyag-, ideg- és hátgerincbajokat, az önfertőzés és szilissz utóbajait, magömlést-élgengült férfierőt (impotenciát), aranyérét, bőrbetegségeket és a női nemi szervek minden betegségeit. Nők részére különváltó terem és külön kijárat van. Ha valaki bármi oknál fogva személyesen nem jöhetne el, akkor szívesen adnak leveleire kimerítő, titoktartó választ (a levélhez csak válaszdíjat kell mellékelni). A gyógykezelés befejezése után a leveleket elégetik, vagy kívánatra mindenki visszajárja azokat. Az intézet gyógyszerekről is gondoskodik. Rendelés naponta délután 9 óráig délután 6 óráig (vasárnap déli 12 óráig).

Cím: Dr. Palócz v. kórházi orvos, specialista, Budapest, VII., Kerepesi-ut 10.

Szt.-Margitsziget gyógy-fürdőhely.

43°9 C kónes szénsavas égvényes hővíz, kitűnő gyógyerejű kőszénny, csúsz, emésztőszervi, ideg, bőr, vesebajok ellen. Ezenkívül iszap-, villamos fény-, mesterséges szénsavas-, mindennemű gyógy- s üdítő (Kneipp) fürdők. Szívbetegnek Dr. Schott-féle speciális kezelése. 150 holdas park. 300 vendégszoba minden kényelemmel és villamvilágítással. Posta-, távírás stb. Jó konyha. Naponta katonai- s cigányzene. Közlekedés a fővárosra a villamosvasúttal hídott át és fél óránként a hajóval. Fürdőidény kezdete május 1-én. Május és szeptemberben 30% árengedmény. Fürdőorvos: Dr. Ötvös József az országos közegészségi tanács rk. tagja. Proapek.ust kívánatra küld a főhercegi Szent-Margitszigeti gyógyfürdő-felügyelősege,

LIEBIG

TÁRSASÁG
HUSKIVONATA

ma már egy háztartásnál sem hiányzik, a melynél a konyha igazán jó. Legjobb minőségű tisztelt húsból előállítva, minden iszlaton levest azonnal erősbíti és annak ízét jobbítja. Mártaések, főzelekek és húslevek Liebig huskivonatának hozzátevéle által józtekintetben szerzőltt nyernek.

A valódi Liebig Társaság huskivonata, könnyen megismerhető a „L. v. Liebig” két névvonású fazekában, kitűnő mindenkor változatlan minőségre folytán nyerte el és tartotta meg eddigéle a közönség nagy bizalmát.

A nekünk bemutatott számtalan megbísható, hitelen közzéadott folytat ezen nevezésű adta főnálló rendelő-intézet a legmelegebben ajánlható.

Rendelő-intézet Budapest, Andrassy-ut 24. az Opera mellett.

TITKOS BETEGSÉGEKET

hugyszófosyásoknak és sebeket, az önfertőzöttség utóbajait, az elgyengült férfierőt, a bukások, a bukások utókövetkezményeit, nőknél felfertőzöttség, bármilyenre idétket is, valamint mindazon női betegségeket, melyeknek a magtalanosság egyik főokozója és hőtértegekkel együtt az gyögymód szerinti, biztos sikerrel, gyorsan és alaposan.

Dr. Garai Antal

orvos, sebész, szemész és szülés-tudor, volt csásár. kir. oszt. főorvos.

RENDEL: naponta dé. és 10 óráig egész délután 6 óráig, este 7 óráig 3 óráig.

Díjment levelekre legnagyobb figyelemmel válaszolhatik és gyógyszeréről is gondoskodik lom.

Nőknél külön váróterem.

Ugyanott megjelent és a szerzője: Dr. GARAI ANTAL nagymegrendelőt NÉPSEBBI ÜTMUTATÓ (már a 15-ik kiadásban megjelent) a nemi betegségeket és ezek ószáros gyógykezeléséről című könyv, volt ára 2 fr. 50 kr., most csak 0,90 kr. A könyv jól beismertve lett, elűldve, 1 frt beüldöse meletti bármennyre vagy 50 kr. utánvétel mellett.

Titkos betegségek ellen

20 évi, részben katonaszervi (a városi és budapesti katonakórházakban), részben magánorvos tapasztalatai után legmelegebben ajánlható

Dr. KAJDAGSY,

v. cs. és kir. ekredorvos és kórházi főorvos

Electrotherapiai rendelő-intézet

IV. Kigyó-utca 5. I. em. Klottid-palota
(Átjáróház és lift használható).

A legelhanyagoltabb hűgyesfólyásoknak, leggyorsabb hűghyólyagbajoknak, bukások sebeket, szilissz, az önfertőzöttség utóbajait

Elgengült férfierőt
az orvos: világ által legújabbban olyannyira felkarölt és hatásában páratlan sikerű

Electro-Massage vagy Psychrophor

által, magömléseket, nőknél felfertőzöttség befőzökonzelés nélkül, a legmakacsabb bőrbetegségeket, valamint ifukori bűnök következtében beállott ideg és emok utókövetkezményeképp létezőjett hástgerincbajokat gyógyítja legújabb gyögymód szerinti alaposan és biztos, állandó sikerrel. Rendelés: délután 9 óráig 4 óráig; este 7—8 óráig. Nőknek ugy mint férfiaknak külön be és kijárat. Külön váróterem.
Levelekre díjtalanul azonnal válaszolhatik; esetleg gyógyszeréről is gondoskodik lass.

Kataphorese gyögymód

IDEG ÉS NEMI BETEGSÉGEK.

Dr. MITZGER

radikális gyógyítására legjobban ajánljuk
kiváló gyógyhatásairól elismert intézet
Budapest, VI., Teréz-körút 44. I. em

Magyar kir. Államvasutak.
Gyors- és teherárak házhoz szállítással.

A magyar kir. Államvasutak a vasúti Délele-szállítást 88. §-a alapján már évekkel ezelőtrendesretele azon intézményt, hogy a budapest-józsefvárosi, budapest-nyugoti és budapest-dunaparti teheráruvadászokra érkező gyors- és teherárak a szorított fuvarokról házhoz, illetve a feladandó árúkat, lakásból a vasutószállítással, ha a címzett a Duna balpartján a IV-IX. kerületben vagy a Hűvösvölgy elején lakik.
Ugyancsak ezen szorított fuvarokról vámoeltolja el a Budapestben átmenő és azon Budapestre helyben rendelt vámarakait is, melynek elvételére a vasútra bízott; egyúttal a külföldi érkező — házhoz szállított — szállítmányok után egyenesen alapján szállítanak házhoz.

Jószágban áll azonban minden kinek, hogy a vállalkozó ártá való házhoz szállítást igénybe ne vegye, mert az általa általánosokai egyszerű irásból megkeresséssel közölhet.
A házhoz való elszállítási díjak a következők:
a) gyorsárúkról: 10 kg-ig — 80 fillér 20 kg-ig — 40 „ 20 kg-on felül 50 kg-ig 00 „ 50 kg-on felül minden megadott 50 kg 40 „ b) teherárúkról: 50 kg-ig — 40 fillér 50 kg-on felül minden megadott 50 kg 20 „

BUDAPEST ÉS KÖRNYÉKE.

KITŰNŐ MAGYAR BADEKER HELYBELIEK ÉS IDEGENEK SZÁMÁRA.
Néklülözhetetlen utmutató a magyar fő- és szkvárosban és környékén.

Irtó: PALÓCZY LIPÓT
állami főreálisokai tanár.

A főváros és környéke kimerítő térképével.
A csinos vásonkötésű könyv gyakorlati része végig kalauzál a főváros minden látmivalóján, tájózkézt pontosan a közlekedési, érkező, bevásárlási, megszállási és szórakozási alkalmatosságokról, telepődjákról és árlejegyzékekről. A letró rész topografiai ismertetése a fővárosnak és környékének, térképpel és kirándulási tervekkel. Megvan a könyvben a főváros története, bibliográfiája és statisztikája is. — Betűrendes tárgyszójszék.

Ára 1 korona 60 fill.

Lampel Róbert (Wodianer F. és Fiai)
cs. és kir. udv. könyvkeresek. kiadása
Budapest, Andrassy-ut 21.

RIES és BERKOVITS

BUDAPEST, VII. KER., KEREPESEI-UT 66. SZÁM.

Különlegesség: Oxygén- és szikvizgyárak berendezése, szabadalmazott szifonfejek és palaekok, valamint sórnymögőrépek gyártása.
Ujdonságok! R. & B. szab. 15840. sz.

Oxygen- és szénsav-eladás.

Oxygen és szikvizgyári berendezések.

Oxygen-szifonpalackok, cs. és kir. szab. fedeles szifonkupakok, törv. védett .Groszian- és .Unicum' szifonfejek, „Non plus ultra” gázusepalackok, szab. „Ideál”-szifonpalackok, „Poseidon” törv. védett oxigenvizgépek.

Pocket Telescope

Uj optikai készlelők, melynek segítségével órási távolságra, mért-földreket lehet állítani. Bűmberek, állatok stb. igen nagy távolsághon is felismerhetők. Néklülözhetetlen az utókövetkeztetéseknél, céndődrőlteknek és céndődrőltek valószókunk, érlelésnek, tisztításnak, valamint kitalálásaitálkálkál.

mával is. A Pocket-távó az mellényzsebbő való hordásra van öszeeállítva és egy címés szerkezet segítségével bármely áttórtól is rekrőzhető. Ára darabonként a pénz előjegye beüldöse mellett 2 K. 40 fill. franco. Utánvétel 60 fillérről 10b. 3 drb. ára 0 K. 6 drb 10 K. Portó külön számítatuk.

Kann Ignác, Wien, II. Nickelgasse 3.

Költőküldőceket

vasúton és hajón, az ártókodás és ceomagolás megakarítását, val, ellátogat az elzárható Szabadalmazott Butorkocsiival Caro és Jellinek szállító Budapest, V., Arany János-u 34

Ujdonságok! R. & B. szab. 15840. sz.

Ujdonságok! R. & B. szab. 15840. sz.

ÉNZT

SORSJEGYEKRE és ERTEKPAPIROKRA (visszahozható tejeszen szerinti kisebb részletekben is) bármily öszagget igeu olesón ad

Kövány Armin
bank- és váltó-üzletos- és ügyvezető. III. ker. Kapható Lampel Róbert (Wodianer F. és Fiai) könyvek-resködésben (Budapest, Andrassy-ut 21.) a pénz előzetes beüldöse vagy utánvétel mellett.

A cigány jósnó.
A kártyahúzás és a kártyavetés művésze. Negyedik bővített kiadás. Ára 1 kor. Kapható Lampel Róbert (Wodianer F. és Fiai) könyvek-resködésben (Budapest, Andrassy-ut 21.) a pénz előzetes beüldöse vagy utánvétel mellett.

ARANYHÍRDETÉSEK

A hirdetőkre díjmentesen ad felvilágosítást a kiadóhivatal: József-kört 18. szám.

Minden szöveget elküldés előtt... Minden szöveget elküldés előtt...

Levélbeli tudakozásra ingyen adunk felvilágosítást, csak a válaszra szükséges bélyeget kell mellékelni. Tudakozásoknál a hirdető számát a kiadóhivatallal mindig közölni kell.

Apró hirdetőket... Apró hirdetőket... Apró hirdetőket...

KERESLET.

Okleveles tanítóné... Okleveles tanítóné... Okleveles tanítóné...

Vicsházmester

lakatos vagy kőműves... lakatos vagy kőműves... lakatos vagy kőműves...

Keresek

egy intelligens idősebb kereskedő... egy intelligens idősebb kereskedő... egy intelligens idősebb kereskedő...

Megvételre

keresek provokáció... keresek provokáció... keresek provokáció...

Fiatal leány

kinéz iránt van, a magyar... kinéz iránt van, a magyar... kinéz iránt van, a magyar...

1000 korona

óvadékul egy vidéki tisztességes polgár ember... óvadékul egy vidéki tisztességes polgár ember... óvadékul egy vidéki tisztességes polgár ember...

Szépírásu

szöveg okleveles tanítóné... szöveg okleveles tanítóné... szöveg okleveles tanítóné...

Házmesteri

állat keres vizsgázótól gépész... állat keres vizsgázótól gépész... állat keres vizsgázótól gépész...

100 korona

tisztelődi ellenében ki hajlandó... tisztelődi ellenében ki hajlandó... tisztelődi ellenében ki hajlandó...

Egy tisztességes

házas pár... házas pár... házas pár...

Toldi Lajos

könyvkereskedő... könyvkereskedő... könyvkereskedő...

Zlizer és König

szemüvekereskedő... szemüvekereskedő... szemüvekereskedő...

Bonda Józsefné

Andrásty út 50... Andrásty út 50... Andrásty út 50...

Deutsch Miksané

Andrásty út 85... Andrásty út 85... Andrásty út 85...

Wetsteinfeld Jakab

Király-utca 1... Király-utca 1... Király-utca 1...

Geldgruber Mór

Buda II, Fő-utca 17. szám... Buda II, Fő-utca 17. szám... Buda II, Fő-utca 17. szám...

Julia 31.

Két éves kislány némi ing... Két éves kislány némi ing... Két éves kislány némi ing...

Rósi!

Vasárnap ismét csak oda... Vasárnap ismét csak oda... Vasárnap ismét csak oda...

Drága öregem!

Kedves levelét megkaptam... Kedves levelét megkaptam... Kedves levelét megkaptam...

Kellemes otthon

levelét vannak a kiadóban... levelét vannak a kiadóban... levelét vannak a kiadóban...

Szerény

levelét vannak a kiadóban... levelét vannak a kiadóban... levelét vannak a kiadóban...

Mű és behő

joghallgat, ki jelenleg... joghallgat, ki jelenleg... joghallgat, ki jelenleg...

Házasság

Egy fiatal intelligens gyáros... Egy fiatal intelligens gyáros... Egy fiatal intelligens gyáros...

Okleveles nevelő

állelő kérelmek alapján... állelő kérelmek alapján... állelő kérelmek alapján...

Pénzfeljegyzet

adnak berakítvási és szállítási... adnak berakítvási és szállítási... adnak berakítvási és szállítási...

Kinasszony

ki az oltári oltáryul... ki az oltári oltáryul... ki az oltári oltáryul...

Hérbe adó

Ültőt 15 több rendből... Ültőt 15 több rendből... Ültőt 15 több rendből...

Kajszinbarack

vagy Gaszbarack legzebb... vagy Gaszbarack legzebb... vagy Gaszbarack legzebb...

Leghíresebb

Jószág Romániból visszatér... Jószág Romániból visszatér... Jószág Romániból visszatér...

Hölgyek szelvénye

keresek gyárolított szelvény... keresek gyárolított szelvény... keresek gyárolított szelvény...

Kitűnő tehérvarróné

ajánlok címe: Magdolna... ajánlok címe: Magdolna... ajánlok címe: Magdolna...

Magyar, német

gép és gyártási... gép és gyártási... gép és gyártási...

Butor

csak jó minőségű... csak jó minőségű... csak jó minőségű...

A ki hegedőt

címelt, harmonikát, mechanikai... címelt, harmonikát, mechanikai... címelt, harmonikát, mechanikai...

Valódi Echo-Phono

grupp, teljes felszereléssel... grupp, teljes felszereléssel... grupp, teljes felszereléssel...

Zongora

Kramer-féle, kitűnő... Kramer-féle, kitűnő... Kramer-féle, kitűnő...

Zongora

francia, kiváló... francia, kiváló... francia, kiváló...

Saját termésk

korai franciá barackot... korai franciá barackot... korai franciá barackot...

Okleveles tanítóné

privát órára... privát órára... privát órára...

Akar oleső lakást

egy jóllátott... egy jóllátott... egy jóllátott...

1510 Ft-telek

X. kerület, Magdolna... X. kerület, Magdolna... X. kerület, Magdolna...

Kitűnő szabóné

kitűnő szabóné... kitűnő szabóné... kitűnő szabóné...

Singer-varrógép

új, kiváló... új, kiváló... új, kiváló...

Kerékpárokat

35 forintól... 35 forintól... 35 forintól...

Hajlatlító

iroda... iroda... iroda...

Privát kutató

iroda... iroda... iroda...

Fűszerkereskedés

nagybörzsi... nagybörzsi... nagybörzsi...

Zárt

lépcsőház... lépcsőház... lépcsőház...

Vadász-fegyver

egy kitűnő... egy kitűnő... egy kitűnő...

Jelenen érettségizett

13 éves... 13 éves... 13 éves...

Mindenki fényképez.

Fényképezni... Fényképezni... Fényképezni...

Kitűnő gépiróné

ki a magyar... ki a magyar... ki a magyar...

Kitűnő ruhavarróné

ajánlok... ajánlok... ajánlok...

"Ananas"

kajszinbarack... kajszinbarack... kajszinbarack...

Gyakornoknak

könyvet... könyvet... könyvet...

Teljes ellátásra

elfogad... elfogad... elfogad...

Intelligens nő

ki 3 órá... ki 3 órá... ki 3 órá...

Csinos középkorú

intelligens... intelligens... intelligens...

Nagyos uronő

szépen... szépen... szépen...

Egy szoba és konyha

butor... butor... butor...

Saját termésk

korai franciá... korai franciá... korai franciá...

Okleveles tanítóné

privát órára... privát órára... privát órára...

Akar oleső lakást

egy jóllátott... egy jóllátott... egy jóllátott...

1510 Ft-telek

X. kerület... X. kerület... X. kerület...

Kitűnő szabóné

kitűnő szabóné... kitűnő szabóné... kitűnő szabóné...

Singer-varrógép

új, kiváló... új, kiváló... új, kiváló...

Kerékpárokat

35 forintól... 35 forintól... 35 forintól...

Hajlatlító

iroda... iroda... iroda...

Privát kutató

iroda... iroda... iroda...

Zárt

lépcsőház... lépcsőház... lépcsőház...

Vadász-fegyver

egy kitűnő... egy kitűnő... egy kitűnő...

Jelenen érettségizett

13 éves... 13 éves... 13 éves...

Mindenki fényképez.

Fényképezni... Fényképezni... Fényképezni...

Kitűnő gépiróné

ki a magyar... ki a magyar... ki a magyar...

Kitűnő ruhavarróné

ajánlok... ajánlok... ajánlok...

"Ananas"

kajszinbarack... kajszinbarack... kajszinbarack...

Gyakornoknak

könyvet... könyvet... könyvet...

Teljes ellátásra

elfogad... elfogad... elfogad...

Intelligens nő

ki 3 órá... ki 3 órá... ki 3 órá...

Csinos középkorú

intelligens... intelligens... intelligens...

Nagyos uronő

szépen... szépen... szépen...

Egy szoba és konyha

butor... butor... butor...

Saját termésk

korai franciá... korai franciá... korai franciá...

Okleveles tanítóné

privát órára... privát órára... privát órára...

Akar oleső lakást

egy jóllátott... egy jóllátott... egy jóllátott...

1510 Ft-telek

X. kerület... X. kerület... X. kerület...

Kitűnő szabóné

kitűnő szabóné... kitűnő szabóné... kitűnő szabóné...

Singer-varrógép

új, kiváló... új, kiváló... új, kiváló...

Kerékpárokat

35 forintól... 35 forintól... 35 forintól...

Hajlatlító

iroda... iroda... iroda...

Privát kutató

iroda... iroda... iroda...

En Csillag Anna!

188 cm... 188 cm... 188 cm...

2.-14 kar aranygyűrűk

hölgyeknek... hölgyeknek... hölgyeknek...

Csillag Anna

BÉCS: I. Seilergasse 5. BERLIN: Friedrichstrasse 56.

Csillag Anna assz., Bécs.

Szögyen-March grófné... Szögyen-March grófné... Szögyen-March grófné...

Csillag Anna assz., Bécs.

Kérem postautárvétellel... Kérem postautárvétellel... Kérem postautárvétellel...

Csillag Anna assz., Bécs.

Kérem postautárvétellel... Kérem postautárvétellel... Kérem postautárvétellel...

Tek. Csillag Anna urhölgy!

Sziveskedjék Kiemelt... Sziveskedjék Kiemelt... Sziveskedjék Kiemelt...

T. Csillag Anna assz.!

Postautárvétellel... Postautárvétellel... Postautárvétellel...

T. Csillag Anna assz.!

Postautárvétellel... Postautárvétellel... Postautárvétellel...

T. Csillag Anna assz.!

Tisztelettel felkérem... Tisztelettel felkérem... Tisztelettel felkérem...

T. Csillag Anna assz.!

Tisztelettel felkérem... Tisztelettel felkérem... Tisztelettel felkérem...

T. Csillag Anna assz.!

Tisztelettel felkérem... Tisztelettel felkérem... Tisztelettel felkérem...

Mindenkin segítve

lehet az összes... lehet az összes... lehet az összes...

zalogcédulák

rőléslegével...rőléslegével...rőléslegével...

BUTOROK

dús választékban... dús választékban... dús választékban...

Sárkány és Schütz

cégnél Budapest... cégnél Budapest... cégnél Budapest...

Szeplőt, májfoltot,

orrvörösséget... orrvörösséget... orrvörösséget...

NAGEL A.

gyógyász... gyógyász... gyógyász...

Csak Sanidok

(10 g Santal 3... (10 g Santal 3... (10 g Santal 3...

Zalogcédulát,

ékszert értékgyárt... ékszert értékgyárt... ékszert értékgyárt...

Epilepsia.

Akt. epilepsziában... Akt. epilepsziában... Akt. epilepsziában...

Idel akadémé,

5 évfolym... 5 évfolym... 5 évfolym...

Zalogházból

veszünk... veszünk... veszünk...

cédulákat.

Otthon eladunk... Otthon eladunk... Otthon eladunk...

evőközszleteket

12 szál... 12 szál... 12 szál...

Veszünk zalogházból

ékszert... ékszert... ékszert...

Grünberger A. Béla

Budapest, IV. Váci-utca... Budapest, IV. Váci-utca... Budapest, IV. Váci-utca...

örökösöl

Budapest, IV. Váci-utca... Budapest, IV. Váci-utca... Budapest, IV. Váci-utca...